Omroepen in Gelderland en mogelijkheden van samenwerking

Een inventariserend onderzoek naar de mogelijkheden van samenwerking tussen lokale omroepen onderling en samenwerking tussen lokale omroepen en de regionale omroep in de provincie Gelderland

Ed Hollander, Coen van der Linden, Maurice Vergeer

augustus 1994

Instituut voor Massacommunicatie
Vakgroep Communicatiewetenschap

Katholieke *Universiteit* Nijmegen

Omroepen in Gelderland en mogelijkheden van samenwerking

Een inventariserend onderzoek naar de mogelijkheden van samenwerking tussen lokale omroepen onderling en samenwerking tussen lokale omroepen en de regionale omroep in de provincie Gelderland

Ed Hollander, Coen van der Linden, Maurice Vergeer

augustus 1994

Instituut voor Massacommunicatie
Vakgroep Communicatiewetenschap
Katholieke Universiteit Nijmegen

Voorwoord

Dit rapport is het resultaat van een inventariserend onderzoek naar de mogelijkheden van samenwerking tussen lokale omroepen onderling en lokale omroepen en de regionale omroep in de provincie Gelderland. Het onderzoek is uitgevoerd in de maanden mei, juni en juli van 1994.
Op verzoek van de Dienst Welzijn, Economie en Bestuurlijke Verhoudingen van de Provincie Gelderland heeft het Instituut voor Massacommunicatie/ Vakgroep Communicatiewetenschap van de Katholieke Universiteit Nijmegen daartoe een analyse gemaakt van de verscheidenheid aan lokale omroepen in Gelderland en de differentiatie aan meningen ten aanzien van mogelijke samenwerkingsvormen. De direct betrokkenen - met name (bestuurs-)vertegenwoordigers van lokale omroepen - zijn benaderd met een enquête die telefonisch is afgenomen. Ook zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland (OLON), de Provincie Gelderland en Omroep Gelderland. Zonder de medewerking van de respondenten zou dit onderzoek niet mogelijk zijn geweest.

Dank is met name verschuldigd aan B.Q. Groot (directeur/ hoofdredacteur van Omroep Gelderland), voor zijn adviezen; P. de Wit, drs. M.W.P.C.M. van der Voort en mw. drs. T. Bastiaansen (OLON), voor de adviezen en het ter beschikking stellen van het Databestand Lokale Omroepen; drs. L.C.B. van der Molen en J.H. Vedder (Provincie Gelderland) voor de uitgebrachte adviezen en de gedane suggesties ter inrichting van het onderzoek.
Voorts bedanken wij T. Dirks en mw. H. Vonk die resp. als student en student-assistent behulpzaam zijn geweest bij de voorbereiding van het onderzoek en de dataverzameling en -analyse.

Ed Hollander, Coen van der Linden & Maurice Vergeer,
Nijmegen, 25 augustus 1994.

Inhoudsopgave

Voorwoord i

1 Inleiding en probleemstelling 1
1.1 Inleiding 1
1.2 Probleemstelling en onderzoeksvragen 2
1.3 Opzet en werkwijze 3

2 Samenwerking tussen lokale en regionale omroep 5
2.1 Inleiding 5
2.2 Achtergronden: de verhouding tussen regionale en lokale omroep in Nederland 6
2.2.1 De financiering van regionale en lokale omroep 6
2.2.2 Lokale etherradio en de invoering van reclame 11
2.2.2 Samenwerking tussen regionale en lokale omroep: de politieke besluitvorming 14
2.3 Samenwerking tussen regionale en lokale omroep in de praktijk: de provincie Gelderland 21
2.4 Samenwerking tussen regionale en lokale omroep: operationalisering 26

3 Lokale radio-omroepen in de provincie Gelderland 29
3.1 Lokale omroepen in Gelderland 29
3.2 Tussenconclusie 35

4 Opvattingen over samenwerking bij vertegenwoordigers van lokale omroepen 37
4.1 Dataverzameling 37
4.1.1 Werkwijze 37
4.1.2 Onderzoekspopulatie en uitval 38
4.1.3 Enquête 39
4.2 Data-analyse en resultaten 41
4.2.1 Lokale omroepen over samenwerking met andere omroepen: de huidige situatie 41
4.2.2 De mening van lokale omroepen over samenwerking met Omroep Gelderland 42
4.2.3 De mening van lokale omroepen over samenwerking met andere lokale omroepen 50
4.2.4 Opvattingen over samenwerking gerelateerd aan omroep-/ gemeentetypen: tussenconclusie 59

5 Situatie- en probleemschets 63
5.1 Samenvattende conclusies 63
5.2 Schets van de problematiek/ opties voor beleid 64

Geraadpleegde literatuur 69

Bijlagen 71

Kamer, wordt verder op de rol van de Provincie ingegaan. Zo is de minister bereid een premie te zetten op "nauwe en professionele samenwerking tussen de regionale en lokale omroepen". Zo'n daadwerkelijke samenwerking zou dienen te blijken uit het opstellen van een 'provinciaal omroepplan'.
In dat geval zou het thans gestelde maximum voor de provinciale opslag (ƒ 10,00) voor bekostiging van de regionale omroep kunnen worden losgelaten. Provincies kunnen dan ten behoeve van dergelijke samenwerkingsvormen de provinciale opslag verhogen. Ook zou het bedrag dat thans uit de omroepmiddelen wordt uitgegeven als aanvulling voor dun bevolkte provincies of aanvulling voor de editie-stelsels van regionale omroepen in grote (meer heterogene) provincies, een aangepaste doelstelling kunnen krijgen met het oog op de bevordering van samenwerking tussen lokale omroepen en de regionale omroep. Naast deze provinciale middelen zouden tenslotte ook de gemeentebesturen van deelnemende lokale omroepen met gemeentelijke begrotingsmiddelen aan de gewenste samenwerking kunnen bijdragen. Op die manier, aldus de minister, "kan de door mij als wenselijk beschouwde samenwerking van een bestuurlijk voertuig (*provinciaal omroepplan*) en een financiële incentive (*extra opslag*) voorzien worden".

Hoewel de eerste verantwoordelijkheid voor het realiseren van dergelijke samenwerkingsovereenkomsten bij de regionale omroep en de lokale omroepen ligt, is tevens duidelijk dat de lokale en vooral de provinciale overheden meer dan zijdelings bij deze operatie betrokken zullen zijn. Op de vraag op welke wijze door het provinciaal bestuur aan die betrokkenheid nader gestalte moet worden gegeven, biedt de notitie van WVC echter geen antwoord.

1.2 Probleemstelling en onderzoeksvragen

De boven geschetste ontwikkeling vormde voor de Provincie Gelderland aanleiding om aan het thema 'samenwerking tussen lokale en regionale omroep in de provincie Gelderland' een studiedag te wijden, als een eerste opstap naar een te ontwikkelen beleid. De studiedag zou een oriënterend karakter moeten hebben en open moeten staan voor alle betrokken partijen: regionale omroep, lokale omroepen, lokale en provinciale overheden.

Als algemene probleemstelling zou dienen de vraag: "Hoe kan voor de gehele provincie Gelderland een goede publieke omroepvoorziening op niet-landelijk niveau gerealiseerd worden?" Daarbij zou met name het aspect samenwerking tussen lokale en regionale omroep betrokken worden. Aan deze studiedag zou een schets van de

problematiek op het gebied van de niet-landelijke omroep in de provincie Gelderland ten grondslag dienen te liggen.

Tegen die achtergrond werd begin 1994 door de Provincie Gelderland contact opgenomen met de vakgroep Communicatiewetenschap van de K.U.Nijmegen, met het verzoek onderzoek te verrichten ten behoeve van een overzicht van de lokale en regionale omroep-situatie in de provincie Gelderland.

Op basis van nader overleg tussen onderzoekers en de Provincie Gelderland werd besloten het onderzoek te richten op lokale en regionale radio. Als leidraad voor de schets van de omroepsituatie in de provincie Gelderland werd overeengekomen uit te gaan van de volgende drie onderzoeksvragen:

1. *Hoe wordt door lokale en regionale omroepen het verschijnsel 'samenwerking tussen lokale en regionale omroep' nader geoperationaliseerd ?*

2. *Hoe ziet het landschap aan lokale radio-omroepen in de provincie Gelderland er uit ?*

3. *Welke zijn de opvattingen van lokale radio-omroepen in de provincie Gelderland over (aspecten van) samenwerking tussen lokale en regionale omroep ?*

1.3 Opzet en werkwijze

In het voorliggende onderzoeksverslag wordt over de opgesomde onderzoeksvragen in de bovenstaande volgorde gerapporteerd.

In hoofdstuk 2 wordt een overzicht gegeven van mogelijke en denkbare vormen van samenwerking tussen lokale en regionale omroepen. Dit overzicht is het resultaat van gesprekken met vertegenwoordigers van de Provincie Gelderland, Omroep Gelderland en de Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland (OLON). Daarbij is vooruit gelopen op de inwerkingtreding van de door te voeren wetswijzigingen. Dit overzicht van mogelijke samenwerkingsvormen is in de vorm van enquête-vragen uiteindelijk voorgelegd aan alle operationele lokale radio-stations in de provincie Gelderland.

In hoofdstuk 3 wordt een schets gegeven van de lokale radio-situatie in de provincie Gelderland. Op basis van een selectie uit de gegevens die door de OLON jaarlijks bij lokale omroepen verzameld worden, wordt op hoofdkenmerken een beeld geschetst

van de lokale omroepen in de verschillende gemeenten van de provincie. Het doel van deze analyse is mede vast te stellen hoe groot de verscheidenheid is aan gemeenten in de provincie Gelderland met en zonder een lokale omroep en hoe groot de verscheidenheid is aan lokale radio-omroepen.

In hoofdstuk 4 wordt een - gezien het geringe aantal - beschrijvende analyse gegeven van de opvattingen van lokale (radio-)omroepen in de provincie Gelderland over verschillende aspecten van samenwerking tussen lokale en regionale omroep. Tevens wordt gepoogd na te gaan in hoeverre de verschillende opvattingen uniek zijn, dan wel samenhang vertonen met kenmerken (omvang verzorgingsgebied, uitzend-frequentie en -duur e.d.) van verschillende typen lokale omroepen.

Tenslotte worden in hoofdstuk 5 de belangrijkste resultaten bijeen gebracht in de vorm van samenvattende conclusies. Op basis daarvan zal een beknopte schets van de problematiek opgesteld worden en zullen enkele mogelijke opties voor beleid gepresenteerd worden.

2 Samenwerking tussen lokale en regionale omroep

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van een operationele uitwerking van het wettelijk mogelijk gemaakte idee van samenwerking tussen lokale en regionale omroep in de provincie Gelderland. Op basis van gesprekken met vertegenwoordigers van Omroep Gelderland, de Organisatie van Lokale Omroepen Nederland (OLON) en met vertegenwoordigers van het provinciaal bestuur van de Provincie Gelderland, wordt een gedifferentieerd overzicht gegeven van mogelijke en denkbare samenwerkingsvormen tussen lokale en regionale omroep in de provincie Gelderland.

Gezien de in het verleden vaak problematische verstandhouding tussen lokale en regionale omroepen wordt echter eerst op hoofdpunten een schets gegeven van de achtergronden die tot de huidige ontwikkeling hebben geleid, omdat inzicht in die achtergronden noodzakelijk is om de insteek en de prioriteiten van lokale en regionale omroepen bij de huidige besprekingen te begrijpen. Wie twee jaar geleden namelijk voorspeld zou hebben dat anno 1994 lokale en regionale omroepen rond de tafel zouden zitten om vormen van programmatische samenwerking met elkaar te bespreken, zou op een grote dosis scepsis, zo niet ongeloof zijn onthaald.

Die scepsis zou - terecht - gebaseerd zijn op de standpunten zoals die in 1992 en 1993 nog door regionale omroepen en de lokale omroepen werden ingenomen. Tot eind 1993 werd zowel in de opvattingen van de regionale omroepen (9e ROOS-nota, 1992) als in de visie van de minister van WVC (Notitie Lokale en Regionale Omroep, 1993) gepleit voor een min of meer gedwongen integratie van niet-landelijke omroepvoorzieningen op het derde (lokale) en tweede (regionale) niveau. Een dergelijke ontwikkeling houdt het gevaar in van marginalisering van de lokale omroepen, uitgezonderd de lokale omroepen in de grotere gemeenten; reden voor de lokale omroepen om dergelijke plannen volstrekt af te wijzen.
Pas toen door de Tweede Kamer eind 1993 werd uitgesproken dat samenwerking uitsluitend op *vrijwillige* basis dient te geschieden en dat lokale omroepen die niet tot samenwerking met een regionale omroep kunnen of willen komen hun positie in het medialandschap en hun uitzendfrequentie kunnen behouden, is de lucht enigszins geklaard. De schaduw van die discussie hangt echter nog wel over de lopende en aanstaande onderhandelingen over programmatische samenwerking tussen lokale omroepen en regionale omroepen. Hoewel het gedwongen karakter van de politieke aansporing tot samenwerking is verdwenen, houden zowel lokale als regionale omroepen uiteraard vast aan hun eigen beleid, uitgangspunten en prioriteiten; een beleid

dat, mede onder invloed van het gevoerde overheidsbeleid op het gebied van lokale en regionale media, nogal eens tot tegenstellingen tussen lokale en regionale omroepen heeft geleid.

2.2 Achtergronden: de verhouding tussen regionale en lokale omroep in Nederland

De ontwikkeling van regionale en lokale omroep in Nederland is allesbehalve een 'natuurlijke' ontwikkeling geweest. Op meerdere momenten zijn op basis van politieke overwegingen ontwikkelingen in gang gezet die noch door de regionale omroepen, noch door de lokale omroepen van harte werden toegejuicht. Soms kunnen lokale en regionale omroepen elkaar vinden in het verzet tegen die maatregelen, maar vaker nog worden regionale en lokale omroepen door de discussie over voorgestelde maatregelen uit elkaar gedreven.
In de discussie over de ontwikkeling van de publieke niet-landelijke omroep in Nederland zijn een drietal momenten aan te wijzen waarop maatregelen worden genomen die direct van invloed waren op de verhouding tussen lokale en regionale omroepen. Die momenten betreffen:

- de (decentralisering van de) financiering van regionale en lokale omroep, aangekondigd in 1975;
- de toelating van lokale omroepen tot de ether, aangekondigd in 1984;
- de recente politieke impuls tot samenwerking tussen lokale en regionale omroepen.

In een poging de achtergronden van de huidige situatie te verduidelijken, zal aan de hand van deze drie momenten op hoofdlijnen de wisselende verhouding tussen lokale en regionale omroepen geschetst worden.

2.2.1 De financiering van regionale en lokale omroep

De eerste serieuze bemoeienis van de regionale omroepen met het nieuwe verschijnsel lokale (kabel)omroep dateert uit 1975, toen de toenmalige minister van CRM (Van Doorn) in de Nota over het Massamediabeleid de regionale omroep en de lokale (kabel)omroep beleidsmatig onder brengt in één categorie, nml. regionale omroep. Volgens die indeling kent het Nederlandse omroepbestel twee categorieën binnenlandse omroep: landelijke omroep en regionale omroep. De lokale omroep verkeert op dat moment in een experimenteel stadium: in 1974 worden een zestal plaatsen aangewezen als experimenteergemeenten voor lokale kabelomroep, waarbij

zowel televisie- als radioprogramma's via de kabel (kunnen) worden doorgegeven in de betreffende gemeenten.

De regionale omroepen in Nederland (Regionale Omroep Zuid (ROZ) en Regionale Omroep Noord en Oost (RONO), inclusief sinds 1965 de provincie Gelderland) kennen sinds hun aanvang in 1945 een ondergeschoven positie in het Nederlandse omroepbestel. In 1947 zijn beide omroepen bij de Stichting Nederlandse Radio Unie (NRU) ondergebracht, waarmee de uitzendingen op een lijn komen te staan met het zogenaamde 'gezamenlijke programma', dat eveneens door de NRU wordt uitgezonden (Hins, 1983). Pas bij de discussie over de Omroepwet (1966-1971) komt de positie van de regionale omroep weer ter sprake.
Waar men aanvankelijk de functie van de regionale omroep ziet als de omroep 'bestemd voor gewesten en streken' luidt de definitie begin jaren zeventig: "de binnenlandse omroep, bestemd voor gewest, streken of *steden*" (Hins, 1983, p. 150). Achterliggende gedachte is dat regionale omroepen behalve voor streken ook voor grote bevolkingscentra de band tussen inwoners zou kunnen versterken.

Een tweede wijziging betreft de positie van de regionale omroep onder het nieuwe NOS-bestuur dat de plaats inneemt van de NRU. Het wetsvoorstel voor de Omroepwet voorziet in de mogelijkheid van regionale omroep onder verantwoordelijkheid van de NOS, de zogenaamde 47A status; in feite een continuering van de status van de regionale omroep onder de NRU. Op aandrang van de Tweede Kamer wordt echter eveneens voorzien in de mogelijkheid van een meer zelfstandige positie van de regionale omroep, de zogenaamde 47B status. Hiermee wordt voor het eerst een mogelijkheid geschapen voor de inrichting van publieke regionale omroepen, onafhankelijk van de NOS. De stroom aanvragen voor een dergelijke regionale omroep legt echter meteen een financiële problematiek op tafel. Aangezien regionale omroep altijd gefinancierd is geweest uit de algemene landelijke omroepmiddelen, zou een uitbreiding van het aantal regionale omroepen uiteindelijk ten koste kunnen gaan van de landelijke omroep; reden om uiterst voorzichtig met deze nieuwe mogelijkheid om te gaan.

Het is minister Van Doorn die op dit punt in de Nota over het Massamediabeleid van 1975 een aantal knopen doorhakt. Hij kondigt experimenten aan met regionale omroep op basis van artikel 47B (in Amsterdam en Eindhoven) in een streven naar verkleining van de verzorgingsgebieden van de regionale omroepen. Dit streven komt eveneens tot uiting in de latere splitsing van de RONO in Radio Noord (provincies Groningen en Drenthe), Radio Fryslân (provincie Friesland) en Radio Oost (provincies Overijssel en Gelderland). Deze opsplitsing wordt formeel afgerond in 1981.

Tegenover de uitbreiding en schaalverkleining van de regionale omroep staat echter een belangrijke financiële consequentie. Er wordt afgestapt van de gedachte dat de kosten van de regionale omroep gedekt zouden worden uit de landelijke omroepmiddelen (omroepbijdragen plus STER-gelden) en er wordt voorgesteld de kosten voor regionale omroep (inclusief lokale kabelomroep) voortaan te laten opbrengen door de lagere overheden. In het kader van de op gang zijnde decentralisatie van welzijnsvoorzieningen past het, naar het oordeel van de minister, ook de kosten van regionale en lokale omroep, als welzijnsvoorzieningen voor de regio en de gemeente, door te schuiven naar de provincies en de gemeenten.
Dit voorstel uit de Nota over het Massamediabeleid roept discussie en veel vragen op; vragen die door de opvolgster van minister van Doorn (mw. Gardeniers) beantwoord worden.
In een beleidsbrief uit 1979 wordt aan de bezwaren tegen een volledig decentrale financiering enigszins tegemoet gekomen: een mengfinanciering, deels uit algemene omroepmiddelen, deels uit provinciale middelen lijkt meer op zijn plaats. Ook wordt regionale omroep niet meer volledig gezien als een welzijnsvoorziening: men zou kunnen spreken van een "welzijnsvoorziening met omroep-aspecten of van een omroepvoorziening met welzijns-aspecten" (Hins, 1983, p. 153). Uiteindelijk wordt in 1980 door de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin wordt uitgesproken dat de financiering van de regionale omroep "voorzover niet gedekt door middelen uit de landelijke omroepbijdragen, dient te geschieden door een heffing via opcenten op de nationale omroepbijdragen, waarvan de hoogte door de Provinciale Staten wordt vastgesteld" (Hins, 1983, p. 154).

Hiermee wordt voor de regionale omroepen de garantie van een centrale structurele financiering uit de omroepmiddelen op de helling gezet, terwijl voor de lokale omroepen helemaal niets in het vooruitzicht wordt gesteld. Na de beëindiging van de experimenten met lokale kabelomroep kondigt minister Gardeniers weliswaar aan dat er van de zijde van de rijksoverheid geen bezwaar bestaat tegen het gebruik van centrale antenne-inrichtingen voor de doorgifte van lokale radio en televisieprogramma's (Beleidsbrief over regionale omroep, 1979), maar de financiering dient door de gemeenschap zelf te geschieden. Feitelijk worden er slechts incidentele vergunningen afgegeven.

Inmiddels is in 1981 de Organisatie van Lokale Omroepen Nederland (OLON) opgericht, die als snel zo'n 100 initiatieven voor lokale omroep onder haar hoede neemt (Manders & De Wit, 1983). De OLON ziet lokale omroep als een journalistiek medium met welzijnsaspecten, gericht op de eigen lokale gemeenschap en gedragen door vrijwilligers (OLON, 1982). Zij pleit voor een gespreide financiering uit subsidie,

contributie en donaties. Bij uitbreiding van het aantal lokale omroepen wordt financiering uit de omroepbijdragen en uit reclame niet uitgesloten.

In deze onduidelijke situatie is het voor de regionale omroepen van levensbelang zich te profileren als professioneel-journalistieke omroepvoorziening wiens onafhankelijkheid door een centrale financiering gewaarborgd dient te blijven. Hiertoe werken de regionale omroepen samen in de Stichting Regionale Omroep Overleg en Samenwerking (ROOS). Deze organisatie mengt zich via een aantal beleidsnota's in de discussie.
In 2e ROOS-nota uit 1979, getiteld *Streekradio in Nederland, naar de ontwikkeling van een beleid* wordt de beoogde uitbreiding van het aantal regionale omroepen (een landelijke bedekking met per provincie één regionale omroep) positief gewaardeerd, maar werd tevens een decentrale financiering afgewezen.
In de 3e ROOS-nota uit 1980 wordt vastgehouden aan het streven naar centrale financiering maar wordt tevens een alternatief geboden voor het gegeven van één regionale omroep per provincie. De ROOS is in deze nota van mening dat uitgaand van de functie van streekradio het meest optimale verzorgingsgebied gerealiseerd moet worden en dat is niet in alle gevallen de gehele provincie. Voor heel Nederland komt de ROOS op 23 gebieden die in sociaal-cultureel opzicht een eenheid vormen. Zo zou in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe, Utrecht en Zeeland één regionale omroep per provincie op zijn plaats zijn, maar zou bijvoorbeeld de provincie Gelderland opgedeeld moeten worden in drie afzonderlijke verzorgingsgebieden voor streekradio's, nl. op de Veluwe, in de Achterhoek en Rivierenland/ Midden-Gelderland. Een gevolg van deze indeling is dat regionale omroepen niet per sé aan provinciegrenzen gekoppeld worden.
In de ROOS-nota van 1981 wordt expliciet op de verhouding tussen lokale en regionale omroep ingegaan. Dat is nodig omdat nieuwe ontwikkelingen - zoals de sterke opkomst van etherpiraten - een beleid inzake de verdere ontwikkeling van regionale en lokale omroepen noodzakelijk maken. Voornemens van de overheid op dat vlak waren ook al in het regeerakkoord van het tweede Kabinet Van Agt aangekondigd: "De regionale omroep wordt verder uitgebouwd. Er komt een beleid voor lokale radio, waarbij een zekere financiering op het lokale vlak niet is uitgesloten" (4e ROOS-nota, 1981, p. 1).

In de visie van de ROOS is de functie van de regionale omroep die van een professioneel journalistiek medium dat:
- de actuele berichtgeving voor de streek verzorgt;
- als wegwijzer dient voor tal van sectoren van het maatschappelijk leven in de regio;
- als spreekbuis dient voor de burgers.

De functie van de regionale omroep komt niet in plaats van, maar ligt naast die van de landelijke omroep, de regionale pers, de lokale kabelomroepen en de nog kleinschaliger omroepvormen zoals zieken(huis)omroepen. De functie van de lokale kabelomroep - hoe waardevol ook - zal beperkt blijven tot het gemeentelijke kabelnet. De verzorgingsgebieden van regionale en lokale omroep zijn enerzijds de streek (regionale omroep) en anderzijds de buurt, c.q. dorp of stadswijk (lokale kabelomroep). De grote stad vormt daarbij een complicerende factor omdat het een tussengebied is: voor stadsbewoners kan de grote gemeente dezelfde functie vervullen als de streek vervult voor de regiobewoner.
Ook al is er sprake van een tendens naar verdere schaalverkleining, het belang van een professioneel-journalistieke en onafhankelijke berichtgeving moet niet onderschat worden. De ROOS pleit wederom voor de indeling van verzorgingsgebieden voor de 23 regio's zoals die in de voorgaande ROOS-nota geschetst zijn. Daarbij kan het waar mogelijk ook tot samenwerking komen met lokale kabelomroepen: "Bij de verdere ontwikkeling van niet-landelijke omroep zal in ieder geval rekening moeten worden gehouden met de mogelijkheid dat de regionale omroep de lokale omroep tot steun kan zijn en op den duur omgekeerd. Dat kan op het gebied van scholing, coördinatie en overname van programma's, het gezamenlijk gebruik van medewerkers en bijvoorbeeld op dat van technische faciliteiten" (4e ROOS-nota, 1981, p. 16). Allereerst zal er echter van overheidswege duidelijkheid geschapen moeten worden, vindt de ROOS, over al te lang slepende kwesties als financiering en frequentiebeleid.

De financiering van regionale en lokale omroep wordt uiteindelijk jaren later in de Mediawet van 1988 definitief geregeld: een mengfinanciering voor de regionale omroep en geen structurele financiering voor de lokale omroep. In de periode tussen 1980 en 1988 verschijnen er echter ten gevolge van kabinetswisselingen een groot aantal nota's en notities waarin deze kwestie keer op keer aan de orde komt en waarbij alle opties de revue passeren: centrale-decentrale financiering, wel of geen financiering uit reclame-inkomsten; regionale radio en regionale televisie; lokale kabel- en etherradio. De voortdurende onzekerheid over de financiering vormt voor zowel regionale als lokale omroepen geen vruchtbaar klimaat om aan de mogelijkheden tot samenwerking en ondersteuning, zoals genoemd in 4e ROOS-nota uit, nadere invulling te geven. Beide groepen zijn in die jaren te zeer bezig hun eigen belangen te behartigen.

We zien dan ook dat in die periode de regionale omroep zich vooral richt op samenwerking met de landelijke omroepen in het kader van het streven naar een landelijk-regionaal geïntegreerde nieuwszender (5e ROOS-nota, 1982). Pas zes jaar

later in 1988 verschijnt er opnieuw een ROOS-nota, waarin teleurgesteld wordt teruggekeken op de resultaten van het vierjarige experiment. met de landelijke omroepen (6e ROOS-nota, 1988). Inmiddels is dan echter, ten gevolge van de invoering van lokale etherradio, de situatie bij de lokale omroepen ten opzichte van 1981 drastisch gewijzigd.

2.2.2 Lokale etherradio en de invoering van reclame

In 1984 verschijnt de 'Kabelregeling' waarin de oude bepalingen t.a.v. lokale omroep nagenoeg ongewijzigd zijn opgenomen. Dat houdt in dat er door lokale omroepen geen aanspraak gemaakt kan worden op financiering uit omroepmiddelen en dat reclame is verboden. Deze bepalingen keren in 1988 ongewijzigd ook weer in de Mediawet terug. Wel worden twee nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt: abonneetelevisie, waaronder ook kabelkrant (bij uitzondering en voor een proefperiode ongericht te verspreiden), alsmede lokale etherradio. Uiteindelijk duurt het tot 1988 voordat lokale ether-radio ook daadwerkelijk via de ether te beluisteren valt. Er wordt noodzakelijkerwijs namelijk eerst een heel traject van frequentie-indeling, experimenten met lokale ether-zenders, goedkeuring van zendinstallaties e.d. doorlopen.
De aangekondigde mogelijkheid van lokale etherradio oefende kennelijk een grote aantrekkingskracht uit op (aspirant-)lokale omroepen. Zo zijn er eind 1988 al 100 zendvergunningen voor lokale etherradio uitgereikt en ziet de OLON haar ledenbestand vanaf 1984 fors groeien: van 41 lokale omroepen in 1984 naar 122 in 1986; 192 in 1988, 255 in 1990 en 345 in 1993 (OLON Jaarverslag, 1988; 1993). Daarmee wordt in korte tijd het verschijnsel 'lokale etherradio' op de landkaart gezet en wordt de vraag naar een uitzicht op een structurele financiering steeds dringender. Bovendien dient zich een nieuw probleem aan; dat van de raamprogrammering. Met de invoering van lokale etherradio ontstaat voor lokale omroepen de noodzaak te voorzien in een volledige bedekking van de gebruikte zender. Aanvankelijke overeenkomsten met Radio 10 voor de aanlevering van een geheel of gedeeltelijk omlijstend programma stuiten op bezwaren van de zijde van het Commissariaat voor de Media maar worden, lopende een procedure, gedoogd. Een andere ontwikkeling die zich voordoet is dat de lokale omroepen in de grote vier steden, Utrecht, Amsterdam, Rotterdam en Den Haag een aparte status binnen de OLON claimen.
De invoering van lokale etherradio leidt derhalve vrij snel tot een differentiatie tussen de grote en middelgrote lokale omroepen, die een volledig eigen programma nastreven en de kleinere lokale omroepen die naast een eigen programmering de zender vullen met een al of niet aangekocht raamprogramma dat grotendeels uit

muziek bestaat. Tegelijkertijd doet zich een differentiatie voor in een andere richting. Sommige lokale omroepen (voornamelijk ex-piraten) lijken vooral gericht te zijn op het realiseren van een aantrekkelijk muziekstation in hun verzorgingsgebied terwijl andere lokale omroepen meer recht in de leer zijn en vasthouden aan de filosofie van een lokaal-informatieve zender. Beide ontwikkelingen worden nog versterkt door de in het regeerakkoord van 1989 aangekondigde mogelijkheid van reclame als financieringsbron voor regionale en lokale omroepen (Van der Linden & Hollander, 1993).

In diezelfde periode, met de inwerkingtreding van de bepalingen uit de Mediawet, ontwikkelt de regionale omroep zich tot een publieke omroepvoorziening in 12 provincies, is een zendtijduitbreiding naar 12 uur onderweg en komt de regionale omroep met het editiestelsel dicht in de buurt van de 23 verzorgingsgebieden die men zich tot doel had gesteld (7e ROOS-nota, 1989). Daarmee loopt de regionale omroep echter wel tegen financiële grenzen aan. Uitbreiding van de zendtijd naar 12 uur per dag, het opzetten van een editiestelsel naast het provinciale programma - het editiestelsel wordt gezien als een noodzakelijke correctie op de provinciegewijze indeling van verzorgingsgebieden - leiden ertoe dat de regionale omroep over onvoldoende middelen beschikt om overal in Nederland volgens aanvaardbare journalistieke maatstaven op de juiste schaal te werken. De opkomst van een nieuw type lokale ether-omroep in de grote steden, naast de regionale omroep wordt door de ROOS als problematisch gezien, aangezien het de betrokken regionale en lokale radiostations in een concurrentiepositie plaatst.
Tegen die achtergrond pleit de ROOS voor een 'randstedelijk media-overleg' waaraan alle betrokken partijen (lokale en regionale omroep, gemeentelijke en provinciale overheden) deelnemen. Gezien de financiële situatie pleit de ROOS voor verhoging van de bijdragen voor regionale omroep en daarbij acht ze een handhaving van het reclameverbod voor regionale omroep niet meer te rechtvaardigen (7e ROOS-nota, 1989).

De ontwikkeling van de lokale en regionale omroepen, de verwachte effecten van de aanstaande invoering van lokale en regionale omroep-reclame en de dreigende komst van commerciële kleinschalige omroep brengt de Mediaraad eind 1989 voor het eerst op de vraag of Nederland niet te klein is voor een volledige publieke omroepvoorziening op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Die zorg is mede ingegeven door de constatering dat regionale omroep zich sub-regionaal ontwikkelt terwijl de lokale omroepen zich boven-lokaal ontwikkelen (Mediaraad, 1989). De raad acht beëindiging van de bestaande omroepvormen niet nodig, maar acht het wel nuttig om de ontwikkeling naar vergewestelijking te stimuleren.

In de notitie over invoering van reclame bij regionale en lokale omroep die in mei 1990 verschijnt, verzet de minister van WVC zich nog tegen een opgelegde integratie van het tweede en derde niveau omdat in de praktijk dat neer zou komen op het verbieden van één van beide omroepvormen. De verantwoordelijkheidsindeling <provincies - regionale omroep>; <gemeente - lokale omroep> wordt gehandhaafd en door de minister zelfs nog uitgebreid. De minister overweegt de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor regionale en lokale omroep volledig in handen te leggen van de lagere overheden, iets waartegen de ROOS en de OLON zich met succes verzetten. Na behandeling in de Tweede Kamer wordt in september 1991 een reclameregeling van kracht die lokale en regionale omroepen toestaat additionele inkomsten te genereren uit de exploitatie van zendtijd voor reclame, mits er een overeenkomst bestaat over de verdeling van de opbrengsten tussen de lokale c.q. regionale omroep en de uitgever(s) van het lokale c.q. regionale dag- of nieuwsbladen in het verzorgingsgebied.

Bij de regionale omroepen wordt de invoering van reclame betrekkelijk snel gerealiseerd. Alle omroepen - met uitzondering van Radio Rijnmond - sluiten een overeenkomst met uitgevers waarin een afdracht van 50% over de netto-opbrengst (conform de eis van de Nederlandse Dagblad Pers, NDP) is afgesproken. De overeenkomsten zijn voorbereid door de overkoepelende organisaties, maar per provincie worden nuanceringen in de overeenkomst aangebracht.
Met de extra inkomsten kunnen de regionale omroepen uitgroeien tot een volwaardige voorziening op regionaal niveau. In de 8e ROOS-nota uit 1991 wordt dan ook geconstateerd dat de regionale omroepen zich ontwikkelen van regionale 'vensters' (binnen een landelijke programmering) naar regionale 'stations'. (8e ROOS-nota, 1991, p. 4)
Men ziet het aantal luisteraars naar de regionale omroep toenemen van 600.000 in 1988 naar 2.200.000 in 1990. In die periode hebben de regionale omroepen zich losgemaakt van de landelijke omroep (hetgeen door de ROOS betreurd wordt) en zich als streekomroep geprofileerd. Omdat onder invloed van de commerciële kabelstations het marktaandeel van de landelijke omroepen daalt, kunnen regionale omroepen zich via de edities, 12-uur programmering en via een strak doorgevoerde horizontale programmering in de regio's profileren als een zender voor de streek, die men overdag aan laat staan. In feite zijn regionale omroepen - met een marktaandeel in 1991 van 13% - daarmee concurrenten geworden voor de landelijke omroepen. Men verwacht in 1991 dat het marktaandeel zal uitgroeien tot gemiddeld 20% (in april 1994 wordt een marktaandeel gerealiseerd van 19%, KLO-bulletin maart/april 1994).
Vanuit die positie van de regionale omroepen pleit de ROOS voor samenwerking met de landelijke omroepen, vooral op het gebied van nationaal en internationaal nieuws

en voorzichtige 'regionaal-lokale samenwerkingsprojecten' in de vorm van regionaal-lokale varianten op het editiestelsel (8e ROOS-nota, 1991, p. 17). Gedacht wordt daarbij in eerste instantie aan de grootstedelijke gebieden.

De ontwikkeling bij de lokale omroepen verloopt minder voorspoedig. Het aantal lokale omroepen neemt na invoering van reclame wel toe, maar de praktische uitwerking van de reclameregeling vereist veel tijd. Zo komt er geen principe-akkoord tussen de OLON, de NDP en de Nederlandse Nieuwsbladpers (NNP) tot stand. De uitgevers houden vast aan de 50%-eis en die eis is voor de OLON niet acceptabel. Dat houdt in dat per gemeente lokale omroepen zelf in onderhandeling moeten met lokale/ regionale dagbladuitgevers. Vanwege het enorme verschil in bedrijfscultuur tussen lokale omroepen en uitgevers verlopen die onderhandelingen moeizaam (Van der Linden & Hollander, 1993). Het gevolg is dat op een aantal punten (zoals de redelijkheid van de opstelling van uitgevers, de criteria voor het gemeentelijke advies ter aanwijzing van lokale en regionale uitgevers) nadere regelingen moeten worden getroffen die erg veel tijd vergen. Vanwege de ontstane onzekerheid neemt een deel van de lokale omroepen - met name de kleine omroepen - een afwachtende houding aan. In de grote steden zien we een andere ontwikkeling. Lokale omroepen met grote verzorgingsgebieden gaan, soms noodgedwongen, akkoord met de eisen van de uitgevers en proberen, op basis van de verwachte reclame-inkomsten, een semi-professioneel radio- (en tv-)station op te zetten met een zo volledig mogelijke programmering. Aangezien de kosten hier voor de baat uitgaan (sommige lokale omroepen hebben reclame als enige inkomstenbron) lijden deze stations verliezen wanneer de reclame- inkomsten te laat op gang komen of uiteindelijk achterblijven bij de verwachtingen (Van der Linden & Hollander, 1993). Daar staan de lokale omroepen in de kleinere en middelgrote gemeenten tegenover die er, dankzij aanvullende inkomsten uit reclame-exploitatie er in slagen een lokale programmering te realiseren met naast muziekprogramma's, ook informatieve, educatieve en culturele programma's.

2.2.3 Samenwerking tussen regionale en lokale omroep: de politieke besluitvorming

De ongelijke ontwikkeling van de regionale en lokale omroep leidt ertoe dat op ieder van de twee niveaus op eigen wijze invulling wordt gegeven aan de publieke functie van regionale, resp. lokale omroep. Toch dringt de beantwoording van de vraag of Nederland te klein is voor omroepvoorzieningen op drie niveaus zich steeds meer op. Deze ontwikkeling wordt versneld door een ommezwaai in het beleid van WVC ten

aanzien van publieke en commerciële niet-landelijke omroep.

De dreigende invoering van commerciële omroep op niet-landelijk niveau wordt realiteit wanneer de minister van WVC in april 1992 in de zogenaamde 'Pinksternotitie' aankondigt dat het verbod op commerciële niet-landelijke omroep niet langer houdbaar is.
In navolging van het rapport van de Commissie Donner (1991) stelt de minister dat commerciële etheromroep in Nederland zowel feitelijk als juridisch onafwendbaar is. Dat brengt met zich mee dat de overheid een rechtvaardiging en motivering moet kunnen geven voor het beslag dat publieke omroep legt op de beschikbare etherfrequenties. Voor lokale en regionale omroep betekent dit volgens de minister dat het in de Mediawet opgenomen verbod van regionale commerciële omroep moet worden heroverwogen. Het valt moeilijk te rechtvaardigen dat er wel omroepfrequenties voor nog niet bestaande regionale (en lokale) publieke omroepactiviteiten worden gereserveerd, terwijl zonder overtuigende argumentatie binnenlandse regionale (en lokale) commerciële omroep wordt verboden.
In een nadere uitwerking van deze constatering vindt de minister het gerechtvaardigd een zelfstandig zendernet voor de publieke regionale radio te handhaven. De handhaving van de frequenties voor de publieke lokale omroep staat echter ter discussie; een discussie die naar de mening van de minister niet op centraal niveau, maar op het decentrale niveau van de gemeenten gevoerd moet worden. Daar zou de afweging voor een publieke dan wel commerciële lokale omroep het best gemaakt kunnen worden (Van der Linden en Hollander, 1993).
Zowel van de zijde van de OLON als door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt tegen deze visie bezwaar gemaakt, aangezien het niet strookt met het principe van 'de overheid op afstand'. Ook tijdens een overleg met de Vaste Commissie voor Welzijn en Cultuur wordt van verschillende zijden gevraagd naar beschermende bepalingen voor de publieke lokale omroep. Met name wordt de minister gevraagd uit te leggen op welke rechtsgronden de beslissing is gebaseerd voor regionale omroepen wel en voor lokale omroepen geen frequenties te reserveren. De minister zegt toe in een nota over regionale en lokale omroep op deze materie terug te komen.

De aangekondigde komst van commerciële regionale en lokale omroep vormt een bedreiging voor de publieke niet-landelijke omroep. Dit is in mindere mate het geval voor de regionale omroepen die een vrij stevige positie hebben en wier zendernet gegarandeerd is. Maar de OLON ziet in de voornemens het einde voor de publieke lokale omroepen.
In het meerjarenplan 1992-2002 dat verschijnt onder de titel *Lokale omroep: 10 jaar verder* (OLON, 1992) wordt dan ook sterk de nadruk gelegd op de lokale identiteit van

de lokale omroep en op de publieke functie van de lokale omroep. Lokale omroepen dienen zich te profileren als publieke lokale omroepen en niet als populaire muziekzenders met een (boven-)lokaal bereik.
Zo hanteert de OLON de volgende definitie van lokale omroep als omschrijving van het belang en de functie van publieke lokale omroep:
"De lokale publieke omroep bedient *het gehele publiek in het uitzendgebied* met een *gevarieerd aanbod aan radio en / of televisieprogramma's* zodat zowel *een breed publiek* als een veelvoud van *kleine publieken en doelgroepen* worden bediend op het terrein van *informatie, cultuur, educatie en verstrooiing* en levert daarbij een bijdrage aan *de communicatie van burgers in de eigen, lokale gemeenschap* en de *lokale pluriformiteit in nieuwsvoorziening" (cursivering OLON*; OLON, 1992).

Deze taakstelling komt echter volgens de OLON in het gedrang, door de druk tot schaalvergroting, de toenemende vercommercialisering en ketenvorming, en niet in de laatste plaats door de beperkte financiële armslag. Teneinde een voldoende economisch draagvlak te scheppen voor exploitatie van reclamezendtijd, neigen lokale omroepen naar boven-lokale programmering, al of niet via samenwerking met andere lokale omroepen. Daarnaast is er het al eerder gesignaleerde probleem van de zenderbezetting waardoor met muziekprogramma's (cd-automaat of commercieel raamprogramma) zendtijd wordt gevuld en zijn er de pogingen van ex-piraten, al dan niet gesteund door dagbladuitgevers, om via centrale aanlevering van raamprogramma's ketenvorming tussen lokale omroepen van de grond te krijgen.

Belangrijke voorwaarden voor het garanderen van de publieke functie van lokale omroep zijn volgens de OLON :
- een strenger toezicht op de naleving van de bepalingen uit de Mediawet (cultureel-representatief orgaan is eindverantwoordelijk voor de programmering;
- naleving programmavoorschrift 50% cultuur, educatie en informatie);
- een structurele financiering uit de lokale opcenten op de omroepbijdragen alsmede continuering van de reclameregeling na 1994, maar zonder verplichte afdracht aan uitgevers.

Schaalvergroting bij lokale omroepen moet worden tegengegaan, maar ook schaalverkleining bij de regionale omroepen (OLON, 1992, p. 22). De OLON bepleit handhaving van de publieke omroepvoorziening op alle drie niveaus; landelijk, regionaal en lokaal.

Ook de ROOS spreekt zich in 1992 verder uit over de opheffing of integratie van de laagste twee niveaus van omroepvoorziening. Dat gebeurt in 9e ROOS-nota, getiteld *Omroep voor regio en stad, naar een vernieuwd tweede niveau van publieke omroep.*

In de nota neemt de ROOS stelling tegen het misverstand dat Nederland te klein zou zijn voor drie niveaus van omroep: "Voorstellen om het tweede en derde niveau van publieke omroep ineen te schuiven hebben de charme van de eenvoud. Maar de werkelijke vraag dreigt daardoor te worden ontlopen, want die luidt: wàt wensen we ineen te schuiven?" (9e ROOS-nota, 1992, p. 3-4).
Naar de mening van de ROOS is de hele discussie over de twee niveaus te geografisch bepaald, omdat bij de indeling van regionale en lokale omroep naar provincie en gemeenten de bestuurlijke indeling is gevolgd. Bij het bepalen van verzorgingsgebieden van regionale en lokale omroepen gaat om op maat gesneden functies en potenties. Daarbij is het dilemma van de kleinschalige omroep "hoe kleiner de schaal, hoe groter de binding met de luisteraars, maar ook hoe minder inkomsten dus des te kleiner de kans dat een omroep zich professioneel en journalistiek kan ontwikkelen". Voor sommige gebieden is de ideale schaal de provincie, voor andere de stad of (grote) gemeente. De optimale schaal voor een omroep van het vernieuwde tweede niveau verschilt van gebied tot gebied. De vraag naar integratie van omroep op het tweede en derde niveau zou derhalve per gebied beantwoord moeten worden. Daarbij zijn verschillende integratie-varianten denkbaar:

- opsplitsing/ fusies van omroepen;
- introductie van stadsedities in een regionaal raamprogramma of andere vormen van editionering;
- integratie van regionale edities en lokale omroepen;
- versterking of verzelfstandiging van bestaande edities.

Voor een dergelijke ontwikkeling dienen wel extra middelen ter beschikking te komen en dient het wettelijke verbod op nevenactiviteiten voor lokale en regionale omroepen gewijzigd te worden. Daar staat dan tegenover dat naar de mening van de ROOS de financiering van omroepvoorzieningen uit publieke middelen beperkt kan blijven tot het eerste en tweede (landelijk en regionaal) niveau: "Door het tweede niveau volgens bovenstaande principes opnieuw in te richten en daarin lokale voorzieningen voor grotere steden te integreren, wordt de essentie van het derde niveau eenduidiger dan ooit geaccentueerd. De lokale omroepen op het derde niveau zijn in hoofdzaak communicatiemedium op sociaal-maatschappelijk terrein". (9e ROOS-nota, 1992, p. 11). Voor deze omroepen is samenwerking mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van raamprogrammering.

Na het ter discussie stellen van de etherfrequenties voor lokale omroepen vormen de voorstellen van de ROOS een verdere bedreiging voor de positie van de lokale omroepen. Alleen lokale omroepen in grote steden komen immers in aanmerking om gefuseerd c.q. geïntegreerd te worden met de regionale omroep. Men vreest dat lokale omroepen in grote gemeenten die in financiële nood verkeren voor het blok gezet

zullen worden en men is bang voor een marginalisering van de (grote aantallen) lokale omroepen in de middelgrote en kleine gemeenten. Het wachten is op de beleidsnotitie van de minister van WVC.
Tijdens een forumdiscussie van de OLON op 24 april 1993, waar de minister van WVC en vertegenwoordigers van de Tweede Kamer-fracties zijn uitgenodigd, schetst de minister de contouren van haar plannen voor de toekomst van de lokale en de regionale omroep (OLON, 1993).

De minister wenst de problematiek van de regionale en lokale omroep te zien in relatie tot de vraag naar de publieke functie van zowel de landelijke als de niet-landelijke omroepen. Daarbij gaat het voor alle drie de typen publieke omroep om de profilering ten opzichte van de commerciële omroep op landelijk en niet-landelijk niveau. Voor de landelijke omroep is die zaak redelijk in orde. Bij de regionale en lokale omroepen ziet de minister echter een dreigende verschraling en commercialisering van het aanbod, hetgeen een regelrechte bedreiging inhoudt voor het publieke karakter van de regionale en lokale omroep. Een ongewijzigd beleid biedt onvoldoende weerstand tegen de toenemende vercommercialisering van deze publieke omroepvoorziening.
Bij de formulering van een nieuw beleid kan men, naar de mening van de minister, niet heen om de vraag naar de gewenste of noodzakelijke omvang van de niet-landelijke publieke omroep.
Die vraag is ook al in adviezen van de Mediaraad en in de ROOS-nota uit 1992 aan de orde geweest met als uitkomst een samengaan van regionale en lokale omroep tot wat genoemd wordt een professioneel 'tweede' niveau. De minister kiest nu eveneens voor die optie: "Het lijkt mij toe dat een bundeling van lokale en regionale krachten in een als 'gewestelijk' aan te duiden omroeporganisatie de beste garantie biedt om een kwalitatief hoogwaardig aanbod te kunnen verzorgen met een redelijke hoeveelheid publieke middelen" (OLON, 1993, p. 9).
Voor de wijze waarop die bundeling gerealiseerd moet worden wenst de minister niet een model voor te schrijven; daar is per gebied maatwerk geboden. De financiering zou moeten geschieden uit de normale provinciale opslag op de omroepbijdragen. Een door de VNG en de OLON bepleitte financiering van lokale omroep uit een lokale opslag wordt afgewezen. De minister voorziet dat de voorgestelde samenwerking op termijn zal leiden tot één niet-landelijke omroepvoorziening die dan de enige vorm van kleinschalige publieke omroep is die op grond van de Mediawet moet voldoen aan programma-eisen en op basis van de wet wordt gefinancierd.
Bij het totstandkomen van die samenwerking ziet de minister ook een taak weggelegd voor provinciale en gemeentelijke overheden. Die zouden samen met de betrokken omroeporganisaties tot een provinciaal omroepplan moet komen, waarin doelstelling

en beleid van de omroep in de hele provincie worden neergelegd.

In de 'Notitie lokale en regionale omroep' getiteld *Een toekomstperspectief voor regionale en lokale omroep* die de Tweede Kamer in juli 1993 bereikt, worden bovenstaande plannen herhaald - echter met een paar aanscherpingen.
De minister ziet een ontwikkeling van het lokale publieke omroepaanbod in twee richtingen. Enerzijds de richting van kleinschalige lokale berichtgeving op niet-commerciële basis die drijft op de inspanningen van vrijwilligers en de lokale sociaal-culturele instellingen en anderzijds de richting van een professionele omroepvoorziening die qua doelstelling en programmering sterke overeenkomsten en samenhang vertoont met het aanbod van de publieke regionale omroepen.
Voorgesteld wordt een samensmelting van lokale omroepen uit de laatste categorie met regionale omroepen tot een nieuw tweede niveau van gewestelijke omroep dat leidt tot een krachtig stelsel van niet-landelijke publieke omroepen. Die samenwerking dient op evenwichtige wijze te worden ontwikkeld zonder dat één van de partijen de overhand krijgt. Voor een dergelijke gewestelijke omroepvoorziening worden etherfrequenties gereserveerd en kan zelfs het maximum voor de provinciale opslag worden losgelaten, zodat extra middelen beschikbaar kunnen komen. Wettelijke beperkingen voor deze vorm van samenwerking zullen worden weggenomen.
Voor de lokale omroepen uit de eerste categorie is naar de mening van de minister het kabelnet de aangewezen plaats. Voor deze omroepvoorziening hoeven geen zware eisen voor organisatie, programmering en financiering te gelden.
Met andere woorden, deze lokale (kabel)omroepen vallen niet langer onder het regime van de Mediawet en kunnen geen aanspraak maken op etherfrequenties, omroepmiddelen en reclamegelden. Hiermee krijgt de voorgestelde samenwerking voor de lokale omroepen een min of meer gedwongen karakter. Immers, geen samenwerking leidt tot verlies van de etherfrequentie en van inkomsten uit reclame. En deze situatie zou wel eens een aanzienlijk deel van de lokale omroepen kunnen betreffen. In de notitie is immers sprake van een indeling van lokale omroepen in: ong. 50% van de lokale omroepen die actief zijn in kleine gemeenten (minder dan 25.000 inwoners), nagenoeg een derde van de omroepen in middelgrote gemeenten (25.000 - 100.000 inwoners) en een deel in grote gemeenten waaronder de grote vier. Duidelijk wordt dat het de minister ernst is met het vrijmaken van ether-frequenties voor commerciële lokale en regionale omroep. Zowel het samengaan van grootstedelijke lokale omroepen met de regionale omroep als de verplaatsing van de kleine lokale omroepen naar de kabel maken een hoeveelheid etherfrequenties vrij die ingezet kan worden bij de invoering van commerciële lokale en regionale omroep in 1996.

Bij de bespreking tijdens de vergadering van de Vaste Commissie voor Welzijn en Cultuur in november 1993 verzet een meerderheid van de Tweede-Kamerfracties zich tegen deze plannen. Naar de mening van de politieke partijen heeft de lokale omroep haar positie in het Nederlandse medialandschap bewezen en past het niet lokale omroepen die niet in een samenwerkingsverband met de regionale omroep kunnen of willen opgaan, te verbannen naar de kabel. Samenwerking tussen lokale en regionale omroepen dient bevorderd te worden, maar dan wel op basis van vrijwilligheid.
Lokale omroepen die niet tot samenwerking kunnen of willen komen dienen dan ook hun etherfrequentie en de mogelijkheid tot financiering uit reclamegelden te behouden. Voor een financiering van lokale omroep via een lokale opslag op de omroepbijdragen is geen meerderheid te vinden. Men stemt wel in met de mogelijkheid de provinciale opslag te verhogen teneinde met die middelen samenwerking tussen lokale en regionale omroepen te stimuleren.

In het voorjaar van 1994 worden tenslotte enkele wetswijzigingen doorgevoerd die samenwerking tussen lokale en regionale omroepen mogelijk moeten maken. Zo wordt het toegestaan dat de regionale omroep een deel van de programma's van de lokale omroep in het verzorgingsgebied gaat produceren en omgekeerd. Er moet dan wel een overeenkomst tussen de lokale omroep en de regionale omroep bestaan die op vrijwillige basis is aangegaan en die is goedgekeurd door het Commissariaat voor de Media. Lokale omroepen kunnen op die manier een deel van de programmering van de regionale omroep gebruiken, bijvoorbeeld als raamprogramma. Het raamprogramma telt dan mee voor de bepaling van het percentage programma's dat is gericht op het verzorgingsgebied (50%) en telt bovendien mee voor het percentage eigen produkt van de lokale omroep (50%). Een andere mogelijkheid is dat lokale omroepen toestemming krijgen om bepaalde programma-onderdelen van de regionale omroep over te nemen (en omgekeerd), bijvoorbeeld op het gebied van lokaal en regionaal nieuws.
Ook mag 'in bijzonder gevallen' een radio- en/of televisieprogramma van een lokale omroep in andere gemeenten doorgegeven worden. Aan de hand van concrete verzoeken zal het Commissariaat voor de Media op dat punt in een later stadium algemene richtlijnen formuleren.
Als onderdeel en voortvloeiend uit een overeenkomst tot programmatische samenwerking kunnen ook andere samenwerkingsvormen tot stand komen, bijvoorbeeld op het gebied van reclame-acquisitie, faciliteiten en opleidingen (OLON, 1994). Tijdens de overgangssituatie tot het van kracht worden van de wetswijzigingen (najaar 1994) is het Commissariaat voor de Media bereid alvast samenwerkingsovereenkomsten te beoordelen (Comedia 33, juni 1994). Het moge,

gezien de richtlijnen, duidelijk zijn dat hier niet zozeer sprake is van een opgelegd model van samenwerking, maar dat samenwerking tussen lokale en regionale omroepen gezien wordt als een te ontwikkelen model waarbij op basis van ontwikkelingen in de praktijk regelingen kunnen worden bijgesteld of aangescherpt. Op dit punt aangekomen in de beschrijving van de verhouding tussen lokale en regionale omroepen, zijn we eigenlijk terug in 1981, toen de ROOS voor het eerst uitsprak dat wederzijdse samenwerking tussen lokale en regionale omroep mogelijk zou kunnen zijn op het gebied van scholing, coördinatie en overname van programma's, gezamenlijk gebruik van technische faciliteiten en gezamenlijke inschakeling van medewerkers. Het grote verschil is echter dat lokale en regionale publieke omroepen thans een gezamenlijk belang hebben, de profilering als publieke omroep tegenover de aanstaande concurrentie met commerciële niet-landelijke omroep.

2.3 Samenwerking tussen regionale en lokale omroep in de praktijk: de provincie Gelderland

De zorg voor een goede publieke omroepvoorziening op niet-landelijk niveau, zoals die hierboven aan de orde is geweest, vormt voor de Provincie Gelderland aanleiding voor het organiseren van een studiedag met alle betrokkenen, als een opstap naar een te ontwikkelen beleid op dit gebied.
Centraal op de studiedag staat de wijze waarop in de provincie Gelderland door lokale omroepen en Omroep Gelderland concreet vorm en inhoud gegeven kan worden aan het idee van samenwerking. Om hier enig inzicht in te krijgen zijn de lokale omroepen in de provincie in een onderzoek benaderd met de vraag hoe men staat tegenover samenwerking (zie hoofdstuk 4). Hiervoor is het echter nodig het begrip 'samenwerking' eerst nader te operationaliseren, teneinde aan lokale omroepen hun mening te kunnen vragen over zo concreet, realistisch en herkenbaar mogelijke voorbeelden.

Met dit doel zijn in het voorjaar van 1994 door de onderzoekers gesprekken gevoerd met Omroep Gelderland en met de OLON, bij monde van de directeuren van beide instellingen. Bij deze gesprekken waren steeds vertegenwoordigers van de Provincie Gelderland aanwezig. Uitgangspunt voor de gesprekken vormden de wettelijke mogelijkheden tot samenwerking, zoals die via de recente wetswijzigingen zijn gerealiseerd. Daarbij werd vooruitgelopen op de inwerkingtreding van de wetswijzigingen. Voorwaarden voor samenwerking zijn derhalve: vrijwilligheid, gelijkwaardigheid van de partners en erkenning van de eigen lokale respectievelijk

regionale functie; behoud van de eigen zendfrequentie en geen gedwongen of opgelegde claims op zendtijd c.q. uitzenduren. Bovendien werd er voorshands van uitgegaan dat als er financiële consequenties verbonden zouden zijn aan samenwerking, deze niet eenzijdig ten laste van of de regionale omroep, of de lokale omroep zouden komen.
Tenslotte werd besloten niet alleen te kijken naar samenwerking tussen regionale en lokale omroep, maar ook samenwerking tussen lokale omroepen onderling in de beschouwingen te betrekken, deels omdat dergelijke samenwerkingsvormen op bescheiden schaal (en incidenteel) in de provincie Gelderland voorkomen, deels ook omdat de nadere regulering van dergelijke samenwerkingsvormen in de toekomst niet uitgesloten is.
De gesprekspartners werd gevraagd bij het geven van een schets van mogelijke samenwerkingsvormen de huidige situatie in de provincie Gelderland als vertrekpunt te nemen maar daarnaast werd tevens verzocht bij de bespreking van mogelijke samenwerkingsvormen nadrukkelijk naar de toekomst te kijken. De beginvraag van elk gesprek luidde: "Hoe zou in de provincie Gelderland de publieke lokale en regionale omroepvoorziening er uit kunnen zien en welke samenwerkingsvormen zijn daarbij denkbaar?"

Omroep Gelderland
Naar de mening van de directeur/hoofdredacteur van Omroep Gelderland dient er bij programmatische samenwerking allereerst een onderscheid gemaakt te worden tussen muziekprogramma's en (licht) informatieve programma's. Samenwerking tussen lokale en regionale omroepen zal vooral betrekking hebben op (licht) informatieve programma's, behalve wanneer ter vervanging van een commercieel raamprogramma met muziek, de regionale omroep als raamprogramma doorgegeven wordt.
Verder ziet Omroep Gelderland voor de provincie Gelderland een indeling in omroepvoorzieningen naar verschillende niveaus of 'schillen': de provincie, de streek, grote steden en kleinere gemeenten. Een beleid inzake de omroepvoorzieningen in de provincie Gelderland dient uit te gaan van de samenhang tussen de verschillende niveaus.

Allereerst is er het *provinciale programma*, zoals men dat nu al kent en dat verzorgt wordt door Omroep Gelderland. Een programmering op het niveau van de hele provincie was niet de eerste keus van de regionale omroepen, maar vloeit voort uit de provinciale indeling van regionale omroepen in Nederland. De regionale omroepen hebben ter correctie op die indeling zelf edities ontwikkeld, die meer in lijn zijn met de oorspronkelijke opzet van streekradio in 23 gebieden in Nederland. Zo kent Omroep

Gelderland thans drie edities: de Veluwe, de Achterhoek en Rivierenland/ Midden-Gelderland.

Vervolgens zijn er de *streekedities* voor gebieden die in sociaal-cultureel opzicht een eenheid vormen. Dat kunnen de bestaande edities van Omroep Gelderland zijn, maar op een iets kleinere schaal kunnen dat ook edities zijn die door samenwerkende lokale omroepen verzorgd worden. Hier raken de regionale omroep en lokale omroepen elkaar en op dit punt zou dan ook samenwerking tussen de regionale omroep en lokale omroepen denkbaar zijn.

Dan zijn er de (grote) steden, waarvan Gelderland er maar enkele heeft. In deze gemeenten verzorgt idealiter een *stadsomroep* een programmering waarin de lokale identiteit voorop staat, met eigen uitzenduren en via een eigen zender. Een dergelijke omroep zou als stadseditie van de regionale omroep kunnen functioneren, maar dat is afhankelijk van de mate waarin de omroep er in slaagt een eigen lokale professioneel-journalistieke formule met voldoende continuïteit te ontwikkelen. En stadsomroep kan dat op eigen kracht doen of in samenwerking met de regionale omroep.

Tenslotte zijn er de *kleine lokale omroepen*, die vaak een deel van de zendtijd vullen met lokaal-informatieve programma's en een deel met zelf geproduceerde of aangekochte muziekprogramma's.Voor deze stations zou overname van een deel van het programma van Omroep Gelderland als raamprogramma er toe kunnen leiden dat beter voldaan kan worden aan de wettelijke eisen van het programmavoorschrift en de hoeveelheid eigen produkt.

Naar de mening van Omroep Gelderland kan samenwerking zich uitstrekken van de kleine lokale omroepen (raamprogramma) tot en met de stadsomroepen en de streekedities. Voor deze laatste twee zal programmatische samenwerking vooral gericht zijn op (licht-)informatieve programma's en in mindere mate op muziekprogramma's.
De concrete vorm die de samenwerking aanneemt kan variëren van incidentele uitwisseling van programma's, programma-onderdelen of programma-items tot een meer structurele uitwisseling. De uitwisseling kan bilateraal opgezet worden maar bijvoorbeeld ook in de vorm van een nieuws- of programmapool naar het voorbeeld van de Radio Nieuws Centrale (RNC) van de landelijke en de regionale omroepen. Van een dergelijke nieuwspool zouden in principe alle (regionale en lokale) omroepen kunnen profiteren, maar het vereist wel een technische infrastructuur en een aanzienlijke coördinatie. Bovendien vergt een dergelijke opzet additionele middelen.

Tenslotte is ook andere dan programmatische samenwerking denkbaar, bijvoorbeeld op het gebied van reclame-acquisitie, scholing, techniek/ facilitair e.d.. Dit zal dan wel voort moeten vloeien uit een samenwerking op programmatisch gebied. Uiteindelijk zouden dergelijke samenwerkingsconstructies zelfs tot bestuurlijke samenwerking, coördinatie en integratie kunnen leiden. Het uiteindelijk doel van samenwerking dient te zijn een samenhangend beleid voor een optimale publieke omroepvoorziening op het niveau van de provincie, de streek, de (grote) steden en de kleinere gemeenten. Initiatieven tot samenwerking dienen vanuit een groei- of ontwikkelingsmodel in de richting van een dergelijke publieke omroepvoorziening voor de hele provincie Gelderland opgezet te worden.

Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland (OLON)
De OLON staat in principe positief tegenover samenwerking, maar hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:
- lokale omroep is een volwaardige bron van nieuws en informatie over de gemeente, op eenzelfde wijze als regionale omroep dat t.a.v. de provincie is;
- samenwerking tussen lokale en regionale omroep moet tot voordeel leiden voor de lokale omroep;
- de eigen verantwoordelijkheid voor de lokale programmering mag niet aangetast worden;
- lokale en regionale omroep dienen ieder hun eigen identiteit zorgvuldig te bewaren: samen bedienen ze zo een groter publiek dan wanneer ze nauwelijks van elkaar te onderscheiden zouden zijn.

Wanneer er gekeken wordt naar de lokale omroepen in de provincie Gelderland is een zekere differentiatie gewenst. Kenmerken voor differentiatie zijn: de omvang van het verzorgingsgebied, de grootte van het budget (inclusief reclame-inkomsten), de aard van de programmering (muziek, lokale informatie) en de mate van professionaliteit. De OLON vermoedt dat in de provincie Gelderland het hele scala aan mogelijke combinaties voorkomt.

Wanneer alleen naar de omvang van het verzorgingsgebied gekeken wordt, kan - aldus de OLON de volgende indeling gemaakt worden:
- lokale omroep in *gebieden tot 20.000 inwoners*, bijvoorbeeld Heumen, Groesbeek;
- lokale omroep in *gebieden tussen 20.000 en 30.000 inwoners*, bijvoorbeeld Elburg, Nunspeet, Zevenaar;
- lokale omroep in *gebieden met meer dan 30.000 inwoners*, bijvoorbeeld Harderwijk, Tiel, Wijchen;
- lokale omroep in de *grote gemeenten* zoals Arnhem, (Nijmegen), Apeldoorn en Ede.

Het probleem is dat de lokale omroepen in de grote steden in de provincie Gelderland nogal wat tegenslag hebben gehad en niet zonder meer 'klaar' zijn voor samenwerking met Omroep Gelderland (Arnhem uitgezonderd).
Aan de andere kant hechten de kleinere lokale omroepen sterk aan de eigen identiteit en is men bevreesd voor een te grote invloed van de regionale omroep, op basis van ontwikkelingen in het verleden. Samenwerking tussen lokale omroepen onderling zou een mogelijkheid zijn. Dat gebeurt thans vooral incidenteel, bij evenementen zoals de Vierdaagse van Nijmegen.

De aard van de samenwerking kan variëren van het aanleveren van een raamprogramma door Omroep Gelderland tot het incidenteel of structureel uitwisselen van programma's, programma-onderdelen of nieuws-items. Die uitwisseling moet gebeuren op basis van gelijkwaardigheid en de onderdelen moeten passen in de eigen lokale programmering van de lokale omroep c.q. regionale omroep. Uitwisseling kan incidenteel plaatsvinden, bijvoorbeeld samenwerking bij sportverslaggeving, maar kan ook een meer structurele vorm aannemen. Daarbij is een constructie zoals de Radio Nieuws Centrale denkbaar omdat daar alle lokale omroepen profijt van zouden kunnen hebben. Bovendien zou een dergelijke samenwerking tot kwaliteitsverbetering bij de lokale omroepen kunnen leiden. Voorwaarde is wel dat uitwisseling 'met gesloten beurs' geschiedt. Daarbij zouden nog wel een aantal zaken nader geregeld moeten worden, zoals Buma/ Stemra- en Se/ Na-rechten, de rechten voor het ANP en de auteursrechten voor free-lance journalisten. Tenslotte is er samenwerking denkbaar op het gebied van faciliteiten, scholing, opleiding en onderzoek. Samenwerking bij reclame-acquisitie kan alleen in het verlengde van een programmatische samenwerking

Uit de opvattingen van Omroep Gelderland en de OLON over samenwerking tussen lokale en regionale omroep in de provincie Gelderland blijkt dat de ideeën over de aard van de samenwerking vrijwel parallel lopen: van incidentele uitwisseling tussen de regionale omroep en lokale omroepen tot meer structurele vormen van samenwerking; van raamprogramma tot nieuws-pool. Bovendien wordt in beide opvattingen duidelijk dat de samenwerking zich vooral zal richten op de (uitwisseling) van informatieve en nieuwsprogramma's. De meningen verschillen ten aanzien van de indeling c.q. karakterisering van de lokale omroepen in de provincie Gelderland
Zo is de indeling van de OLON genuanceerder dan die van Omroep Gelderland, die alleen onderscheid maakt tussen omroepen in grote steden en kleine lokale omroepen. In de provincie Gelderland zijn er naar verhouding veel kleinere en kleine lokale omroepen en relatief weinig grote steden. Wat dat betreft zit de provincie Gelderland tussen de provincies waar een provinciale voorziening (met een

stadseditie) voldoende is (Drenthe, Friesland, Utrecht, Groningen) en de provincies waar voldoende grote en middelgrote steden zijn om meerdere stads- en streek-edities in te richten (Overijssel).
In hoofdstuk 3 zal aan de hand van onderzoeksgegevens op de karakteristiek van lokale omroepen in de provincie Gelderland nader worden ingegaan.

2.4. Samenwerking tussen regionale en lokale omroep: operationalisering

Op basis van bovenstaande informatie is ten behoeve van een onderzoek onder lokale omroepen in de provincie Gelderland het begrip 'samenwerking' als volgt in de vragenlijst geoperationaliseerd (zie ook hoofdstuk 4, paragraaf 4.1.3)

Allereerst is besloten om zowel samenwerking tussen lokale omroepen onderling als ook samenwerking tussen lokale en regionale omroepen in de enquête op te nemen. Dit gebeurt om aan te sluiten bij een praktijk die op kleine schaal al bestaat. Niet uitgesloten is immers dat dergelijke vormen van samenwerking in de toekomst mogelijk gemaakt zullen worden. De vragenlijst bevat twee blokken vragen, één voor *lokaal - lokale samenwerking*, één voor *lokaal - regionale samenwerking*. De vragenlijst begint met het blok vragen over lokaal - lokale samenwerking. De blokken vragen zijn verder voor beide varianten identiek.

Samenwerking is uiteen gelegd in *bilaterale vormen van samenwerking* tussen twee partijen en de *constructie van een 'pool'* waar in principe alle partijen aan deel kunnen nemen. Dit onderscheid is o.a. van belang in verband met de (mogelijke) financiering van samenwerkingsvormen. Bij bilaterale samenwerking tussen een regionale omroep en meerdere lokale omroepen zouden alleen de deelnemende omroepen gefinancierd kunnen/ moeten worden. Er wordt dan een specifieke activiteit gefinancierd. Dit zou tot discussies kunnen leiden over heffing, verdeelsleutels e.d.. De financiering van de constructie van een nieuws-en informatie-pool met de bijbehorende coördinatie en technische infrastructuur voor in principe alle omroepen in de provincie, kent deze specifieke problemen in mindere mate omdat hier veeleer een 'dienstverlening aan alle partijen' zou gefinancierd wordt. De kwestie van de nadere uitwerking van de financiering van samenwerkingsvormen valt verder buiten het bestek van dit onderzoek.

Samenwerking kan betrekkingen hebben op verschillende *soorten programma's*. In de enquête zijn op basis van gesprekken met Omroep Gelderland en de OLON de volgende programmasoorten geselecteerd als het meest in aanmerking komend:

- nieuws en actualiteiten (incl. raadsvergaderingen);
- lichte informatie en service-informatie (agenda's, consumentenvoorlichting, toeristische informatie);
- sportprogramma's;
- muziek (m.u.v. gewijde muziek;
- andersoortige programma's (aan te geven door de omroep, zoals evenementen, geestelijke uitzendingen);
- commercials/ reclame-uitzendingen.

Tenslotte kan het bij uitwisseling c.q. 'pooling' gaan om *hele programma's, programma-onderdelen* en *programma- of nieuws-items.*

Andere dan programmatische vormen van samenwerking waar in de enquête de mening van lokale omroepen over gevraagd wordt, zijn:

- samenwerking m.b.t. *personeel / medewerkers* (scholing, programmamedewerkers, ondersteunende medewerkers);
- *financiële samenwerking* (reclame-acquisitie,-produktie, -exploitatie; fondswerving, sponsoring);
- *samenwerking m.b.t. techniek / infrastructuur* (aanschaf, gebruik/beheer, fonotheek, nieuws-en informatiebestand).

Voorafgaand aan deze meer specifieke vragen is de vertegenwoordigers van de lokale omroepen tevens gevraagd naar hun huidige ervaring met samenwerking met lokale en regionale omroepen en naar hun mening over samenwerking in het algemeen.

3 Lokale radio-omroepen in de provincie Gelderland

In dit hoofdstuk zal een beschrijving worden gegeven van medialandschap in de provincie Gelderland. Daarbij wordt gebruik gemaakt van gegevens zoals die door de OLON in het kader van de BUMA-enquête eind 1993 zijn verzameld.

3.1 Lokale omroepen in Gelderland

In totaal zijn er 42 lokale omroeporganisaties in de provincie Gelderland op een totaal van 86 gemeenten. Dit betekent niet dat er in 44 gemeenten géén lokale radio-omroep te ontvangen is. Naast het feit dat er lokale omroepen zijn die een sterkere zender hebben dan voor hun verzorgingsgebied strikt noodzakelijk is, zijn er ook enkele omroepen die voor meerdere gemeenten een vergunning hebben. Het betreft hier de Huissense en Bemmelse Omroep Stichting in Bemmel en Huissen; Stichting Optimaal FM in Bergh, Gendringen en Wisch; Lokale Omroep Duiven Westervoort in Duiven en Westervoort; H.E.L.O.S./ Keizerstad in Elst en Heteren; en Stichting Lokale Omroep De Berkelstroom in Gorssel, Warnsveld en Zutphen.
In het onderstaande kaartje is de geografische spreiding van deze omroepen in de provincie Gelderland aangegeven.

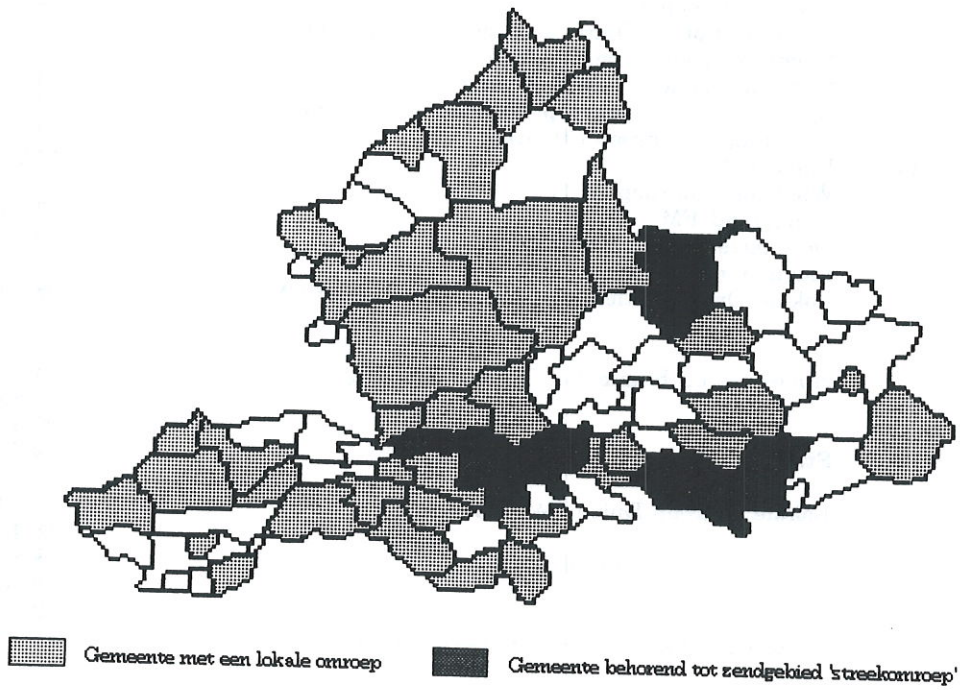

De activiteiten van de lokale omroepen variëren van het bedrijven van radio, televisie, kabelkrant tot teletekst. In de volgende subparagrafen zullen de omroepen aan de hand van deze activiteit worden beschreven. In tabel 1 staat om welke omroepen in welke gemeenten in Gelderland het gaat.

Tabel 1
Gelderse gemeenten met lokale omroep

Gemeente(n)	*Omroep*	*Inwonertal*
Apeldoorn:	Stichting Omroep Apeldoorn	149.504
Arnhem:	Stadsomroep Arnhem	133.272
Barneveld:	Barneveldse Omroep Stichting/ Aktief	44.062
Beuningen:	Stichting Lokale Omroep Beuningen	23.074
Buren:	Omroep Stichting Betuwse Radio en Televisie	10.057
Culemborg:	Stichting Radio Culemborg	22.897
Didam:	Stichting Lokale Omroep Didam/ Radio Olympia	16.302
Dodewaard:	Dodewaardse Omroep Stichting	4.035
Doetinchem:	Radio en Televisie Doetinchem/ R.T.V.D.	43.317
Druten:	L.O.R.D.	15.380
Ede:	Stichting Lokale Omroep Ede	97.230
Elburg:	Stichting Lokale Omroep Elburg/ L.O.E.	20.887
Geldermalsen:	Stichting Lokale Omroep Geldermalsen e.o./ L.O.G.O.	22.624
Groenlo:	Stichting Lokale Omroep Groenlo	7.541
Groesbeek:	Stichting Lokale Omroep Groesbeek	18.428
Harderwijk:	Stichting Lokale Omroep Harderwijk	36.636
Heerde:	Lokale Omroep Heerde	18.223
Heumen:	Stichting Lokale Omroep Heumen/ Unique FM	13.664
Lingewaal:	Stichting Radio Televisie Omroep Lingewaal	10.457
Maasdriel:	Stichting Radio en TV Maasdriel/ R.T.M.	9.044
Nijerk:	Lokale Omroep Nijkerk/ Radio Stad Nijkerk	26.515
Nunspeet:	Stichting Lokale Radio Nunspeet	25.716
Oldebroek:	Lokale Omroep Oldebroek	21.656
Renkum:	Algemene Renkumse Omroep Stichting/ A.R.O.S.	32.867
Tiel:	Lokale Omroep Tiel	32.928
Ubbergen:	Stichting Lokale Omroep Gemeente Ubbergen	9.452
Valburg:	Stichting Lokale Omroep Valburg	12.682
Voorst:	Stichting Lokale Omroep Voorst	23.678
Vorden:	Stichting Lokale Omroep Vorden/ V.L.O. Radio	8.391
Wageningen:	Wageningse Omroep Stichting	32.591
West Maas en Waal:	Extra FM	17.218
Wijchen:	Wijchense Omroep/ W.O.	35.382
Winterswijk:	Slingeland FM	27.969
Zaltbommel:	Omroepvereniging Transmedia	10.121
Zelhem:	Lokale Omroep Zelhem e.o.	11.155
Zevenaar:	Lokale Omroep stichting Zevenaar/ Favoriet FM	26.806
Bemmel,		16.164
Huissen:	Huissense en Bemmelse Omroep Stichting	15.360
Bergh,		17.656
Gendringen,		20.536
Wisch:	Stichting Optimaal FM	19.786
Duiven,		19.583
Westervoort:	Lokale Omroep Duiven Westervoort	15.631
Elst,		18.400
Heteren	H.E.L.O.S./ Keizerstad	18.654
Gorssel,		13.366
Warnsveld,		9.138
Zutphen:	Stichting Lokale Omroep De Berkelstroom	31.117

Niet alle lokale omroepen in Gelderland hebben de door de OLON verzonden enquête ingevuld geretourneerd. De omroepen in de gemeenten Arnhem, Buren, Doetinchem, Huissen, Nijkerk, Renkum, Ubbergen, en West Maas en Waal zijn dientengevolge niet vertegenwoordigd in de - op basis van de OLON-enquête - gepresenteerde bevindingen vertegenwoordigd.

Gemeentegrootte

De aanwezigheid van een lokale radio-omroep uitgesplitst naar gemeentegrootte laat zien dat lokale omroepen relatief vaak voorkomen in gemeenten van 10.000 tot 50.000 inwoners. Met name in gemeenten met een inwonertal van 20.000 tot 50.000 is deze oververtegenwoordiging groot. In de kleine gemeenten (minder dan 10.000 inwoners) zijn verhoudingsgewijs zeer weinig radio-omroepen. De uitstralingsfunctie van omringende (grotere) gemeenten kan er mee te maken hebben dat daar geen radio-omroep van de grond komt.

Tabel 2
Gemeenten in Gelderland naar inwonertal en aanwezigheid van lokale radio-omroep

	<10.000	10.000-20.000	20.000-30.000	30.000-50.000	> 90.000	rij-totaal
afwezig	21	11	3	2	1	38
aanwezig	8	18	11	8	3	48
kolomtotaal	29	29	14	10	4	86

Wijze van uitzending[1]

Lokale radio, de hoofdactiviteit van de lokale omroepen, kan plaatshebben via de ether en via de kabel. In tabel 3 staat hoeveel lokale omroepen via de ether, de kabel of beiden uitzendingen verzorgen.

Tabel 3
Lokale omroepen in Gelderland naar wijze van uitzending (N=40)

alleen etherradio	1
alleen kabelradio	1
ether- en kabelradio	35
onbekend	3

1 In het vervolg van dit hoofdstuk zal het aantal omroepen waarover uitspraken worden gedaan dalen, aangezien niet alle omroepen geparticipeerd hebben in de enquête.

Programmering

In deze paragraaf wordt nagegaan hoe het programma-aanbod van de verschillende radio-omroepen in Gelderland eruit ziet. Het betreft hier de programmering *met uitsluiting van de raamprogrammering*.

Uit tabel 4 blijkt dat er een grote variatie is in het aantal totaal uitgezonden uren per omroep. Het aantal uitzenduren varieert van 0 tot 119 uren per week. Het gemiddelde aantal uitzenduren per week bedraagt 61.

Twee omroepen zenden niet of nauwelijks uit. Een vijftal omroepen kennen slechts een zeer geringe programmering. Voorts varieert het aantal uitzenduren voor het overgrote deel tussen de 29 en 112 uur per week. Daarnaast is er ook een negental omroepen dat ruim boven de 112 uur per week uitzenden. Mogelijk bedienen deze omroepen zich van een zogenoemde cd-machine die nonstop-muziek kan produceren. De omroepen die meer dan 112 uur per week uitzenden blijken voornamelijk in de middelgrote gemeenten te zitten. Het betreft hier de gemeenten Nunspeet, Zevenaar, Valburg, Beuningen, Didam, Elburg, Groenlo, Zaltbommel en Culemborg. Enkele van deze omroepen zijn in het verleden een illegale radiozender geweest.

Tabel 4
Totaal aantal uitgezonden uren (N=29)

aantal uren	*aantal omroepen*
0	2
1-28	5
29-56	9
57-112	4
>112	9

Indien het aantal uitzenduren per week, zoals die in tabel 4 staan, worden uitgesplitst naar gemeentegrootte (tabel 5) dan blijkt dat er in de kleinere gemeenten over het algemeen meer uren per week wordt uitgezonden dan in de grotere gemeenten. Met name in gemeenten met een inwonertal tussen de 20.000 en 30.000 wordt relatief veel uitgezonden.

Tabel 5
Gemiddeld aantal uitzenduren naar gemeentegrootte (N=29)

	gemiddelde	*n*
Inwonertal		
<10.000	60	5
10.000-20.000	64	9
20.000-30.000	84	9
30.000-50.000	22	5
>90.000	24	1

In tabel 6 wordt nagaan hoe het totale uitzendschema is opgedeeld naar de verschillende typen programma-inhouden. Deze berekening gaat uit van door de omroep *zelf vervaardigde* programma's. *Raamprogrammering wordt dus niet meegerekend.* Zo blijken nieuws en actualiteiten in het volledige programma-aanbod veel ruimte te krijgen: gemiddeld zo'n 21 uur per week. Muziek komt met gemiddeld 16 uur per week op de tweede plaats. Lichte en gevarieerde (service-)informatie komt op ongeveer 10 uur per week uit. Opvallend is het relatief grote aandeel van de categorie religie/ educatie. Deze categorie komt op 9 uur per week.

Tabel 6
Gemiddeld aantal uren besteed aan type programma-inhoud (N=29)

Type programma-inhoud	*gemiddeld aantal uren*	*gemiddelde deel van het totale programma-aanbod (%)*
nieuws/actualiteiten	21	27
lichte informatie	10	20
sport	1	1
doelgroepenprogramma's	5	10
religie/ educatie	9	15
muziek	16	26

Ook verhoudingsgewijs wordt er veel aan nieuws en actualiteiten besteed. Gemiddeld wordt er per omroep 27% van het totale aantal uitzenduren besteed aan nieuws en actualiteiten. Er blijkt een grote differentiatie te zijn. Zo zijn er lokale omroepen die beduidend minder dan 27% van hun programmering vullen met nieuws en actualiteiten, terwijl er ook omroepen zijn waarbij tot 92% van hun programma-aanbod opgevuld wordt door nieuws en actualiteiten. Ook muziekprogrammering maakt gemiddeld een essentieel onderdeel uit van de totale programmering. Gemiddeld wordt 26% van de uitzenduren besteed aan muziek.Gemiddeld éénvijfde deel van de uitzenduren wordt door lichte informatie ingenomen.

Indien we deze gegevens uitsplitsen naar gemeentegrootte (tabel 7) dan ontstaat het volgende beeld. Nieuws en actualiteiten blijken voornamelijk in de kleinere gemeenten te worden uitgezonden (gemiddeld 43 uur per week). Lichte en gevarieerde informatie wordt voornamelijk in de gemeenten van 10.000 tot 30.000 inwoners uitgezonden.

Tabel 7
Aantal uitzenduren naar programmasoorten en gemeentegrootte (n=28)

	nieuws / actualiteiten	*lichte informatie*	*sport*	*doelgroepen*	*religie / educatie*	*muziek*	*gem. aantal uitzenduren*
Inwonertal							
<10.000	43	4	0	7	5	10	68
10.000-20.000	24	10	1	4	5	20	64
20.000-30.000	19	10	1	4	19	23	85
30.000-50.000	3	8	0	3	3	4	22
>90.000	2	10	2	6	2	2	24

Raamprogrammering

Naast het door de omroepen zelf geproduceerde radio-aanbod nemen de omroepen op de tijden dat zij zelf géén programma aanbieden, een programma van een andere zender over. Deze raamprogrammering blijkt bij 16 van de 29 omroepen te worden gehanteerd. Bij deze zestien omroepen is Radio 10 het meest gebruikte raamprogramma (9 omroepen). Holland FM wordt door 3 omroepen en een landelijke omroep wordt door twee omroepen gebruikt. De gemiddelde duur van de raamprogrammering bedraagt 61 uur.

Tabel 8
Gebruikte raamprogrammering (N=29)

	n	*gemiddeld aantal uitzenduren*
Aanbieder		
Radio 10	9	37
Holland FM	3	50
Landelijke omroep	2	58
Overig	2	87
Geen raamprogramma	13	77

Nadere analyse wijst uit dat voornamelijk de omroepen die weinig uitzenden gebruik maken van raamprogrammering. De omroepen met een relatief groot aantal zelf geproduceerde uitzenduren blijken geen raamprogrammering toe te passen. Waarschijnlijk maken deze omroepen gebruik van een cd-automaat om zodoende te muziekprogrammering in eigen hand te houden.
Het gemiddelde van 77 uitzenduren voor omroepen zonder raamprogrammering is in die zin enigszins misleidend. Enkele omroepen daarvan zenden namelijk zeer weinig of zeer veel uit. Zo blijken acht van de negen omroepen de meer dan 112 uur per week uitzenden geen raamprogrammering te hanteren.

Indien we kijken naar de nieuwsprogramma's die de lokale omroepen uitzenden (tabel 9), dan valt op dat de bulletins van het ANP het meest worden doorgegeven. Daarnaast geven de omroepen aan zelf ook regelmatig lokale nieuwsbulletins te verzorgen. Radio 10 is ook één van de belangrijkste leveranciers van nieuws. Echter, dit hangt samen met de overname van het gehele programma van Radio 10 als raamprogramma.

Tabel 9
Nieuwsuitzendingen[2]

ANP	14
Radio 10	8
Holland FM	3
Radio Noordzee Nationaal	1
Zelf geprod. lokale bulletins	11

De zelf geproduceerde lokale nieuwsbulletins blijken voornamelijk te worden geproduceerd bij de radio-omroepen die meer dan 112 uur per week uitzenden. Uit tabel 5 weten we dat dit voornamelijk omroepen zijn in gemeenten van 20.000 tot 30.000 inwoners.

3.2 Tussenconclusie

Kort samengevat kan gesteld worden dat er over gemeentetypen heen grote variëteit is in de aard van lokale radio-omroepen. De lokale omroepen in Gelderland bevinden zich voornamelijk in de middelgrote gemeenten. Dat zijn tevens de omroepen die gemiddeld het meeste en het meest gevarieerd uitzenden.
Raamprogrammering wordt door 16 omroepen gehanteerd. Dit betreft lokale radio-omroepen die in het algemeen relatief weinig uitzenden. Ook nieuwsuitzendingen worden overgenomen van derden waarbij het ANP en Radio 10 het meest gebruikt wordt.

2 Verschillende omroepen maken - volgens eigen opgaaf - voor hun nieuws van meerdere bronnen gebruik.

4 Opvattingen over samenwerking bij vertegenwoordigers van lokale omroepen

Onderhavige hoofdstuk is een beschrijvende analyse van de gegevens zoals die gegenereerd zijn op basis van de uitgevoerde enquête. Allereerst wordt een verantwoording gegeven van de opzet en uitvoering van dit gedeelte van het onderzoek. Vervolgens worden de resultaten besproken, waarna als tussenconclusie een beeld zal worden gegeven van de opvattingen van vertegenwoordigers van lokale omroepen over (mogelijke) samenwerking met andere lokale omroepen en samenwerking met Omroep Gelderland.

4.1 Dataverzameling

4.1.1 Werkwijze

In overleg met de Provincie Gelderland is besloten na te gaan wat de opvattingen van de Gelderse lokale omroepen is ten aanzien van (mogelijke) samenwerking met andere lokale omroepen en Omroep Gelderland. Daartoe is een vragenlijst opgesteld die in totaal 104 vragen bevat. Het enquêteformulier omvat twee gedeelte. In het eerste gedeelte wordt ingegaan op/ gevraagd naar opvattingen omtrent samenwerking met andere lokale omroepen, in het tweede gedeelte wordt ingegaan op/ gevraagd naar opvattingen omtrent samenwerking met Omroep Gelderland.[3] De enquêteformulieren zijn, vergezeld van een aanbiedingsbrief van de Provincie Gelderland (zie bijlage 4), per post verzonden en - op een enkele uitzondering na - telefonisch afgenomen. Tussen verzending van de enquêteformulieren en afname van de enquête zitten minimaal twee weken, waardoor de respondenten in de gelegenheid gesteld zijn met andere betrokkenen van de betreffende lokale omroep over mogelijke antwoorden te overleggen.
De Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland (OLON) heeft een (adressen)overzicht verstrekt van alle lokale omroepen in de provincie Gelderland. In week 17 en 18 (25 april tot 4 mei 1994) zijn de lokale omroepen in Gelderland telefonisch benaderd om de juistheid van de door de OLON verstrekte (adres)gegevens na te gaan. Tevens is bij dit telefonische contact nagegaan aan wie de aanbiedingsbrief van de Provincie Gelderland en het enquêteformulier gestuurd dienden te worden. Op 4 mei zijn (nagenoeg) alle brieven en formulieren verzonden. In de meeste gevallen

3 Een gedetailleerde bespreking van de opbouw en de inhoud van de enquête komt aan de orde in paragraaf 4.1.3.

zijn de brief en het enquêteformulier gestuurd aan de voorzitter, c.q. een ander lid van het bestuur van de bewuste omroep. In enkele gevallen zijn de brief en het enquêteformulier geadresseerd aan de eindredacteur of programmacoördinator van de betreffende omroep. In week 19 (9 mei tot 16 mei 1994) zijn telefonisch afspraken gemaakt voor de telefonische afname van de enquête. In week 20 en 21 (16 mei tot 30 mei 1994) zijn de meeste enquêtes afgenomen. De dataverzameling is definitief afgesloten op 6 juni 1994.

4.1.2 Onderzoekspopulatie en uitval

Zoals reeds in het vorige hoofdstuk vermeld, leverde opgaaf van de OLON een lijst op van 41 lokale omroepen, die omroepactiviteiten (mogen) ontplooien in 48 gemeenten. Deze gemeenten en omroepen zijn genoemd in paragraaf 3.1.
In totaal hebben 11 gemeenten/ lokale omroepen *niet* meegedaan aan de enquête en zijnderhalve niet opgenomen in het onderstaande verslag van het onderzoek. Deze gemeenten/ lokale omroepen zijn weergegeven in tabel 9.

Tabel 9
Uitval in onderzoekspopulatie

Gemeente(n)	*Omroep*
Apeldoorn:	Stichting Omroep Apeldoorn
Arnhem:	Stadsomroep Arnhem
Barneveld:	Barneveldse Omroep Stichting/ Aktief
Beuningen:	Stichting Lokale Omroep Beuningen
Buren:	Omroep Stichting Betuwse Radio en Televisie
Dodewaard:	Dodewaardse Omroep Stichting
Druten:	L.O.R.D.
Elburg:	Stichting Lokale Omroep Elburg/ L.O.E.
Geldermalsen:	Stichting Lokale Omroep Geldermalsen e.o./ L.O.G.O.
Nijkerk:	Lokale Omroep Nijkerk/ Radio Stad Nijkerk
Wijchen:	Wijchense Omroep/ W.O.

De redenen voor uitval zijn divers. Twee lokale omroepen bleken na herhaaldelijke verzoeken, mede vanwege een zeer negatieve houding ten opzichte van elke vorm van samenwerking met andere omroepen, niet bereid deel te nemen aan het onderzoek. Eén vertegenwoordiger van een lokale omroep bleek geen tijd vrij te kunnen maken voor deelname aan het onderzoek. Bij vijf omroepen is het niet gelukt, ondanks gemaakte afspraken, de enquête af te nemen. Eén omroep bleek tijdens de dataverzameling (nog) geen uitzendingen te verzorgen; over een eventuele programmering bestonden veel onzekerheden en onduidelijkheden. Een andere omroep bleek te zijn gefuseerd met een andere, naburige lokale omroep. Bovendien

bleek één omroep alleen televisie-uitzendingen te verzorgen; deze omroep is eveneens buiten het onderzoek gehouden.
In totaal vormen de overige 30 lokale omroepen de uiteindelijke onderzoekspopulatie. Deze 30 omroepen bedienen in totaal 37 gemeenten. De onderzoekspopulatie is inclusief de *Algemene Renkumse Omroep Stichting / A.R.O.S.* (uit Renkum) die ten tijde van het onderzoek nog geen uitzendingen verzorgde; de uitzendingen zullen medio zomer 1994 aanvangen en een programmering stond reeds ten tijde van het onderzoek (gedeeltelijk) vast. De vertegenwoordiger van deze omroep bleek bereid deel te nemen aan het onderzoek.

4.1.3 Enquête

De meeste gesprekken verliepen op redelijk informele wijze. Door de respondenten is, waar nodig, gebruik gemaakt van de geboden ruimte om een toelichting te geven. Indien nodig is door de enquêteurs om een toelichting gevraagd. Ook van de geboden ruimte om aan het eind van de enquête te reflecteren op de inhoud van de enquête is door menig respondent gebruik gemaakt.
Eén omroep prefereerde een schriftelijke afhandeling van de enquête. De bewuste omroep heeft het enquêteformulier per post geretourneerd.

De enquête bestaat uit in totaal 104 vragen. Bij het merendeel van de vragen (93) konden de respondenten volstaan met het aangeven van een negatieve, neutrale danwel positieve mening. Bij iedere groep vragen was het mogelijk de antwoorden van een toelichting te voorzien. Voorts zijn in het onderzoek 11 open vragen opgenomen. Het enquêteformulier bestaat uit twee delen. Het eerste deel gaat over de (mogelijke) samenwerking tussen lokale omroepen onderling, terwijl het tweede gedeelte handelt over de (mogelijke) samenwerking tussen lokale omroepen en Omroep Gelderland. Beide delen kennen een overeenkomstige opbouw. In eerste instantie wordt er in algemene termen ingegaan op de samenwerking. Daarna worden per programmasoort - uitgesplitst in a) nieuw en actualiteiten, b) lichte informatie en service-informatie, c) sport, d) muziek, e) reclame (commercials), en f) andersoortige programma's (zelf in te vullen door respondent) - een aantal vragen aan de respondent voorgelegd. Per soort programma/ programmering is gevraagd naar bilaterale samenwerkingsvormen en samenwerking door middel van een 'poolsysteem'. Bovendien is per programmasoort gevraagd naar samenwerking m.b.t. gehele programma's en samenwerking m.b.t. programma(onder)delen. In het laatste gedeelte van de enquête wordt nog ingegaan op de personele, financiële en technische aspecten van (mogelijke) samenwerking. Aan het eind van de enquête is de

mogelijkheid gelaten om in zijn algemeenheid over de inhoud van de enquête en/of de onderzochte thematiek te reflecteren. Een kopie van het enquêteformulier is in dit rapport opgenomen als bijlage 5.
In schema ziet de opbouw van het enquêteformulier er als volgt uit:

Samenwerking lokaal-lokaal

Huidige situatie mbt samenwerking

Algemene mening over samenwerking

Mening over programmatische samenwerking

- Algemeen
- Nieuws en actualiteiten
  - Gehele programma's
    - Bilateraal/ Pool
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Lichte informatie en service-informatie
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Sport
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Muziek
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Andersoortige programma's
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Commercials/ reclame-uitzendingen
  - Vervaardiging
  - Uitzending

Mening over samenwerking m.b.t. personeel/ medewerkers
- Scholing
- Programmamedewerkers
- Ondersteunende medewerkers

Mening over samenwerking m.b.t. financiën
- Reclame-acquisitie bilateraal
- Reclameproductie bilateraal
- Reclame-exploitatie bilateraal
- Fondswerving bilateraal
- Sponsoring bilateraal

Mening over samenwerking m.b.t. techniek/ infrastructuur
- Aanschaf apparatuur
- Gebruik/ beheer apparatuur
- Gebruik/ beheer fonotheek
- Nieuws- en informatiebestand

Inventarisatie technische wenselijkheden/ mogelijkheden

Samenwerking lokaal-regionaal

Huidige situatie mbt samenwerking

Algemene mening over samenwerking

Mening over programmatische samenwerking

- Algemeen
- Nieuws en actualiteiten
  - Gehele programma's
    - Bilateraal/ Pool
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Lichte informatie en service-informatie
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Sport
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Muziek
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Andersoortige programma's
  - Programma-onderdelen
    - Bilateraal/ Pool
  - Nieuws-items
    - Bilateraal/ Pool
  - Vervaardiging, produktie en uitzending
- Commercials/ reclame-uitzendingen
  - Vervaardiging
  - Uitzending

Mening over samenwerking m.b.t. personeel/ medewerkers
- Scholing
- Programmamedewerkers
- Ondersteunende medewerkers

Mening over samenwerking m.b.t. financiën
- Reclame-acquisitie bilateraal/ centraal
- Reclameproductie bilateraal/ centraal
- Reclame-exploitatie bilateraal/ centraal
- Fondswerving bilateraal/ centraal
- Sponsoring bilateraal/ centraal

Mening over samenwerking m.b.t. techniek/ infrastructuur
- Aanschaf apparatuur
- Gebruik/ beheer apparatuur
- Gebruik/ beheer fonotheek
- Nieuws- en informatiebestand

Inventarisatie technische wenselijkheden/ mogelijkheden

4.2 Data-analyse en resultaten[4]

4.2.1 Lokale omroepen over samenwerking met andere omroepen: de huidige situatie

Ten tijde van het onderzoek blijken er al enige vormen van samenwerking tussen lokale omroepen onderling en lokale omroepen en Omroep Gelderland te bestaan. Uit de enquête blijkt dat reeds 5 omroepen meer dan één gemeente als verzorgingsgebied hebben. Twee omroepen (Dodewaard en Valburg) blijken recentelijk te zijn gefuseerd en zullen in de toekomst onder één vlag verder gaan. Een andere omroep (Extra FM - West Maas en Waal) heeft recentelijk (met Druten) een gezamenlijk aanvraag voor zendtijd ingediend bij het Commissariaat voor de Media. Een viertal lokale omroepen geeft aan dat incidenteel gezamenlijke uitzendingen wordt verzorgd. Dit gebeurt dan met name bij grote evenementen zoals de Vierdaagse in Nijmegen. De uitwisseling van sportverslagen en/of informatie omtrent sportevenementen is voor negen lokale omroepen geen onbekend terrein meer. Een tweetal omroepen wisselt onderling ook (plaatselijk) nieuws uit. Eveneens een tweetal omroepen geven aan samen te werken met een andere lokale omroepen op het gebied van advertentiewerving en reclame-uitzendingen. Een enkele omroep geeft aan dat op incidentele grond apparatuur wordt uitgeleend. Voorts wordt door sommige omroepen (2 in de onderzoekspopulatie) samengewerkt met een ziekenomroepen; eenmaal een ziekenomroep in de eigen gemeente, eenmaal een ziekenomroep in een naburige (grote) gemeente. Een zestiental lokale omroepen geeft te kennen op informele wijze contacten te onderhouden met andere lokale omroepen waarbij de mogelijkheden van eventuele samenwerking worden afgetast. De meeste lokale omroepen hebben alleen contact met omroepen uit naburige gemeenten.
De samenwerking tussen lokale omroepen en Omroep Gelderland komt slechts mondjesmaat voor. Een drietal omroepen neemt de programma's van Omroep Gelderland over als raamprogrammering. Één omroep werkt met betrekking tot

---

4 Voor de analyse van de met de enquête achterhaalde gegevens is een tweede databestand aangelegd. Door gebruikmaking van het statische programma SPSS-X is de analyse tot stand gekomen. De antwoorden van de respondenten (-, +/-, + op de enquêteformulieren) zijn daarvoor omgezet in de resp. scores -1, 0, 1. Een gemiddelde score (gem.) van -1.00 wijst overeenkomstig op een sterk negatieve mening, een gemiddelde score van 0.00 wijst op een neutrale mening en een gemiddelde score van 1.00 wijst op een sterk positieve mening. Daar waar nodig is de frequentie(verdeling) en de standaarddeviatie eveneens gegeven. De standaarddeviatie (sd) is een statistische maat die aangeeft in welke mate de antwoorden van de respondenten afwijken van het gemiddelde antwoord. De sd varieert in deze studie van 0 tot 1,02. Naarmate de sd nadert tot 1 wijken de antwoorden meer van elkaar af. Er is dan sprake van weinig eensgezindheid onder de respondenten. Naarmate de sd meer tot 0 nadert, wijken de antwoorden minder van elkaar af en is er sprake van een grote(re) eensgezindheid.

verslagen van sportwedstrijden met de sportredactie van Omroep Gelderland samen, terwijl ook één omroep aangeeft 'enige samenwerking' met Omroep Gelderland te hebben op het gebied van de opleiding van medewerkers. Bij één lokale omroep blijkt een medewerker eveneens bij Omroep Gelderland actief te zijn. Één lokale omroep wisselt met Omroep Gelderland tapes met commercials uit, een andere lokale omroep huurt incidenteel apparatuur bij de regionale broer en weer een andere lokale omroep wisselt persberichten uit. Een viertal lokale omroepen onderhoudt op informele wijze contact met (redacteuren van) Omroep Gelderland, terwijl drie omroepen aangeven daadwerkelijk in gesprek te zijn met de leiding van Omroep Gelderland over mogelijkheden tot samenwerking.
Enkele lokale omroepen hebben in het verleden samengewerkt met Omroep Gelderland, variërend van incidentele gezamenlijke uitzendingen tot overname van het programma van Omroep Gelderland. Deze omroepen zijn om diverse redenen gestopt met deze samenwerking. Zo wordt door één lokale omroep de mensen van Omroep Gelderland een hautaine houding verweten; te zeer wordt vanuit de 'professionaliteit' geredeneerd, zo is de mening. Een andere respondent geeft aan dat Omroep Gelderland de laatste tijd te sterk haar programmering richt op het knooppunt Arnhem-Nijmegen en dit wordt door deze Nederbetuwse lokale omroep niet gewaardeerd.

4.2.2 De mening van lokale omroepen over samenwerking met Omroep Gelderland

Algemene mening over samenwerking
De algemene mening over samenwerking met Omroep Gelderland is redelijk neutraal. De gem. score over alle items heen is .03 (sd. .49). Uitsplitsing per categorie geeft echter een gedifferentieerd overzicht.

Tabel 10
Opvatting over lokaal-regionale samenwerking naar programmacategorie/ item

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-nieuws en actualiteiten	.33	.63	29
-lichte info. en service-info	.04	.60	28
-sport	.14	.63	29
-muziek	-.20	.70	28
-reclame	-.19	.80	27
-andersoortige uitzendingen	.24	.45	11
-personeel/ medewerkers	.53	.63	30
-financiën	-35	.60	28
-techniek/ infrastructuur	-.18	.63	30

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de lokale omroepen ten opzichte van samenwerking met Omroep Gelderland op redactioneel vlak/ programmering (gem. score variërend van .33 tot -.20; sd. van .45 tot .80) positiever staan, dan op commercieel vlak (gem. -.35; sd. .60). Samenwerking op het gebied van scholing van medewerkers en/of het 'delen' van medewerkers scoort het meest positief (gem. .53; sd. .60), terwijl de houding ten aanzien van technische aspecten van samenwerking gematigd negatief is (gem. -.18; sd. .63).
In totaal zes respondenten geven naar aanleiding van de (open) vraag hoe zij in zijn algemeenheid staan ten opzichte van samenwerking met Omroep Gelderland aan er negatief of afwijzend tegenover te staan. Één respondent geeft aan dat zijn omroep er nog niet aan toe is. Zestien vertegenwoordigers van lokale omroepen staan gematigd tot zeer positief tegenover een eventuele samenwerking met Omroep Gelderland. Vijf respondenten staan noch positief, noch negatief ten opzichte van eventuele samenwerking, of hebben zich nog geen mening gevormd. Één geïnterviewde zegt zich geen enkele voorstelling te kunnen maken van een dergelijke samenwerking, terwijl een laatste stelt dat zijn houding ten aanzien van samenwerking sterk afhankelijk is van de voorwaarden die gesteld worden door Omroep Gelderland.
De door de respondenten aangegeven eventuele positieve gevolgen van een samenwerking tussen de lokale omroep(en) en Omroep Gelderland zijn legio. Zo wordt aangegeven dat door een samenwerking de lokale omroep redactioneel meer armslag kan krijgen. Zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de programma's zou opgeschroefd kunnen worden. Daarbij wordt door een zevental lokale omroepen met name gedacht aan de nieuws- en informatievoorziening. Het professionele karakter van de uitzendingen kan verhoogd worden, zo menen enkele geïnterviewden. Dit, terwijl één respondent meent dat daardoor juist het karakter en de identiteit van de lokale omroep gevaar loopt. In dit kader noemen enkele vertegenwoordigers een gezamenlijke scholing van de medewerkers van de lokale en regionale omroep als een groot pluspunt. Een samenwerking zou op termijn kostenbesparend kunnen zijn, zo meent één respondent. Die mening wordt gedeeld door een andere geïnterviewde die meent dat een sterk positief gevolg van samenwerking de gezamenlijke aanschaf van apparatuur kan zijn. Één respondent meent dat het grote voordeel van samenwerking met Omroep Gelderland ligt in de overname van het signaal van de regionale broer als raamprogrammering, terwijl één respondent meent dat, wil de lokale omroep overleven, er wel móét worden samengewerkt met de regionale omroep.
Ook worden er nadelen genoemd. Enkele omroepen zijn bevreesd dat de eigen, lokale identiteit verloren zal gaan wanneer er (te veel) wordt samengewerkt met Omroep Gelderland. Een enkele omroep meent dat Omroep Gelderland uit is op te veel macht; weer een ander verwijt Omroep Gelderland een hautaine houding met betrekking tot samenwerking en vreest dat bij onderhandelingen en uitvoering van

een gelijkwaardige positie geen sprake zal zijn.
Een drietal Gelderse lokale omroepen geeft aan dat wanneer het tot een samenwerking met de regionale omroep komt, dat niet betekent dat Omroep Gelderland de meest logische partner is. Te denken valt ook aan RTV Oost, Radio Utrecht, Omroep Brabant of Omroep West.

Mening over programmatische samenwerking

Algemeen
De lokale omroepen in Gelderland staan gematigd positief ten opzicht van het afnemen (gem. .07) en het aanleveren (gem. .27) van programma's van/ aan Omroep Gelderland. Een vijftal respondenten geeft wel aan dat over te nemen programma's/ programma-onderdelen wel in het lokale profiel van de omroep moeten passen of een meerwaarde moeten hebben ten opzichte van de eigen berichtgeving. Één vertegenwoordiger ziet een dergelijke uitwisseling van programma's alleen bij sportverslagen van de grond komen, terwijl een ander iets dergelijks juist alleen voorziet met betrekking tot nieuwsuitzendingen.

Nieuws en actualiteiten

Tabel 11
Opvatting over lokaal-regionale samenwerking mbt nieuws en actualiteiten

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	-.07	.77	28
-pool gehele uitzendingen	.17	.80	29
-uitwisseling programma-onderdelen	.52	.69	29
-pool programma-onderdelen	.46	.69	28
-uitwisseling items en reportages	.48	.69	29
-pool items en reportages	.39	.79	28
-produktie, vervaardiging en uitzending	.32	.72	28

Veruit het meest positief staan de lokale omroepen ten opzichte van redactionele/ programmatische samenwerking bij nieuws en actualiteiten (gem. .33; sd. .63). De uitwisseling van gehele programma's (gem. -.07) en de deelname aan een pool met gehele programma's (gem. .17) scoren het minst positief. De uitwisseling van programma-onderdelen, alsmede deelname aan een pool met programma-onderdelen scoren beduidend positiever; gem. resp. .52 en .46. Ook de uitwisseling van nieuwsitems (gem. .48), de deelname aan een overeenkomstige pool (gem. .39) en de gezamenlijk produktie, vervaardiging en uitzending van nieuwsprogramma's en/ of nieuwsitems (gem. .32) scoren relatief positief.

Ook hierbij geven enkele respondenten aan dat het nieuws/ de informatie wel lokaal interessant moet zijn. Een groot pluspunt van overname van nieuws/ actualiteiten van Omroep Gelderland is de grote, professionele kwaliteit, aldus een respondent. Een tweetal omroepen wil samen werking op dit terrein alleen aangaan wanneer het vrijblijvend en incidenteel is.

Lichte informatie en service-informatie

Tabel 12
Opvatting over lokaal-regionale samenwerking mbt lichte info. en service-info.

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	-.21	.79	28
-pool gehele uitzendingen	-.07	.86	28
-uitwisseling programma-onderdelen	.25	.70	28
-pool programma-onderdelen	.18	.72	28
-produktie, vervaardiging en uitzending	.07	.83	27

Eenzelfde beeld, weliswaar iets minder positief (gem. .04; sd. .60), treffen we aan bij samenwerking bij lichte informatie en service-informatie.Van enige terughoudendheid lijkt sprake te zijn bij de uitwisseling van gehele licht-informatieve programma's (gem. -.21) en deelname aan een overeenkomstige programmapool (gem. -.07). Over de uitwisseling van programma-onderdelen (gem. .25), een pool met programma-onderdelen (gem. .18) en de gezamenlijk produktie, vervaardiging en uitzending van licht informatieve programma's/ programma-onderdelen (gem. .07) wordt gematigd positief geoordeeld.
Weer wijzen enkele respondenten op de eventuele moeilijkheden die ontstaan wanneer de informatie die door Omroep Gelderland geleverd wordt niet 'lokaal' genoeg is. Incidentele samenwerking op dit gebied wordt door twee geïnterviewden geprefereerd boven geïnstitutionaliseerde samenwerking.

Sport

Tabel 13
Opvatting over lokaal-regionale samenwerking mbt sportprogrammering

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	-.21	.86	29
-pool gehele uitzendingen	.00	.77	28
-uitwisseling programma-onderdelen	.45	.69	29
-pool programma-onderdelen	.29	.66	28
-produktie, vervaardiging en uitzending	.18	.86	28

Ook positief reageren de respondenten op de vragen met betrekking tot sportprogrammering (gem. .14; sd. .63). Daarbij dient opgemerkt te worden dat de lokale omroepen de uitwisseling van gehele sportprogramma's (gem. -.21) niet zo zien zitten, terwijl de mening over deelname aan een sportprogrammapool neutraal is (.00). Over de uitwisseling van programma-onderdelen (gem. .45), een pool met programma-onderdelen (gem. .29) en de gezamenlijke produktie, vervaardiging en uitzending van sportuitzendingen (gem. .18) oordeelt men positief. De voorbehouden blijven dezelfde.

Muziek

Tabel 14
Opvatting over lokaal-regionale samenwerking mbt muziekprogrammering

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	-.46	.69	28
-pool gehele uitzendingen	-.25	.80	28
-uitwisseling programma-onderdelen	.04	.88	28
-pool programma-onderdelen	.00	.83	27
-produktie, vervaardiging en uitzending	-.32	.82	28

Samenwerking op het gebied van muziekprogrammering wordt door de respondenten overwegend negatief beschouwd (gem. -.20; sd. .70). Sterk afwijzend staat men ten opzichte van de uitwisseling van complete muziekprogramma's (gem. -.46). Ook aan de negatieve kant van streep staat de deelname aan een muziekprogrammapool (gem. -.25) en samenwerking bij gezamenlijke produktie, vervaardiging en uitzending van muziekuitzendingen (gem. -.32). Over de deelname aan een pool met programma-onderdelen en de uitwisseling van programma-onderdelen (bijv. reportages van concerten) oordeelt men neutraal (gem. resp. .04 en .00).
Enkele respondenten geven aan onbekend te zijn met de muziekprogrammering van Omroep Gelderland. Één respondent ziet een rol voor Omroep Gelderland weggelegd bij een non-stop muziekprogrammering in de avonduren. Twee omroepen geven te kennen niet overweg te kunnen met de muziekprogrammering van de regionale omroep; met de eigen muziekprogrammering richt men zich op een andere (lees: jongere) doelgroep.

Commercials / reclame-uitzendingen

Tabel 15
Opvatting over lokaal-regionale samenwerking mbt commercials / reclame-uitzendingen

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-vervaardiging	-.26	.81	27
-uitzending	-.08	.84	26

Ook over samenwerking bij de uitzending van reclame is het merendeel der respondenten niet enthousiast (gem. -.18; sd. .80). De houding van de respondenten ten opzichte van samenwerking op het gebied van de vervaardiging van reclame-uitzendingen is negatiever (gem. -.26) dan de houding die men inneemt ten opzichte van de gezamenlijke uitzending van reclame; met een gemiddelde score van -.08 staan de respondenten hier nagenoeg neutraal tegen over.
Ondanks deze cijfers zien enkele omroepen samenwerking met Omroep Gelderland op dit gebied wel zitten. Als voordeel wordt - samenhangend met de professionaliteit - door een drietal omroepen de kwaliteitsverbetering genoemd. Enkele omroepen kunnen zich weinig voorstellen bij een dergelijke samenwerking. Zowel technisch als inhoudelijk zou samenwerking op het gebied van reclame-uitzendingen erg moeilijk zijn. Een andere omroep vreest adverteerders te verliezen door een samenwerking met Omroep Gelderland, terwijl één respondent -vooruit lopend op een volgende vraag - een struikelblok ziet in de verschillende tarieven die gehanteerd worden.

Andersoortige programma's

Tabel 16
Opvatting over lokaal-regionale samenwerking mbt andersoortige programma's

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	.40	.70	10
-pool gehele uitzendingen	.09	.70	11
-uitwisseling programma-onderdelen	.73	.47	11
-pool programma-onderdelen	.18	.75	11
-produktie, vervaardiging en uitzending	-.18	.75	11

Positief staan de respondenten tegenover samenwerking bij andersoortige uitzendingen (gem. .24; sd. .45). Slechts 11 respondenten hebben van de mogelijkheid gebruik gemaakt een 'eigen' programmasoort in te vullen. Genoemd zijn incidentele uitzendingen/ evenementen (5x), geestelijke uitzendingen (2x), uitzendingen voor allochtonen, uitzendingen in dialect, amusement en sport en algemene informatie

(allen 1x). De waarde van de scores is gezien het beperkte aantal respondenten en de verscheiden programmasoorten beperkt. Opvallend is de (relatief) zeer positieve score bij de uitwisseling met omroep Gelderland van programma-onderdelen (gem. .73), terwijl over de gezamenlijke produktie, vervaardiging en uitzending van genoemde programma's/ programma-onderdelen licht negatief (gem. -.18) wordt geoordeeld.

Mening over samenwerking m.b.t. personeel/ medewerkers

Tabel 17
Opvatting over lokaal-regionale samenwerking mbt personeel/ medewerkers

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-scholing	.66	.61	29
-programmamedewerkers	.62	.68	29
-ondersteunende medewerkers	.40	.72	30

Zoals gezegd oordelen de respondenten het meest positief (gem. .53; sd. .63) over de samenwerking op het gebied van scholing van medewerkers en/of het 'delen' van medewerkers. (Relatief) zeer positief staat men ten opzicht van samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van scholing van medewerkers (gem .66). De vertegenwoordigers van de lokale omroepen zien overwegend ook de positieve kanten van medewerkers die naast hun activiteiten voor de lokale omroep ook nog actief zijn bij Omroep Gelderland. Dit geldt zowel voor programmamedewerkers (gem. .62) als voor administratieve en/ of technische medewerkers (gem. .40).
Door samenwerking op het gebied van scholing zal de professionaliteit bij de lokale omroepen kunnen toenemen, zo menen enkele respondenten. De kwaliteit van de uitzendingen van de lokale omroepen zal daardoor toenemen. Één geïnterviewde vreest medewerkers te verliezen wanneer op dit vlak wordt samengewerkt met de regionale omroep, terwijl een ander aangeeft weliswaar niet negatief te staan tegenover medewerkers die zowel voor de lokale als voor de regionale omroep actief zijn, maar daarbij vermeld dat de medewerkers de zaken (en dus de omroepen) duidelijk gescheiden dienen te houden.

Mening over samenwerking m.b.t. financiën

Tabel 18
Opvatting over lokaal-regionale samenwerking mbt financiën

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-reclame-acquisitie bilateraal	-.04	.87	26
-reclame-acquisitie centraal	-.48	.70	27
-reclame-produktie bilateraal	-.15	.83	26
-reclame-produktie centraal	-.31	.79	26
-reclame-exploitatie bilateraal	-.27	.83	26
-reclame-exploitatie centraal	-.57	.63	28
-fondswerving bilateraal	-.15	.82	27
-fondswerving centraal	-.52	.64	27
-sponsoring bilateraal	-.36	.73	28
-sponsoring centraal	-.57	.63	28

Ronduit negatief staan de bestuurderen en (eind)redacteuren van lokale omroepen tegen over de gedachte samen te werken met Omroep Gelderland op financieel vlak (gem. -.35; sd. .60). Het meest negatief is de houding ten opzichte van de suggestie de reclame-acquisitie, -produktie en -exploitatie, alsmede de fonds- en sponsorwerving onder te brengen (*te centraliseren*) bij Omroep Gelderland. Met gemiddelde scores van resp. -.48, -.31, -.57, -.52 en -.57 scoren de vragen die betrekking hierop hebben het meest negatief in het onderzoek. Over het algemeen zijn de respondenten bang dat door het centraliseren van inkomsten en inkomstenwerving bij Omroep Gelderland de zelfstandigheid van de lokale omroepen in gevaar brengt. ruimhartiger staat men ten opzichte van *samenwerking* op het gebied van reclame-acquisitie (gem. -.04), -produktie (gem. -.15) en -exploitatie (gem. -.27), alsmede de fonds- (gem. -.15) en sponsorwerving (gem. -.36). deze items scoren gematigder negatief.
Een enkele respondent ziet toch een voordeel van een dergelijke samenwerking: in zijn ogen zal daardoor de onderlinge concurrentie afnemen, waardoor voor een ieder meer adverteerders binnen te halen zijn. Ook de lokale omroepen kunnen zo profiteren van de grotere adverteerders. Anderen wijzen er op dat de kleine lokale omroepen voor die grotere adverteerders niet interessant zijn; derhalve is samenwerking met de regionale omroep op financieel vlak niet opportuun in hun ogen.

Mening over samenwerking m.b.t. techniek/ infrastructuur

Tabel 19
Opvatting over samenwerking mbt techniek/ infrastructuur

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-aanschaf apparatuur	-.29	.76	28
-gebruik en beheer apparatuur	-.11	.79	28
-beheer fonotheek	-.45	.87	29
-gebruik en beheer nieuws- informatiebestand	.33	.83	27

Negatief, zij het gematigd, zijn de respondenten in zijn algemeenheid ook over mogelijke samenwerking op het gebied van techniek en infrastructuur (gem. -.18; sd. .63). Hoewel er duidelijke sprake is van een negatieve houding ten opzichte van samenwerking bij de aanschaf van apparatuur (gem. -.29), het gebruik en beheer van apparatuur (gem. -.11) en het gebruik en beheer van een fonotheek (gem. -.45), staan de respondenten duidelijk positief ten opzicht van samenwerking met Omroep Gelderland bij het gebruik en beheer van een nieuws- en informatiebestand (gem. .33).
Het merendeel van de respondenten geeft aan dat de telefoon, fax en tape(recorder) de middelen zijn waar zij zich momenteel van bedienen. Slechts ongeveer de helft (14x) van de lokale omroepen heeft reeds de beschikking over of kan in de nabije toekomst beschikken over een pc waardoor online-verbindingen met andere lokale omroepen en Omroep Gelderland, bijvoorbeeld met betrekking tot een nieuwsnetwerk/ -pool tot de mogelijkheden zou behoren.

4.2.3 De mening van lokale omroepen over samenwerking met andere lokale omroepen

Algemene mening over samenwerking
De algemene mening over samenwerking met andere lokale omroepen is eveneens als de mening over samenwerking met Omroep Gelderland redelijk neutraal. De gemiddelde score over alle items heen is .10 (sd. .44). Uitsplitsing per categorie geeft ook hierover een gedifferentieerd overzicht te zien (zie tabel 20).

Tabel 20
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking naar programmacategorie / item

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-nieuws en actualiteiten	.26	.61	29
-lichte info. en service-info	.21	.61	29
-sport	.24	.60	30
-muziek	.08	.62	29
-reclame	.00	.73	28
-andersoortige uitzendingen	.13	.66	18
-personeel/ medewerkers	.31	.67	30
-financiën	-.13	.62	25
-techniek/ infrastructuur	-.18	.60	30

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de lokale omroepen positiever staan ten opzichte van samenwerking met andere lokale omroepen op redactioneel vlak/ programmering (gem. score variërend van .26 tot .00; sd. van .60 tot .73), dan op commercieel vlak (gem. -.13; sd. .62). Samenwerking op het gebied van scholing van medewerkers en/of het 'delen' van medewerkers scoort positief (gem. .31; sd. .67), terwijl de opvattingen over technische aspecten van samenwerking, evenals bij de samenwerking met Omroep Gelderland gematigd negatief is (gem. -.18). Over het algemeen kan gezegd worden dat de houding van de vertegenwoordigers van lokale omroepen in Gelderland over (mogelijke) samenwerking met andere lokale omroepen iets positiever is als de houding die dezelfde respondenten ten toon spreiden wanneer het gaat over (mogelijke) samenwerking met Omroep Gelderland. Overigens dient daar bij opgemerkt te worden dat de houdingen van de verschillende respondenten minder uiteenlopen bij de items met betrekking tot samenwerking met andere lokale omroepen dan bij de items met betrekking tot samenwerking met Omroep Gelderland.
Op de (open) vraag hoe de respondenten in het algemeen staan ten opzichte van samenwerking met andere lokale omroepen antwoorden 22 respondenten gematigd/ voorzichtig positief tot positief tegenover samenwerking te staan. Drie respondenten geven aan afwijzend, negatief of zeer gereserveerd te staan tegenover samenwerking. Één van de respondenten geeft aan beducht te zijn voor samenwerking met andere lokale omroepen wegens slechte ervaringen uit het recente verleden. Een vijftal respondenten heeft nog geen afgerond standpunt bepaald, hoofdzakelijk wegens onbekendheid met het terrein. Één respondent geeft aan geen standpunt te kunnen bepalen vanwege de onbekende juridische implicaties van samenwerking.
Enkele omroepen voorzien een kwaliteitsverbetering die met eventuele samenwerking gepaard kan gaan. Samenwerking werkt bevruchtend voor alle partners omdat er van elkaar geleerd kan worden, zo menen een paar omroepen. Ook wordt gememoreerd dat uitgaven aan apparatuur en personeel samen gedeeld kunnen gaan worden, waardoor per saldo de kosten kunnen dalen. Door

samenwerking wordt het volgens één omroep mogelijk om betaalde, en daardoor professionele medewerkers aan te trekken (en te behouden). Ook wordt opgemerkt dat de efficiency verhoogt kan worden. Grotere evenementen zouden door samenwerking beter 'verslagen' kunnen worden. Enkele omroepen zien als pluspunt van een eventuele samenwerking het vergrote zendbereik, waardoor een groter publiek bediend kan worden en er grensoverschrijdende berichtgeving kan worden geboden. Overigens wordt incidentele samenwerking vooralsnog geprefereerd boven min of meer geïnstitutionaliseerde samenwerking.
Toch zien verschillende omroepen, waaronder ook omroepen die in principe positief staan tegen over samenwerking met andere lokale omroepen, enkele gevaren. Het meest genoemd (10x) is de vrees om de eigen (lees: lokale) identiteit te verliezen. Voorts vrezen twee omroepen dat door samenwerking tussen lokale omroepen een situatie ontstaat waardoor de regionale omroep en de lokale omroepen, meer dan nu het geval is, elkaars concurrenten gaan worden. Eveneens een tweetal omroepen geeft aan dat samenwerking alleen mogelijk is wanneer sprake is van een vergelijkbare schaal waarop de afzonderlijke omroepen actief zijn. De balans moet bij fusie of samenwerking in balans blijven.
Over het algemeen geven de respondenten, die positief staan tegenover samenwerking met andere lokale omroepen, te kennen samen te willen werken met omroepen uit naburige gemeenten. Maar ook hierbij is het plaatje gedifferentieerd. Enkele vertegenwoordigers van lokale omroepen geven aan alleen samen te willen werken met sterke identiteits- (lees: lokaal-) gebonden omroepen. De vrees voor samenwerking met (enigszins) commercieel, op grotere schaal opererende lokale omroepen is door twee vertegenwoordigers van omroepen naar voren gebracht. Sommige respondenten stellen zich voor dat samenwerking tussen verschillende lokale omroepen uit kan groeien tot werkelijke regionale (lees: kleiner dan provinciale) omroep. Zo is naar voren gebracht dat een samenwerking in de Bommelerwaard - eventueel uitgroeiend tot één omroep voor de Bommelerwaard - wenselijk is, mede gelet op de sociaal-culturele en economische identiteit van deze regio. Ook is er gememoreerd aan een samenwerking binnen de stedendriehoek Apeldoorn-Deventer-Zutphen. Een tweetal omroepen geeft te kennen ook (meer) samen te willen werken ziekenomroepen.

Mening over programmatische samenwerking

Algemeen

De lokale omroepen in Gelderland staan neutraal tot gematigd positief ten opzicht van het afnemen en het aanleveren van programma's van/ aan andere lokale omroepen (gem. resp. .04 en .21). Dit dienen dan wel programma's te zijn die voor de eigen (lees: lokale) bevolking interessant zijn (9x). Bovendien, zo vindt een tweetal omroepen, dienen die programma te voldoen aan de kwaliteitseisen van de eigen omroep. Een andere omroep ziet in de uitwisseling van elkaars programma's een oplossing voor de min of meer vermaledijde muziek-raamprogrammering die men nu op de 'stille' uren kent. Één omroep is bang dat er herhaling op gaat treden wanneer de programma's uitgewisseld gaan worden, waardoor er luisteraars weg zullen vallen. Een laatste omroep ziet alleen iets in uitwisseling van programma's wanneer dat kostenbesparend is of op z'n minst budget-neutraal kan plaatsvinden.

Nieuws en actualiteiten

Tabel 21
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking mbt nieuws en actualiteiten

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	-.21	.86	29
-pool gehele uitzendingen	.14	.79	29
-uitwisseling programma-onderdelen	.38	.68	29
-pool programma-onderdelen	.38	.62	29
-uitwisseling items en reportages	.38	.73	29
-pool items en reportages	.45	.69	29
-produktie, vervaardiging en uitzending	.21	.73	29

Gematigd positief staan de respondenten in zijn algemeenheid tegenover samenwerking met betrekking tot nieuws en actualiteiten (gem. .25; sd. .59). Hoewel negatief ten aanzien van uitwisseling van gehele nieuws- en actualiteiten programma's (gem. -.21) staan de vertegenwoordigers van de lokale omroepen gematigd positief ten opzichte van een nieuwsprogrammapool voor lokale omroepen (gem .14). echter, het meest positief (gem. .45) staat men ten opzichte van een pool met nieuwsitems. Ook zijn de respondenten positief over uitwisseling van nieuwsprogramma-onderdelen, uitwisseling van nieuws-items en nieuws-reportages en een pool met nieuwsprogramma-onderdelen (allen gem .38). Samenwerking op het gebied van het produceren, vervaardigen en uitzenden van nieuwsprogramma's en/ of nieuwsitems zit met een score van .21 aan de positieve zijde van de lijn.

Omdat juist nieuws- en actualiteiten sterk lokaal-gebonden programma's/ programma-onderdelen zijn vrezen enkele lokale omroepen dat overname van te veel programma's/ items afbreuk doet aan de eigen lokale identiteit. Het nieuws dat overgenomen wordt moet daarom volgens deze omroepen interessant zijn voor het eigen luisterpubliek (9x) en gehele programma's zijn daarom per definitie ongeschikt om over te nemen (2x)

Lichte informatie en service-informatie

Tabel 22
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking mbt lichte info. en service-info.

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	.21	.73	29
-pool gehele uitzendingen	.17	.76	29
-uitwisseling programma-onderdelen	.28	.70	29
-pool programma-onderdelen	.24	.74	29
-produktie, vervaardiging en uitzending	.14	.74	29

Iets minder positief (gem. .21; sd. .61) zijn de respondenten over de (mogelijke) samenwerking bij lichte informatie en service-informatie. Over de gezamenlijk produktie, vervaardiging en uitzending van licht informatieve programma's/ programma-onderdelen (gem. .14) zijn de respondenten het minst positief. De programmapool voor licht informatieve programma's scoort soortgelijk (gem .17). Over een pool met programma-onderdelen voor lokale omroepen is men positiever (gem .24), terwijl de uitwisseling van programma-onderdelen (gem. .28) positiever scoort dan de uitwisseling van gehele programma's (gem .21).
Ondanks deze gemiddelde oordelen geeft een drietal vertegenwoordigers van de lokale omroepen aan dat lichte informatie en service-informatie in principe minder lokaal-specifiek zijn en zich daarom beter leent voor overname.

Sport

Tabel 23
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking mbt sportprogrammering

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	-.17	.87	30
-pool gehele uitzendingen	.21	.82	29
-uitwisseling programma-onderdelen	.59	.63	29
-pool programma-onderdelen	.43	.74	28
-produktie, vervaardiging en uitzending	.38	.78	29

Het meest positief staan de lokale omroepen ten opzichte van redactionele/ programmatische samenwerking bij sportuitzendingen (gem. .32; sd. .54). De uitwisseling van gehele programma's (gem. -.17) scoort weliswaar negatief, maar over de deelname aan een sportprogrammapool (gem. .21) de uitwisseling van programma-onderdelen (gem. .59), alsmede deelname aan een pool met programma-onderdelen (gem. .43) en de gezamenlijk produktie, vervaardiging en uitzending van nieuwsprogramma's en/ of nieuwsitems (gem. .38) wordt relatief positief tot zeer positief geoordeeld.
Programmatische samenwerking bij sportuitzendingen is voor veel lokale omroepen een enigszins bekend terrein. men heeft al ervaringen opgedaan met sportverslagen overnemen/ aanleveren. Zaak blijft wel dat een lokaal voetbalelftal, korfbalteam of lokale schuttersvereniging betrokken moet zijn

Muziek

Tabel 24
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking mbt muziekprogrammering

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	-.14	.83	29
-pool gehele uitzendingen	-.07	.70	29
-uitwisseling programma-onderdelen	.41	.78	29
-pool programma-onderdelen	.28	.75	29
-produktie, vervaardiging en uitzending	-.07	.80	29

Over samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van muziekprogrammering wordt door de respondenten neutraal geoordeeld (gem. .08; sd. .62). De uitwisseling van complete muziekprogramma's scoort gem. -.14. Ook enigszins aan de negatieve kant van streep staan de deelname aan een muziekprogrammapool (gem. -.07) en samenwerking bij gezamenlijke produktie, vervaardiging en uitzending van muziekuitzendingen (gem. -.07). De waarden zijn echter nauwelijks als negatief te boekstaven. Over de deelname aan een pool met programma-onderdelen en de uitwisseling van programma-onderdelen (bijv. reportages van concerten) oordelen de respondenten echter duidelijk positiever (gem. resp. .41 en .28).
Terwijl een respondenten aangeeft dat lokale omroepen aan geeft dat samenwerking op muziekgebied uitstekend zou kunnen omdat het hier minder identiteitsgebonden programma-inhouden betreft, stelt een ander viertal vertegenwoordigers van lokale omroepen dat de muziekprogrammering het profiel van de omroep maakt, waardoor samenwerking op dit terrein uit den boze is. Een enkele omroep zou een centrale muziekprogrammering - bijvoorbeeld via de OLON -, als raamprogramma voor alle

lokale omroepen toejuichen. De herkenbaarheid van de lokale omroep in Nederland zou hiermee ten goede komen.

Commercials / reclame-uitzendingen

Tabel 25
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking mbt commercials / reclame-uitzendingen

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-vervaardiging	-.11	.79	28
-uitzending	.11	.88	28

De houding ten opzichte van (mogelijke) samenwerking bij de uitzending van reclame is neutraal (gem. .00; sd. .73). Samenwerking op het gebied van de vervaardiging van reclame-uitzendingen komt enigszins negatief uit de bus (gem. -.11), terwijl de houding die men inneemt ten opzichte van de gezamenlijke uitzending van reclame met een gemiddelde score van .11 aan de positieve zijde van de lijn is te noteren.
Een enkele respondent ziet een rol voor de OLON weggelegd bij de vervaardiging van commercials. Twee omroepen denken door samenwerking op dit terrein tegemoet te kunnen komen aan hun adverteerders, terwijl een andere lokale omroep te kennen geeft dat de lokale adverteerder op een dergelijke 'doorplaatsing' van advertenties niet zit te wachten. Enkele lokale omroepen (3x) voorzien problemen met de financiële afhandeling van e.e.a. terwijl eveneens een drietal omroepen voorziet dat een dergelijk samenwerking onmogelijk is door de reeds bestaande concurrentieverhoudingen in de regio.

Andersoortige programma's

Tabel 26
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking mbt andersoortige programma's

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-uitwisseling gehele uitzendingen	.28	.89	18
-pool gehele uitzendingen	.25	.86	16
-uitwisseling programma-onderdelen	.19	.83	16
-pool programma-onderdelen	.06	.85	16
-produktie, vervaardiging en uitzending	-.06	.85	16

Enigszins positief staan de respondenten tegenover samenwerking bij andersoortige uitzendingen (gem. .15; sd. .70). Ook hierbij een soortgelijke opmerking als in de

vorige paragraaf: enkel 14 van de 30 respondenten hebben van de mogelijkheid gebruik gemaakt een 'eigen' programmasoort in te vullen. Genoemd zijn incidentele uitzendingen/ evenementen (6x), geestelijke uitzendingen (4x), div. doelgroepprogramma's (2x), uitzendingen voor allochtonen, uitzendingen in dialect, amusement, muziek, informatie, uitzendingen bij calamiteiten en sport en algemene informatie (allen 1x; meerdere programmasoorten per respondent mogelijk). De waarde van de scores is gezien het beperkte aantal respondenten en de verscheiden programmasoorten beperkt.

Mening over samenwerking m.b.t. personeel/ medewerkers

Tabel 27
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking mbt personeel/ medewerkers

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-scholing	.67	.61	30
-programmamedewerkers	.25	.89	28
-ondersteunende medewerkers	-.03	.91	29

De respondenten zijn redelijk positief (gem. .30; sd. .67) over de samenwerking op het gebied van scholing van medewerkers en/of het 'delen' van medewerkers. (Relatief) zeer positief staat men ten opzicht van samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van scholing van medewerkers (gem .67). De vertegenwoordigers van de lokale omroepen zien staan ook redelijk positief tegenover het idee dat programmamedewerkers naast hun activiteiten bij de ene lokale omroep ook nog actief (kunnen) zijn bij een andere lokale omroep (gem. .25). De gemiddelde houding ten opzichte van een soortgelijke constructie bij administratieve en/ of technische medewerkers is neutraal (gem. -.03).
Terwijl de algemene teneur over het delen van programmamedewerkers redelijk positief is, met als genoemde voordelen efficiency-verhoging, het leren van anderen en kwaliteitsverbetering, zijn een aantal respondenten (4x) de mening toegedaan dat een medewerker slechts voor één omroep actief kan/ mag zijn. Er zou een 'conflict of interests' kunnen ontstaan. Een enkele respondent heeft er bovendien al 'slechte' ervaringen mee opgedaan. Een andere respondent meldt dat het 'delen' van medewerkers alleen wenselijk is bij grote evenementen.

Mening over samenwerking m.b.t. financiën

Tabel 28
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking mbt financiën

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-reclame-acquisitie bilateraal	.17	.85	29
-reclame-produktie bilateraal	-.22	.80	27
-reclame-exploitatie bilateraal	-.25	.80	28
-fondswerving bilateraal	-.14	.80	28
-sponsoring bilateraal	-.26	.81	27

Enigszins negatief staan de respondenten tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op financieel vlak (gem. -.15; sd. .62). De houding van de vertegenwoordigers van de lokale omroepen ten opzichte samenwerking op het gebied van reclame-produktie (gem. -.22) en -exploitatie (gem. -.25), alsmede de fonds- (gem. -.14) en sponsorwerving (gem. -.26) spreken voor zich. Enigszins positiever is men over samenwerking bij reclame-acquisitie (gem. .17).
Het beeld dat uit de 'open antwoorden' naar voren komt is dat men in eerste instantie op de eigen toko wil passen. Samenwerking op financieel vlak moet gebeuren binnen een duidelijk kader van afspraken. Een viertal omroepen vindt dat een gezamenlijke aanpak van reclame-, sponsor- en fondswerving, waardoor ook niet-lokale gelden verworven kunnen worden, uitbesteed zou moeten worden aan een daartoe uitgeruste instelling. Één respondent denkt daarbij aan een gespecialiseerd commercieel produktiebedrijf, terwijl drie respondenten hierbij een rol weggelegd zien voor de OLON.

Mening over samenwerking m.b.t. techniek / infrastructuur

Tabel 29
Opvatting over lokaal-lokale samenwerking mbt techniek / infrastructuur

	Gemiddelde	*Standaard deviatie*	*N*
-aanschaf apparatuur	-.28	.84	29
-gebruik en beheer apparatuur	-.21	.88	28
-beheer fonotheek	-.48	.87	29
-gebruik en beheer nieuws- informatiebestand	.35	.77	29

Ook zijn de respondenten in zijn algemeenheid gematigd negatief over mogelijke samenwerking op het gebied van techniek en infrastructuur (gem. -.15; sd. .61). Hoewel er duidelijk sprake is van een negatieve houding ten opzichte van samenwerking bij de aanschaf van apparatuur (gem. -.28), het gebruik en beheer van

apparatuur (gem. -.21) en het gebruik en beheer van een fonotheek (gem. -.48), staan de respondenten duidelijk positief ten opzicht van samenwerking met andere lokale omroepen bij het gebruik en beheer van een nieuws- en informatiebestand (gem. .35). De ietwat negatieve houding lijkt samen te hangen met de door de respondenten geconstateerde grote verscheidenheid in gebruikte apparatuur, waardoor samenwerking bemoeilijkt lijkt te worden. Een regionaal nieuws- en informatienetwerk voor lokale omroepen (bijvoorbeeld via de kabel) zou door enkele omroepen worden toegejuicht. Overigens, zo stellen twee respondenten kun je ook prima met elkaar communiceren per post of mondeling. Een tweetal omroepen zou graag een actievere rol van de OLON zien bij een gecoördineerde en gezamenlijke aanschaf van apparatuur.

4.2.4 Opvattingen over samenwerking gerelateerd aan omroep-/ gemeentetypen: tussenconclusie

Op basis van het bovenstaande zijn enkele tussenconclusies te trekken.
Wat opvalt is dat de vertegenwoordigers van de diverse lokale omroepen uiteenlopend denken over de samenwerking met zowel andere lokale omroepen als met Omroep Gelderland. Het meest positief staan de respondenten ten opzichte van samenwerking op het gebied van scholing (lokaal-lokaal: gem. .67; lokaal-regionaal: gem. .66). Ook wordt het over het algemeen positief beoordeeld wanneer programmamedewerkers naast hun activiteiten voor de lokale omroepen ook activiteiten ontplooien voor Omroep Gelderland. Minder, maar nog steeds positief is men over een dergelijke lokaal-lokaal opgezette constructie.
Het minst positief zijn de respondenten over mogelijke samenwerking op financieel vlak. Samenwerking met de regionale omroep op dit vlak scoort duidelijk negatiever dan samenwerking op financieel gebied met andere lokale omroepen. Met name de eventuele centralisering van financiële aangelegenheden bij de regionale omroep is voor de meeste respondenten uit den boze.
Op het gebied van programmatische samenwerking scoren 'nieuws en actualiteiten', 'sport' en 'andersoortige programma's' het beste; waarbij dient te worden opgemerkt dat het bij 'andersoortige programma's' over het algemeen gaat over incidentele vormen van samenwerking, bijvoorbeeld bij grotere (boven-)lokale evenementen.
Deze laatste opmerking gaat in zijn algemeenheid op: *incidentele, bilaterale samenwerking* wordt geprefereerd boven min of meer gestructureerde/ geïnstitutionaliseerde samenwerkingsvormen. Dit komt o.m. ook tot uitdrukking in de antwoorden met betrekking tot deelname aan diverse programma-pools of bilaterale uitwisseling van programma's. De laatst genoemde vorm van programmatische

samenwerking geniet doorgaans de voorkeur boven deelname aan een programmapool. Zo ook scoort samenwerking op het gebied van programma-onderdelen/ nieuws-items, doorgaans beter dan samenwerking met betrekking tot gehele programma's. Over programmatische samenwerking op het gebied van muziek- en reclame-uitzendingen wordt niet positief geoordeeld.

De koppeling van de uit de enquête voortkomende gegevens aan het gegevensbestand zoals dat in hoofdstuk 3 aan de orde is gesteld, levert slechts een gering inzicht op. Wanneer de clusters vragen rond samenwerking worden afgezet tegenover gemeentegrootte wordt duidelijk dat de lokale omroepen gemiddeld positief staan tegen samenwerking op het gebied van nieuws en actualiteiten zie tabel 30). In gemeenten met een inwonertal tussen de 20.000 en 30.000 is men wat negatiever tegenover deze samenwerking.

Tabel 30
Opvatting over samenwerking mbt nieuws en actualiteiten naar inwonertal

	Lokaal-regionaal			*Lokaal-lokaal*		
	Gemiddelde	*St. dev.*	*N*	*Gemiddelde*	*St. dev.*	*N*
Inwonertal						
<10.000	.26	.36	5	.35	.44	5
10.000-20.000	.51	.57	12	.35	.64	11
20.000-30.000	-.04	1.12	4	-.14	.90	5
30.000-50.000	.33	.65	6	.35	.48	6
>90.000	.14	0	1	.29	0	1

De omroepen in deze categorie vormen ook bij andere aspecten van samenwerking de uitzondering. Over *alle* programmatische en andere aspecten van samenwerking op het niveau 'lokaal-lokaal' zijn de omroepen in gemeenten van 20 tot 30 duizend inwoners over het algemeen minder positief dan de andere omroepen. Maar ook op het niveau 'lokaal-regionaal', zij het in mindere mate en van toepassing op minder samenwerkingsvormen, valt deze categorie enigszins uit de toon (zie tabel 31). Omroepen die gemeenten met een inwonertal van 30 tot 50 duizend bedienen, blijken over het algemeen de meest positieve mening te hebben over samenwerking met andere lokale omroepen en met Omroep Gelderland.

Tabel 31
Algehele opvatting over samenwerking naar inwonertal

	Lokaal-regionaal			*Lokaal-lokaal*		
	Gemiddelde	*St. dev.*	*N*	*Gemiddelde*	*St. dev.*	*N*
Inwonertal						
<10.000	.16	.28	5	.10	.25	5
10.000-20.000	.19	.38	12	.06	.44	12
20.000-30.000	.03	.63	5	-.11	.61	5
30.000-50.000	.42	.44	6	.34	.43	6
>90.000	-.08	0	1	.29	0	1

5 Situatie- en probleemschets

5.1 Samenvattende conclusies

Op basis van de analyses uit hoofdstuk drie en vier zijn enkele conclusies over lokale radio-omroepen in Gelderland en hun mening betreffende samenwerking te trekken.

Uit hoofdstuk drie is gebleken dat er een gevarieerd lokaal radiolandschap in Gelderland bestaat. De lokale radio-omroepen bevinden zich voornamelijk in de middelgrote gemeenten (10.000 tot 30.000 inwoners). Dit zijn tevens de lokale radio-omroepen die het meeste uitzenden en daarbij ook het meest gevarieerde programma-aanbod hebben.
Zestien van de lokale radio-omroepen in provincie Gelderland bedienen zich van zogenoemde raamprogrammering. Dit is het doorgeven van een ander station c.q. zender ten tijde dat de lokale omroep zelf geen uitzending heeft. Radio 10 is het meest populair als raamprogramma: negen omroepen geven in de uren dat er geen eigen produkties worden uitgezonden dit commerciële station door. Dit heeft ook gevolgen voor de nieuwsvoorziening. Zo blijkt een groot aantal omroepen wat betreft de nieuwsvoorziening (gedeeltelijk) af te gaan op Radio 10. Echter, het ANP-nieuws en de eigen vervaardigde lokale bulletins zijn nog steeds het meest populair.

Als het gaan om de samenwerking tussen de verschillende omroepen dan is te constateren dat de lokale radio-omroepen in het algemeen neutraal tot positief staan tegenover samenwerking, zowel lokaal-lokaal als lokaal-regionaal. Gedetailleerder bekeken bestaat er nogal wat variatie ten opzichte van de algemene (gemiddelde) opvatting. Zo blijkt vooral samenwerking op het gebied van scholing positief te worden ontvangen. Ook over een situatie waar programma-medewerkers van lokale omroepen activiteiten voor Omroep Gelderland ontplooien wordt positief geoordeeld. Het meest negatief staat men ten aanzien van samenwerking op financieel gebied. Men is vooral niet te spreken over een eventuele centralisering van financiële aangelegenheden bij de regionale omroep.
Wat betreft programmatische samenwerking wordt duidelijk dat dit voornamelijk interessant is als het gaat om nieuws, actualiteiten, sport en andersoortige programma's (i.c. incidentele evenementen). Daarbij komt nog dat men de voorkeur heeft voor een meer incidentele bilaterale vorm van samenwerking - bijvoorbeeld uitwisseling - boven een gestructureerde vorm, zoals bijvoorbeeld een programmapool. De voorkeur gaat dan uit naar uitwisseling van programma-onderdelen en -items boven gehele programma's.

Vooral de radio-omroepen in de middelgrote gemeenten (20.000-30.000 inwoners) blijken minder positief tegenover samenwerking te staan. Met name als het gaat om samenwerking op lokaal niveau zijn deze omroepen minder positief dan de omroepen in de grote en kleine gemeenten.

Als conclusie kan dan ook gezegd worden dat lokale radio-omroepen in het algemeen neutraal tot positief staan tegenover samenwerking, maar dat de lokale omroepen in middelgrote gemeenten (20.000-30.000 inwoners) die relatief veel uitzenden en doorgaans een gevarieerd programma-aanbod hebben, in het algemeen minder positief staan tegenover samenwerking. Mogelijk dat deze opvatting voortkomt uit met de relatief hoge mate van autonomie van de overeenkomende gemeenten, waaraan een sterke lokale identiteit is gekoppeld. Deze omroepen zullen niet snel geneigd zijn 'invloeden' van buitenaf een rol te laten spelen bij hun informatievoorziening voor de lokale gemeenschap.

5.2. Schets van de problematiek/ opties voor beleid

Is samenwerking bespreekbaar?
In grote lijnen staan de lokale omroepen in de provincie Gelderland niet onwelwillend tegenover samenwerking met andere lokale omroepen en met Omroep Gelderland. Voor een deel heeft dat ongetwijfeld te maken met de mogelijkheid om via samenwerking met de regionale omroep een 'verlicht' programmavoorschrift te realiseren. Een groot aantal lokale omroepen maakt nu immers gebruik van een (commercieel) raamprogramma dat straks door het Commissariaat voor de Media niet meer gedoogd zal worden.
Maar het zijn niet uitsluitend negatieve overwegingen die bij de mening over samenwerking een rol spelen. Als voordelen van een samenwerking met de regionale omroep zijn ook genoemd de mogelijke kwaliteitsverbetering van de programma's van de lokale omroep en de deskundigheidsbevordering van de medewerkers. De voorkeur voor samenwerking op het gebied van opleiding en training staat dan ook bovenaan.
Programmatische samenwerking wordt eveneens niet onwelwillend bejegend, vooral op het gebied van 'nieuws en actualiteiten', 'sport' en 'evenementen'. Dit gegeven sluit aan bij de opvatting van Omroep Gelderland dat programmatische samenwerking vooral betrekking dient te hebben op (licht) informatieve programma's.
Samenwerking op financieel gebied geniet de laagste prioriteit. Het ligt dan ook voor de hand dergelijke vormen van samenwerking niet op zich te bevorderen maar

uitsluitend in het verlengde van andere samenwerkingsvormen, en dan nog op langere termijn.
De basis voor een nader gesprek over samenwerking tussen lokale omroepen onderling en tussen lokale omroepen en de regionale omroep in de provincie Gelderland is dus zeer zeker aanwezig.

Bij lokale omroepen in Gelderland is sprake van bereidheid tot samenwerking tussen lokale omroepen onderling en (in iets mindere mate) tot samenwerking tussen lokale omroepen en de regionale omroep. Daarbij is er een lichte voorkeur tot incidentele samenwerking boven meer structurele vormen van samenwerking. Dit laatste punt pleit ervoor samenwerkingsvormen in een soort groei- of ontwikkelingsmodel op te zetten. Niet onmiddellijk een vast stramien hanteren op lange termijn, maar stap voor stap, via incidentele vormen van samenwerking toewerken naar meer structurele samenwerkingsvormen.
De vraag welke vormen van samenwerking in aanmerking komen heeft echter zeer veel te maken met de soort van lokale omroepen waarmee samenwerking aangegaan kan worden.
In de visie van Omroep Gelderland komen vooral drie soorten lokale omroepen in aanmerking voor samenwerking: lokale omroep in de grote steden; samenwerkende lokale omroepen in agglomeraties en de lokale omroepen in de kleinere gemeenten. De eerste twee groepen zouden vooral in aanmerking komen voor een samenwerking met de regionale omroep in de vorm van stads- en streek-edities. De laatste groep zou in aanmerking komen voor samenwerking middels overname van (een deel van) het programma van Omroep Gelderland als raamprogramma.
Het probleem dat zich voordoet is dat deze indeling niet zonder meer past bij de feitelijke situatie van lokale omroepen in de provincie Gelderland.

Allereerst zijn er maar vier gemeenten die als 'grote steden' aangemerkt kunnen worden: Arnhem, Nijmegen, Ede en Apeldoorn. In Arnhem heeft de lokale omroep al een samenwerking met Omroep Gelderland; in Nijmegen is (nog) geen lokale omroep en in Apeldoorn en Ede zijn wel lokale omroepen, maar daar is (nog) geen sprake van samenwerking met Omroep Gelderland. Verder zijn er in de provincie Gelderland (nog) geen samenwerkende lokale omroepen die voor een aantal gemeenten als een agglomeratie-omroep fungeren. Daarmee lijkt de eerste optie voor een programmatische samenwerking tussen lokale omroepen en de regionale omroep, in de vorm van stads- of streek-edities voor de provincie Gelderland slechts op beperkte schaal uitvoerbaar.

De tweede optie, samenwerking middels een raamprogramma, vooral bedoeld voor de echt kleine lokale omroepen, lijkt eveneens slechts op beperkte schaal realiseerbaar, aangezien het aantal kleine lokale omroepen (in gemeenten kleiner dan 10.000 inwoners) in de provincie Gelderland naar verhouding gering is (lokale omroep in acht van de 29 gemeenten, kleiner dan 10.000 inwoners).

De meest opvallende uitkomst van het onderzoek is dat de provincie Gelderland veel lokale omroepen kent in gemeenten tussen de 10.000 en de 30.000 inwoners. Dat zijn de gemeenten die te klein zijn voor een stads- of streekeditie van de regionale omroep, en te groot voor de regionale omroep als raamprogramma. Binnen die categorie springen de lokale omroepen in de gemeenten tussen de 20.000 en 30.0000 inwoners er dan weer uit, omdat in die gemeenten naar verhouding erg veel lokale omroepen zitten (in 11 van de 14 gemeenten), die naar verhouding veel uren uitzenden met een gevarieerd programma-aanbod en dus weinig behoefte zullen hebben aan de regionale omroep als raamprogramma.
Het is ook deze categorie lokale omroepen die naar verhouding het minst positief staat tegenover samenwerking, zowel met andere lokale omroepen als met de regionale omroep. Het is niet ondenkbaar dat de categorie lokale omroepen in gemeenten tussen de 20.000 en 30.000 inwoners een tamelijk autonome positie inneemt in het medialandschap.

Welke soort van samenwerking?
De gekende vormen van samenwerking tussen lokale omroepen en de regionale omroep - stads-en streekeditie en raamprogramma - leent zich voor een deel van de lokale omroepen in de provincie Gelderland: voor de vier grote gemeenten en voor de lokale omroepen in de kleine gemeenten. De vraag is wat te doen met het aantal lokale omroepen in de gemeenten tussen de 10.000 en 30.000, maar vooral tussen de 20.000 en 30.000 inwoners?
De verwachting is dat deze lokale omroepen net te klein zijn om als stads- of streekeditie van de regionale omroep te fungeren, en net te groot en te autonoom in hun programmering, om het programma van Omroep Gelderland voor een groot deel als raamprogramma over te nemen (uitzonderingen daargelaten).
Het achterliggende idee achter de politieke impuls tot samenwerking tussen lokale en regionale omroepen is de versterking van de positie van de publieke niet-landelijke omroep tegenover de commerciële niet-landelijke omroep die in 1996 ook in Nederland toegang krijgt tot de markt. De dreiging vanuit de commerciële niet-landelijke omroep ligt vooral, en dat blijkt ook in andere landen van Europa, in het mechanisme van netwerkvorming. In die zin is de in gang gezette samenwerking

tussen lokale omroepen en regionale omroepen net zo goed een vorm van netwerkvorming (alleen dan ter versteviging van de positie van de publieke niet-landelijke omroep) als netwerkvorming tussen commerciële omroepen of tussen publieke lokale omroepen onderling.

Tegen die achtergrond lijkt het niet verstandig een belangrijke groep lokale omroepen in de provincie Gelderland buiten het samenwerkingsverband regionale omroep - lokale omroep te laten, omdat deze omroepen het dan op termijn alleen zullen moeten opnemen tegen commerciële niet-landelijke omroep in hun verzorgingsgebied. Wat nu nog een redelijke autonome positie lijkt van die lokale omroepen zou na 1996 wel eens onder druk kunnen komen.
Een en ander houdt echter wel in dat voor deze categorie lokale omroepen samenwerkingsvormen 'op maat' gerealiseerd zullen moeten worden, die bovendien voor deze lokale omroepen voldoende aantrekkelijk zullen moeten zijn om op die samenwerking aan te gaan. Bovendien zal een dergelijke vorm van samenwerking - die alleen op basis van vrijwilligheid tot stand kan komen - gezien de aarzeling van deze groep lokale omroepen, stapsgewijs in een soort groeimodel ontwikkeld moeten worden; te beginnen met incidentele samenwerking, uitgroeiend tot eventueel meer structurele vormen van samenwerking.

Van de mogelijkheden tot samenwerking die eerder in dit rapport geschetst zijn, komt samenwerking op het gebied van nieuws, actualiteiten en lichte informatie in de vorm van een 'pool' van nieuws-items en programma-onderdelen dan het meest in aanmerking. Ook het gezamenlijk gebruik en beheer van een nieuws- en informatienetwerk, met name de infrastructurele voorziening daartoe, kunnen we daartoe rekenen. Deze vormen van samenwerking zouden zowel door lokale omroepen onderling als door de regionale omroep opgezet kunnen worden. Gezien de - ook door lokale omroepen onderkende - professionele werkwijze van Omroep Gelderland komt deze omroep het eerst in aanmerking om naast de andere vormen van samenwerking (stads-streek-editie; raamprogramma) een dergelijke nieuws- en actualiteitenpool, naar voorbeeld van de Radio Nieuws Centrale, op te zetten en te coördineren.
Het bijkomend voordeel van een dergelijke vorm van samenwerking is dat niet alleen de beoogde lokale omroepen in de gemeenten tussen de 20.000 en 30.000 inwoners van een dergelijke provinciaal opgezette nieuws- en actualiteiten-pool kunnen profiteren, maar in feite alle lokale omroepen in de provincie Gelderland. Bovendien moet het mogelijk zijn om door middel van de geregelde contacten tussen de regionale omroep en de lokale omroepen in het kader van de uitwisseling via een nieuws- en actualiteiten-pool een stuk deskundigheidsbevordering en

kwaliteitsverbetering in de informatievoorziening door lokale omroepen te realiseren, al of niet geflankeerd door een opleidings- en/of stagemogelijkheid voor lokale omroepmedewerkers bij de regionale omroep.

Langs die weg kan via samenwerking tussen de regionale omroep en alle lokale omroepen in de provincie Gelderland, gewerkt worden aan de versterking en verbetering van de positie van de publieke omroepvoorziening in de provincie Gelderland vóór de komst van commerciële niet-landelijke omroep over ruim een jaar.

Geraadpleegde literatuur

Cie. Donner (1991). *Verdeel'de frequenties, verander'de omroep.* 's-Gravenhage: SDU-Uitgeverij.

Hins, W. (1983). Een parlementaire geschiedenis van de regionale radio. een overzicht van de wetgeving inzake regionale omroep in Nederland. *Massacommunicatie, 11*, 149-158.

Jankowski, N., Prehn, O., & Stappers, J. (1992). *The people's voice. Local radio and television in Europe.* London: John Libbey.

Linden, C. van der, & Hollander, E. (1993). *Media in stad en streek. Een inventariserende studie naar toekomstverwachtingen over de structuur van lokale en regionale medialandschappen in Nederland.* Amsterdam: Otto Cramwinckel Uitgever.

Manders, H., & Wit, P. de (1983). Lokale omroepaktiviteiten in Nederland. *Massacommunicatie, 11*, 159-168.

Mediaraad (1989). *De toekomst van de omroep.* 's-Gravenhage: Mediaraad.

OLON (1993). *Regionaal-Lokaal? Lokale opcenten. Verslag forumdiscussie 24 april 1993 te Nijmegen.* Nijmegen: OLON.

OLON (1994). *Lokale omroepen en bovenlokale samenwerking.* Nijmegen: OLON.

Voorts diverse jaargangen, edities, stukken van:

-Comedia - nieuwsbrief van het Commissariaat voor de Media;
-Ministerie van WVC;
-OLON jaarverslagen;
-Roos-nota's;
-Handelingen der Tweede Kamer der Staten Generaal.

Bijlage 1
Frequentieverdelingen enquêtevragen

De vragen V6 tot en met V49 betreffen de houding van de lokale omroepen ten aanzien van (mogelijke) samenwerking met andere lokale omroepen.

V6 Hoe staat Uw omroep in zijn algemeenheid tegenover de afname van programma's/programma-onderdelen van andere lokale omroepen?

	Frequentie
negatief	8
neg/pos	11
positief	9
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.036

V7 Hoe staat U in zijn algemeenheid tegenover het aanleveren van programma's/programma-onderdelen aan andere lokale omroepen?

	Frequentie
negatief	6
neg/pos	10
positief	12
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.214

V8 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van gehele nieuws- en actualiteitenuitzendingen/programma's?

	Frequentie
negatief	14
neg/pos	0
positief	8
geen antwoord/onbekend	8
Totaal	30
Gemiddelde	-.273

V9 Hoe staat U tegenover deelname met andere lokale omroepen aan een nieuwsprogrammapool van lokale omroepen?

	Frequentie
negatief	7
neg/pos	11
positief	11
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.138

V10 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van nieuwsprogramma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	3
neg/pos	12
positief	14
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.379

V11 Hoe staat U tegenover deelname met andere lokale omroepen aan een 'pool' met nieuwsprogramma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	2
neg/pos	14
positief	13
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.379

V12 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van nieuws-items en nieuwsreportages?

	Frequentie
negatief	4
neg/pos	10
positief	15
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.379

V13 Hoe staat U tegonver deelname met andere lokale omroepen aan een 'pool' met nieuws-items?

	Frequentie
negatief	3
neg/pos	10
positief	16
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.448

V14 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van produceren. uitzenden van nieuwsprogramma's en/of nieuwsitems?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	13
positief	11
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.207

V15 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van gehele licht-informatieve programma's?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	13
positief	11
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.207

V16 Hoe staat U tegenover deelname aan een programmapool voor lichte informatie van lokale omroepen?

	Frequentie
negatief	6
neg/pos	12
positief	11
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.172

V17 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	4
neg/pos	13
positief	12
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.276

V18 Hoe staat U tegenover deelname met andere lokale omroepen aan een 'pool' met programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	12
positief	12
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.241

V19 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van het produceren en uitzenden van licht informatieve programma's/programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	6
neg/pos	13
positief	10
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.138

V20 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van gehele sportprogramma's?

	Frequentie
negatief	14
neg/pos	7
positief	9
Totaal	30
Gemiddelde	-.167

V21 Hoe staat U tegenover deelname aan een programmapool voor sport-informatie van lokale omroepen?

	Frequentie
negatief	7
neg/pos	9
positief	13
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.207

V22 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van sportprogramma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	2
neg/pos	8
positief	19
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.586

V23 Hoe staat U tegenover deelname met andere lokale omroepen aan een 'pool' met sportprogramma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	4
neg/pos	8
positief	16
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.429

V24 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van produceren en uitzenden van sportuitzendingen/sportreportages?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	8
positief	16
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.379

V25 Hoe staat U tegenover de uitwisseling van gehele muziek-programma's?

	Frequentie
negatief	12
neg/pos	9
positief	8
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	-.138

V26 Hoe staat U tegenover deelname aan een programmapool van lokale omroepen?

	Frequentie
negatief	8
neg/pos	15
positief	6
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	-.069

V27 Hoe staat U tegenover de uitwisseling van muziekprogramma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	7
positief	17
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.414

V28 Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' met muziekprogramma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	11
positief	13
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.276

V29 Hoe staat U tegenover samenwerking met lokale omroepen op het gebied van produceren en uitzenden van muziekprogramma's?

	Frequentie
negatief	10
neg/pos	11
positief	8
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	-.069

V31 Hoe staat U tegenover de uitwisseling van gehele programma's?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	3
positief	10
geen antwoord/onbekend	12
Totaal	30
Gemiddelde	.278

V32 Hoe staat U tegenover deelname aan een programmapool van lokale omroepen?

	Frequentie
negatief	4
neg/pos	4
positief	8
geen antwoord/onbekend	14
Totaal	30
Gemiddelde	.250

V33 Hoe staat U tegenover de uitwisseling van programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	4
neg/pos	5
positief	7
geen antwoord/onbekend	14
Totaal	30
Gemiddelde	.188

V34 Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' met programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	5
positief	6
geen antwoord/onbekend	14
Totaal	30
Gemiddelde	.063

V35 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van produceren en uitzenden van programma's of programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	6
neg/pos	5
positief	5
geen antwoord/onbekend	14
Totaal	30
Gemiddelde	-.063

V36 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale om roepen bij de vervaardiging van reclame-uitzendingen?

	Frequentie
negatief	10
neg/pos	11
positief	7
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.107

V37 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen met betrekking tot uitzending van reclame?

	Frequentie
negatief	9
neg/pos	7
positief	12
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.107

V38 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van scholing van medewerkers?

	Frequentie
negatief	2
neg/pos	6
positief	22
Totaal	30
Gemiddelde	.667

V39 Hoe staat U tegenover programmamedewerkers die voor Uw omroep en (een) ander(e) lokale omroep werkzaam zijn?

	Frequentie
negatief	8
neg/pos	5
positief	15
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.250

V40 Hoe staat U tegenover ondersteunende medewerkers die voor Uw omroep en (een) ander(e) omroep actief zijn?

	Frequentie
negatief	12
neg/pos	6
positief	11
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	-.034

V41 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van reclame-acquisitie?

	Frequentie
negatief	8
neg/pos	8
positief	13
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.172

V42 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij de reclameproduktie?

	Frequentie
negatief	12
neg/pos	9
positief	6
geen antwoord/onbekend	3
Totaal	30
Gemiddelde	-.222

V43 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij de reclame-exploitatie?

	Frequentie
negatief	13
neg/pos	9
positief	6
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.250

V44 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij fondswerving?

	Frequentie
negatief	11
neg/pos	10
positief	7
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.143

V45 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij sponsoring?

	Frequentie
negatief	13
neg/pos	8
positief	6
geen antwoord/onbekend	3
Totaal	30
Gemiddelde	-.259

V46 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij de aanschaf van apparatuur?

	Frequentie
negatief	15
neg/pos	7
positief	7
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	-.276

V47 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij het gebruik en beheer van apparatuur?

	Frequentie
negatief	14
neg/pos	6
positief	8
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.214

V48 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij het beheer van een fonotheek?

	Frequentie
negatief	21
neg/pos	1
positief	7
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	-.483

V49 Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij het gebruik en beheer van een nieuws/informatiebestand?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	9
positief	15
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.345

De vragen V55 tot en met V103 betreffen de houding van de lokale omroepen ten aanzien van (mogelijke) samenwerking met Omroep Gelderland.

V55 Hoe staat Uw omroep in zijn algemeenheid tegenover de afname van programma's of programma-onderdelen van Omroep Gelderland?

	Frequentie
negatief	8
neg/pos	10
positief	10
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.071

V56 Hoe staat U in zijn algemeenheid tegenover het aanleveren van programma's of programma-onderdelen aan Omroep Gelderland?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	9
positief	12
geen antwoord/onbekend	4
Totaal	30
Gemiddelde	.269

V57 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele nieuws- en actualiteitenuitzendingen?

	Frequentie
negatief	9
neg/pos	12
positief	7
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.071

V58 Hoe staat U tegenover deelname aan een nieuwsprogrammapool van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

	Frequentie
negatief	7
neg/pos	10
positief	12
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.172

V59 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van nieuwsprogramma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	3
neg/pos	8
positief	18
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.517

V60 Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met nieuwsprogramma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	3
neg/pos	9
positief	16
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.464

V61 Hoe staat U tegenover uitwisseling met Omroep Gelderland van nieuws-items en nieuwsreportages?

	Frequentie
negatief	3
neg/pos	9
positief	17
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.483

V62 Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met nieuws-items?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	7
positief	16
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.393

V63 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van produceren en uitzenden van nieuwsprogramma's en/of nieuwsitems?

	Frequentie
negatief	4
neg/pos	11
positief	13
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.321

V64 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele licht-informatieve programma's?

	Frequentie
negatief	12
neg/pos	10
positief	6
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.214

V65 Hoe staat U tegenover deelname aan een programmapool voor lichte informatie van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

	Frequentie
negatief	11
neg/pos	8
positief	9
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.071

V66 Hoe staat U tegenover uitwisseling met Omroep Gelderland van programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	4
neg/pos	13
positief	11
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.250

V67 Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	5
neg/pos	13
positief	10
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.179

V68 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van produceren en uitzenden van licht informatieve programma's/programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	8
neg/pos	9
positief	10
geen antwoord/onbekend	3
Totaal	30
Gemiddelde	.074

V69 Hoe staat U tegenover uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele sportprogramma's?

	Frequentie
negatief	14
neg/pos	7
positief	8
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	-.207

V70 Hoe staat U tegenover deelname aan een sportprogramma-pool van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

	Frequentie
negatief	8
neg/pos	12
positief	8
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.000

V71 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	3
neg/pos	10
positief	16
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.448

V72 Hoe staat U tgenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met programmaonderdelen?

	Frequentie
negatief	3
neg/pos	14
positief	11
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.286

V73 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van produceren en uitzenden van sportuitzendingen/sportreportages e.d.?

	Frequentie
negatief	8
neg/pos	7
positief	13
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.179

V74 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele muziekprogramma's?

	Frequentie
negatief	16
neg/pos	9
positief	3
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.464

V75 Hoe staat U tegenover deelneme aan een muziekprogrammapool van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

	Frequentie
negatief	13
neg/pos	9
positief	6
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.250

V76 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van muziekprogramma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	10
neg/pos	7
positief	11
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	.036

V77 Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland mbt programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	9
neg/pos	9
positief	9
geen antwoord/onbekend	3
Totaal	30
Gemiddelde	.000

V78 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van produceren en uitzenden van muziekprogramma's?

	Frequentie
negatief	15
neg/pos	7
positief	6
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.321

V80 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele programma's?

	Frequentie
negatief	1
neg/pos	4
positief	5
geen antwoord/onbekend	20
Totaal	30
Gemiddelde	.400

V81 Hoe staat U tegenover deelname aan een programmapool van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

	Frequentie
negatief	2
neg/pos	6
positief	3
geen antwoord/onbekend	19
Totaal	30
Gemiddelde	.091

V82 Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	0
neg/pos	3
positief	8
geen antwoord/onbekend	19
Totaal	30
Gemiddelde	.727

V83 Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	2
neg/pos	5
positief	4
geen antwoord/onbekend	19
Totaal	30
Gemiddelde	.182

V84 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van produceren en uitzenden van programma's en programma-onderdelen?

	Frequentie
negatief	4
neg/pos	5
positief	2
geen antwoord/onbekend	19
Totaal	30
Gemiddelde	-.182

V85 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij de vervaarding van reclame-uitzendingen?

	Frequentie
negatief	6
neg/pos	8
positief	13
geen antwoord/onbekend	3
Totaal	30
Gemiddelde	.230

V86 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland met betrekking tot de uitzending van reclame?

	Frequentie
negatief	10
neg/pos	8
positief	8
geen antwoord/onbekend	4
Totaal	30
Gemiddelde	-.077

V87 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van scholing van medewerkers?

	Frequentie
negatief	2
neg/pos	6
positief	21
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.655

V88 Hoe staat U tegenover programmamedewerkers die voor Uw omroep en Omroep Gelderland actief zijn?

	Frequentie
negatief	3
neg/pos	5
positief	21
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	.621

V89 Hoe staat U tegenover ondersteunende medewerkers die voor Uw omroep en Omroep Gelderland actief zijn?

	Frequentie
negatief	4
neg/pos	10
positief	16
Totaal	30
Gemiddelde	.400

V90 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van reclame-acquisitie?

	Frequentie
negatief	10
neg/pos	7
positief	9
geen antwoord/onbekend	4
Totaal	30
Gemiddelde	-.038

V91 Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde reclame-acquisitie?

	Frequentie
negatief	16
neg/pos	8
positief	3
geen antwoord/onbekend	3
Totaal	30
Gemiddelde	-.481

V92 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij de reclameproduktie?

	Frequentie
negatief	11
neg/pos	8
positief	7
geen antwoord/onbekend	4
Totaal	30
Gemiddelde	-.154

V93 Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde reclameproduktie?

	Frequentie
negatief	13
neg/pos	8
positief	5
geen antwoord/onbekend	4
Totaal	30
Gemiddelde	-.308

V94 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij de reclame-exploitatie?

	Frequentie
negatief	13
neg/pos	7
positief	6
geen antwoord/onbekend	4
Totaal	30
Gemiddelde	-.269

V95 Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde reclame-exploitatie?

	Frequentie
negatief	18
neg/pos	8
positief	2
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.571

V96 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij fondswerving?

	Frequentie
negatief	11
neg/pos	9
positief	7
geen antwoord/onbekend	3
Totaal	30
Gemiddelde	-.148

V97 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij sponsoring?

	Frequentie
negatief	14
neg/pos	10
positief	4
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.357

V98 Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde fondswerving?

	Frequentie
negatief	16
neg/pos	9
positief	2
geen antwoord/onbekend	3
Totaal	30
Gemiddelde	-.519

V99 Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde sponsoring?

	Frequentie
negatief	18
neg/pos	8
positief	2
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.571

V100 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij de aanschaf van apparatuur?

	Frequentie
negatief	13
neg/pos	10
positief	5
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.286

V101 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij het gebruik en beheer van apparatuur?

	Frequentie
negatief	10
neg/pos	11
positief	7
geen antwoord/onbekend	2
Totaal	30
Gemiddelde	-.107

V102 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij het beheer van een fonotheek?

	Frequentie
negatief	20
neg/pos	2
positief	7
geen antwoord/onbekend	1
Totaal	30
Gemiddelde	-.448

V103 Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij het gebruik en beheer van een nieuws/informatiebestand?

	Frequentie
negatief	6
neg/pos	6
positief	15
geen antwoord/onbekend	3
Totaal	30
Gemiddelde	.333

Bijlage 2
Resultaten somvariabelen

Om een globaler overzicht te verkrijgen over de meningen rond samenwerking zijn over bij elkaar horende antwoorden op vragen het gemiddelde berekend.

Gehanteerde variabelen

lokaal-lokaal

NVAR67	afname en aanleveren programma's
NVAR814	samenwerking nieuws en actualiteiten
NVAR1519	lichte informatie en service informatie
NVAR2024	samenwerking sportprogamma's
NVAR2529	samenwerking muziek
NVAR3135	andersoortige programma's
NVAR3637	reclame
NVAR3840	personeel/medewerkers
NVAR4145	inkomsten
NVAR4649	techniek/infrastructuur

lokaal-regionaal

NVAR5556	afname en aanleveren programma's
NVAR5763	samenwerking nieuws en actualiteiten
NVAR6468	lichte informatie en service informatie
NVAR6973	samenwerking sport
NVAR7478	samenwerking muziek
NVAR8084	andersoortige programma's
NVAR8586	reclame
NVAR8789	personeel/medewerkers
NVAR9099	inkomsten
NVAR100103	techniek/infrastructuur

	Gemid-delde	Std Dev	Minimum	Maximum	Valid N
Lokaal-lokaal					
NVAR67	.12	.75	-1.00	1.00	28
NVAR814	.26	.61	-1.00	1.00	29
NVAR1519	.21	.61	-1.00	1.00	29
NVAR2024	.24	.60	-1.00	1.00	30
NVAR2529	.08	.62	-1.00	1.00	29
NVAR3135	.13	.66	-1.00	1.00	18
NVAR3637	.00	.73	-1.00	1.00	28
NVAR3840	.31	.67	-1.00	1.00	30
NVAR4145	.13	.59	-1.00	1.00	29
NVAR4649	.18	.60	-1.00	1.00	30
lokaal-regionaal					
NVAR5556	.14	.71	-1.00	1.00	28
NVAR5763	.33	.63	-1.00	1.00	29
NVAR6468	.04	.60	-1.00	1.00	28
NVAR6973	.14	.63	-1.00	1.00	29
NVAR7478	-.20	.70	-1.00	1.00	28
NVAR8084	.24	.45	-.20	1.00	11
NVAR8586	-.85	.43	-1.00	1.00	27
NVAR8789	.53	.63	-1.00	1.00	30
NVAR9099	-.35	.60	-1.00	1.00	28
NV100103	-.18	.63	-1.00	1.00	30

Het gemiddelde berekent over alle vragen die betrekking hebben op mogelijke samenwerking met andere lokale omroepen danwel op mogelijke samenwerking met de regionale omroep:

	Gemid-delde	Std Dev	Valid Minimum	Maximum	N
Lokaal-lokaal NV649	.10	.44	-1.00	1.00	30
Lokaal-regionaal NV55103	.18	.43	-.78	1.00	30

Bijlage 3
Resultaten somvariabelen naar gemeentegrootte

Gehanteerde variabelen

lokaal-lokaal

NVAR67	afname en aanleveren programma's
NVAR814	samenwerking nieuws en actualiteiten
NVAR1519	lichte informatie en service informatie
NVAR2024	samenwerking sportprogamma's
NVAR2529	samenwerking muziek
NVAR3135	andersoortige programma's
NVAR3637	reclame
NVAR3840	personeel/medewerkers
NVAR4145	inkomsten
NVAR4649	techniek/infrastructuur

lokaal-regionaal

NVAR5556	afname en aanleveren programma's
NVAR5763	samenwerking nieuws en actualiteiten
NVAR6468	lichte informatie en service informatie
NVAR6973	samenwerking sport
NVAR7478	samenwerking muziek
NVAR8084	andersoortige programma's
NVAR8586	reclame
NVAR8789	personeel/medewerkers
NVAR9099	inkomsten
NVAR100103	techniek/infrastructuur

	Gemiddelde	Stand. dev.	N
NVAR67			
gehele populatie	.1667	.7338	27
<10.000	.0000	1.0000	5
10.000-20.000	.0909	.7355	11
20.000-30.000	.0000	.7071	5
30.000-50.000	.5000	.5000	5
>90.000	1.0000	.0000	1
NVAR814			
gehele populatie	.2594	.6167	28
<10.000	.3476	.4447	5
10.000-20.000	.3485	.6414	11
20.000-30.000	-.1429	.8978	5
30.000-50.000	.3532	.4796	6
>90.000	.2857	.0000	1
NVAR1519			
gehele populatie	.2071	.6170	28
<10.000	.2400	.2608	5
10.000-20.000	.2727	.7444	11
20.000-30.000	-.0400	.7668	5
30.000-50.000	.3000	.5762	6
>90.000	.0000	.0000	1

NVAR2024			
gehele populatie	.2155	.5945	29
<10.000	.1700	.5696	5
10.000-20.000	.1667	.6760	12
20.000-30.000	.2000	.7071	5
30.000-50.000	.3333	.5317	6
>90.000	.4000	.0000	1
NVAR2529			
gehele populatie	.1143	.6072	28
<10.000	.2000	.5831	5
10.000-20.000	-.0333	.6597	12
20.000-30.000	-.2000	.7303	4
30.000-50.000	.5000	.3286	6
>90.000	.4000	.0000	1
NVAR3135			
gehele populatie	.1412	.6774	17
<10.000	-.3000	.9899	2
10.000-20.000	.2889	.6642	9
20.000-30.000	-.4000	.5292	3
30.000-50.000	.6000	.5657	2
>90.000	.4000	.0000	1
NVAR3637			
gehele populatie	-.0370	.7196	27
<10.000	.3750	.4787	4
10.000-20.000	-.2083	.7525	12
20.000-30.000	-.2000	.7583	5
30.000-50.000	.2000	.8367	5
>90.000	.0000	.0000	1
NVAR3840			
gehele populatie	.3448	.6515	29
<10.000	.2000	.7674	5
10.000-20.000	.3333	.5505	12
20.000-30.000	-.0667	.9250	5
30.000-50.000	.7222	.3277	6
>90.000	1.0000	.0000	1
NVAR4145			
gehele populatie	-.1536	.5897	28
<10.000	.0000	.3266	4
10.000-20.000	-.2250	.6032	12
20.000-30.000	-.4000	.6928	5
30.000-50.000	.0333	.6861	6
>90.000	.2000	.0000	1
Total	Cases	=	30

NVAR4649

gehele populatie	-.1580	.6035	29
<10.000	-.2500	.5000	5
10.000-20.000	-.2500	.5222	12
20.000-30.000	-.1500	.8588	5
30.000-50.000	.1944	.6339	6
>90.000	-.7500	.0000	1

NVAR5556

gehele populatie	.1852	.6815	27
<10.000	.2500	.8660	4
10.000-20.000	.1667	.6155	12
20.000-30.000	-.2500	.9574	4
30.000-50.000	.5000	.5477	6
>90.000	.0000	.0000	1

NVAR5763

gehele populatie	.3347	.6363	28
<10.000	.2571	.3557	5
10.000-20.000	.5071	.5733	12
20.000-30.000	-.0357	1.1150	4
30.000-50.000	.3333	.6494	6
>90.000	.1429	.0000	1

NVAR6468

gehele populatie	.0815	.5798	27
<10.000	.0400	.3286	5
10.000-20.000	.0182	.4687	11
20.000-30.000	-3.123E-17	.9522	4
30.000-50.000	.4000	.6693	6
>90.000	-.6000	.0000	1

NVAR6973

gehele populatie	.1500	.6386	28
<10.000	2.776E-18	.7348	5
10.000-20.000	.0909	.5822	11
20.000-30.000	.2800	.8075	5
30.000-50.000	.3667	.6377	6
>90.000	-.4000	.0000	1

NVAR7478

gehele populatie	-.1722	.6901	27
<10.000	-.2100	.5835	5
10.000-20.000	-.2364	.6918	11
20.000-30.000	-.2000	.7832	4
30.000-50.000	-.0333	.9158	6
>90.000	.0000	.0000	1

NVAR8084			
gehele populatie	.2364	.4545	11
<10.000	-.2000	.0000	1
10.000-20.000	.3143	.5146	7
20.000-30.000	-.2000	.0000	1
30.000-50.000	.4000	.0000	1
>90.000	.4000	.0000	1
NVAR8586			
gehele populatie	1.1538	.4420	26
<10.000	1.0000	.0000	4
10.000-20.000	1.1364	.3233	11
20.000-30.000	1.5000	.8660	5
30.000-50.000	1.0000	.0000	6
NVAR8789			
gehele populatie	.5747	.5969	29
<10.000	.7333	.4346	5
10.000-20.000	.6667	.4495	12
20.000-30.000	-.2000	.8367	5
30.000-50.000	.8889	.2722	6
>90.000	.6667	.0000	1
NVAR9099			
gehele populatie	-.3552	.6075	27
<10.000	-.4267	.4585	5
10.000-20.000	-.3643	.6850	10
20.000-30.000	-.6000	.4301	5
30.000-50.000	-.0167	.7278	6
>90.000	-.7143	.0000	1
NVAR100103			
gehele populatie	-.1609	.6299	29
<10.000	.1500	.4873	5
10.000-20.000	-.3681	.6066	12
20.000-30.000	-.5500	.6225	5
30.000-50.000	.3333	.5164	6
>90.000	-.2500	.0000	1

NVAR649

gehele populatie	.1019	.4433	29
<10.000	.1000	.2511	5
10.000-20.000	.0563	.4445	12
20.000-30.000	-.1126	.6119	5
30.000-50.000	.3414	.4343	6
>90.000	.2936	.0000	1

NVAR55103

gehele populatie	.1953	.4222	29
<10.000	.1639	.2841	5
10.000-20.000	.1875	.3837	12
20.000-30.000	.0299	.6253	5
30.000-50.000	.4215	.4377	6
>90.000	-.0839	.0000	1

dienst Welzijn, Economie
en Bestuurlijke Verhoudingen

provincie
GELDERLAND

Bijlage 4
Aanbiedingsbrief Provincie Gelderland

Bezoekadres
Prinsenhof A
Prinsenhof 3
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoon (085) 59 91 11
telex 45 569 pbgld
telefax 085 - 59 94 80

Aan de lokale omroepen in Gelderland

datum
26 april 1994

nummer
31--WE/CE204

onderwerp
enquête lokale omroepen in Gelderland

Geachte heer, mevrouw,

Zoals u weet is het omroepbeleid in Nederland volop in beweging.
Dit geldt niet alleen voor de landelijke omroep in Hilversum, maar ook voor de regionale omroep en de lokale omroepen in Gelderland.

De minister van WVC is, aansluitend op de ontwikkelingen rond de landelijke media, voornemens om ook de structuur van de niet-landelijke omroep onder de loep te nemen.
Eind vorig jaar is een notitie van de minister in de Tweede Kamer besproken.
Alhoewel de Tweede Kamer er de nodige kanttekeningen bij plaatste, belooft deze notitie veel veranderingen.

In de discussie over het mediabeleid wordt onder meer gesproken over de samenwerking tussen lokale omroepen onderling en tussen de lokale en de regionale omroepen.
Het provinciaal bestuur zou op dit punt een stimulerende en coördinerende rol moeten vervullen.

Duidelijk is, dat deze samenwerking alleen op basis van vrijwilligheid tot stand kan komen.
Vòòr er initiatieven voor samenwerking ontplooid worden, is het belangrijk om eerst te weten wat de ideeën en wensen van de omroepen zelf zijn.

Voor het provinciaal bestuur van Gelderland is het daarom van groot belang om te weten of de lokale omroepen in Gelderland voordelen zien in bepaalde vormen van samenwerking en, indien dit zo is, aan welke vormen van samenwerking men de voorkeur geeft.

inlichtingen bij: dhr. J. Vedder

doorkiesnr. 599207

verzonden

postgirorekening 86 97 62
ABN Arnhem, rek nr 53 50 26 463
BNG 's-Gravenhage, rek nr 28 50 10 824

Met het oog hier op heeft de provincie het Instituut voor Massacommunicatie van de Katholieke Universiteit Nijmegen opdracht gegeven voor een onderzoek naar de wensen en ideeën op dit punt bij de lokale omroepen in onze provincie.

Wij hopen van harte dat u bereid bent om aan dit onderzoek mee te werken.

Uiteraard wordt u geïnformeerd over de resultaten van dit onderzoek

Hoogachtend,

drs. L.C.B. van der Molen
Coördinator sectie Kunst en Cultuur
Afdeling Cultuur en Educatie

coll.
code:

Vragenlijst onderzoek samenwerkingsvormen
lokale en regionale omroep in de provincie Gelderland.

Onderstaand treft U enige vragen aan die wij op een nader te bepalen tijdstip telefonisch met U willen bespreken. De opzet is dusdanig dat U vooraf e.e.a. kunt invullen waardoor de duur van het telefonische contact beperkt kan blijven. Uitgangspunt bij onderstaande vragen is dat samenwerking alleen tot stand kan komen op basis van volstrekte vrijwilligheid. Van dwingende afspraken kan derhalve geen sprake zijn. Ook gaan we er van uit dat mogelijke samenwerking met andere lokale omroepen en Omroep Gelderland vooralsnog kostenneutraal zal zijn en dat de U ter beschikking staande frequentie(s) voor U behouden blijft / blijven. In het onderstaande worden U samenwerkingsvormen voorgelegd die binnen de huidige wettelijke kaders niet mogelijk zijn. Bij de beantwoording van de vragen kunt U er van uit gaan dat de huidige wettelijke bepalingen niet ter zake doend zijn. Alle vragen gaan in principe over radio. Tijdens het telefonisch contact zal ook (kort) in gegaan worden op (mogelijke) samenwerking met betrekking tot kabelkrant en televisie.

Wilt u de vragen kort en bondig beantwoorden. Daar waar wenselijk of nodig wordt U uitgenodigd een en ander nader toe te lichten. Aan het eind van de de vragenlijst bestaat de mogelijkheid op- en aanmerkingen, alsmede aanvullende informatie te noteren.

Het invullen van de vragenlijst zal ongeveer 30 minuten in beslag nemen. Het eerste vragenblok heeft betrekking op de (mogelijke) samenwerking van Uw omroep met andere lokale omroepen. Het tweede vragenblok gaat over (mogelijke) samenwerking met Omroep Gelderland.

Om te beginnen (mogelijke) samenwerking met lokale omroepen

Vraag 1: Werkt Uw omroep momenteel op enigerlei wijze samen met andere lokale omroepen? Zo ja, waaruit bestaat die samenwerking?

Antwoord: _____

Vraag 2: Is er nog op een andere manier sprake van contact met andere lokale omroepen? Zo ja, waaruit bestaat dit contact?

Antwoord: _____

Vraag 3: Hoe staat U in het algemeen ten aanzien van samenwerking met andere lokale omroepen? Kunt U in het kort aangeven waar deze mening op gebaseerd is?

Antwoord: _____

Vraag 4: Kunt U in het kort de voor- en nadelen van een dergelijke samenwerking opnoemen?

Antwoord: _____

Vraag 5: Welke lokale omroepen komen volgens Uw omroep het meest voor samenwerking in aanmerking?

Antwoord: _____

Nu worden U enkele aspecten van mogelijke samenwerking met andere lokale omroepen voorgelegd. Kunt U voor ieder aspect aangeven of u hier positief, neutraal of negatief tegenover staat?
U kunt daarvoor het beste het gewenste vakje aankruisen.

+ = U staat er positief tegenover; +/- = U staat er neutraal tegenover; - = U staat er negatief tegenover; 0 = U heeft geen mening, of U weet het niet

Programma's

Vraag 6: Hoe staat Uw omroep in zijn algemeenheid tegenover de afname van programma's of programma-onderdelen van andere lokale omroepen?

+	+/-	-	0

Vraag 7: Hoe staat U in zijn algemeenheid tegenover het aanleveren van programma's of programma-onderdelen aan andere lokale omroepen?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 6 en 7: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Hierna worden per programmacategorieën een aantal vragen aan U voorgelegd. Deze categorieën zijn:

1. nieuws en actualiteiten (incl. raadsvergaderingen)
2. 'lichte' informatie en service-informatie (m.u.v. sport)
3. sport
4. muziek (m.u.v. gewijde muziek)
5. andersoortige uitzendingen(te denken valt aan geestelijke programma's zoals kerkdiensten en gewijde muziek, doelgroepprogramma's, evenementen, etc.)

Enkele termen die gebruikt worden:

'Pool': systeem van vrijelijk aanbod en afname van programma's of programma-onderdelen, waaraan naast Uw omroep meerdere (vele) lokale omroepen deelnemen op basis van gelijkwaardigheid
Programma: een compleet uitzend-klaar product of reeds opgenomen uitzending
Programma-onderdeel of -item: een uitzend-klaar of reeds opgenomen gedeelte van een programma (bijv. een enkel nieuwsitem, een verslag, een bioscoopagenda)
Uitwisseling: de incidentele of geregelde uitwisseling van programma's of programma-onderdelen met één enkele omroep

De volgende 7 vragen hebben uitsluitend betrekking op nieuws en actualiteiten

Vraag 8: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van gehele nieuws- en actualiteitenuitzendingen/ programma's?

+	+/-	-	0

Vraag 9: Hoe staat U tegenover tegenover deelname met andere lokale omroepen aan een nieuwsprogrammapool van lokale omroepen?

+	+/-	-	0

Vraag 10: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van nieuwsprogramma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 11: Hoe staat U tegenover deelname met andere lokale omroepen aan een 'pool' met nieuwsprogramma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 12: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van nieuws-items en nieuwsreportages?

+	+/-	-	0

Vraag 13: Hoe staat U tegenover deelname met andere lokale omroepen aan een 'pool' met nieuws-items?

+	+/-	-	0

Vraag14: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van het produceren, vervaardigen en uitzenden van nieuwsprogramma's en/of nieuwsitems?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 8 tot en met 14: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

De onderstaande 5 vragen hebben uitsluitend betrekking op 'lichte' informatie en service-informatie, m.u.v. sport. Te denken valt aan agenda's, medische informatie consumetenvoorlichting, e.d..

Vraag 15: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van gehele licht-informatieve programma's?

+	+/-	-	0

Vraag 16: Hoe staat U tegenover tegenover deelname aan een programmapool voor lichte informatie van lokale omroepen?

+	+/-	-	0

Vraag 17: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van programma-onderdelen (zoals bijv. agenda's)?

+	+/-	-	0

Vraag 18: Hoe staat U tegenover deelname met andere lokale omroepen aan een 'pool' met programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 19: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van het produceren, vervaardigen en uitzenden van licht informatieve programma's/ programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 15 tot en met 19: .....

.....

.....

De onderstaande 5 vragen hebben uitsluitend betrekking op sportprogramma's

Vraag 20: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van gehele programma's?

+	+/-	-	0

Vraag 21: Hoe staat U tegenover tegenover deelname aan een programmapool van lokale omroepen?

+	+/-	-	0

Vraag 22: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met andere lokale omroepen van programma-onderdelen (bijv. sportflitsen)?

+	+/-	-	0

Vraag 23: Hoe staat U tegenover deelname met andere lokale omroepen aan een 'pool' met programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 24: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van het produceren, vervaardigen en uitzenden van sportuitzendingen/ sportreportages e.d.?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 20 tot en met 24: .....

.....

.....

De onderstaande 5 vragen hebben uitsluitend betrekking op muziek

Vraag 25: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling van gehele muziekprogramma's?

+	+/-	-	0

Vraag 26: Hoe staat U tegenover tegenover deelname aan een programmapool van lokale omroepen?

+	+/-	-	0

Vraag 27: Hoe staat U tegenover de uitwisseling van programma-onderdelen (bijv. reportages van concerten)?

+	+/-	-	0

Vraag 28: Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' met programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 29: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van produceren, vervaardigen en uitzenden van muziekprogramma's?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 25 tot en met 29:

De onderstaande 6 vragen hebben uitsluitend betrekking op andersoortige uitzendingen

Vraag 30: Voor welk soort programma's vult U de volgende 5 vragen in?

Antwoord: _____

_____ (noem programmacategorie naar keuze)

Vraag 31: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling van gehele programma's (bijv. bij evenementen)?

+	+/-	-	0

Vraag 32: Hoe staat U tegenover tegenover deelname aan een programmapool van lokale omroepen?

+	+/-	-	0

Vraag 33: Hoe staat U tegenover de uitwisseling van programma-onderdelen (bijv. een geestelijke column)?

+	+/-	-	0

Vraag 34: Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' met programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 35: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van het produceren, vervaardigen en uitzenden van programma's of programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 30 tot en met 35:

De onderstaande 2 vragen hebben uitsluitend betrekking op reclame-uitzendingen

Vraag 36: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij de vervaardiging van reclame-uitzendingen?

+	+/-	-	0

Vraag 37: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen met betrekking tot de uitzending van reclame?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 36 tot en met 37: .....

.....

.....

De volgende 3 vragen hebben betrekking op het personeel/ medewerkers van Uw omroep

Vraag 38: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van scholing van medewerkers?

+	+/-	-	0

Vraag 39: Hoe staat U tegenover programmamedewerkers (denk bijvoorbeeld aan een correspondent, een kunstredacteur etc.) die voor Uw omroep en (een) ander(e) lokale omroep actief zijn?

+	+/-	-	0

Vraag 40: Hoe staat U tegenover ondersteunende medewerkers (bijv. administratieve en/ of technische krachten) die voor Uw omroep en (een) ander(e) lokale omroep actief zijn?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 38 tot en met 40: .....

.....

.....

De volgende 5 vragen hebben betrekking op de inkomsten van Uw lokale omroep

Vraag 41: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen op het gebied van reclame-acquisitie?

+	+/-	-	0

Vraag 42: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij de reclameproduktie?

+	+/-	-	0

Vraag 43: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij de reclame-exploitatie?

+	+/-	-	0

Vraag 44: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij fondswerving?

+	+/-	-	0

Vraag 45: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij sponsoring?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 41 tot en met 45: .....

.....

.....

De volgende 5 vragen hebben betrekking op de techniek/ infrastructuur voorzover van belang in geval van samenwerking met andere lokale omroepen

Vraag 46: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij de aanschaf van apparatuur?

+	+/-	-	0

Vraag 47: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij het gebruik en beheer van apparatuur?

+	+/-	-	0

Vraag 48: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij het beheer van een fonotheek?

+	+/-	-	0

Vraag 49: Hoe staat U tegenover samenwerking met andere lokale omroepen bij het gebruik en beheer van een nieuws-/ informatiebestand?

+	+/-	-	0

Vraag 50: Gesteld: de samenwerking met andere lokale omroepen komt van de grond. Welke van de onderstaande technieken zijn voor U de meest geëigende manieren om vorm te geven aan die samenwerking? Graag per categorie beantwoorden door het plaatsen van kruisjes.

	telefoon	fax	tape	ether	pc-online	anders-
-nieuwspooling						
-teleconferentie						
-uitwisseling programma's						
-uitwisseling prog -onderdelen						
-correspondent						

Eventuele toelichting bij vragen 46 tot en met 50:

Nu gaan we over op de (mogelijke) samenwerking met <u>Omroep Gelderland</u>

Vraag 51: Werkt Uw omroep momenteel op enigerlei wijze samen met Omroep Gelderland? Zo ja, waaruit bestaat die samenwerking?

Antwoord:

Vraag 52: Is er op een andere manier sprake van contact met Omroep Gelderland? Zo ja, waaruit bestaat dit contact?

Antwoord:

Vraag 53: Hoe staat U in het algemeen ten aanzien van samenwerking met Omroep Gelderland?

Antwoord:

Vraag 54: Kunt U in het kort de voor- en nadelen van een dergelijke samenwerking opnoemen?

Antwoord:

Nu worden U enkele aspecten van mogelijke samenwerking met Omroep Gelderland voorgelegd. Kunt U voor ieder aspect aangeven of u hier positief, neutraal of negatief tegenover staat? U kunt daarvoor het beste het gewenste vakje aankruisen.

+ = U staat er positief tegenover; +/- = U staat er neutraal tegenover; - = U staat er negatief tegenover; 0 = U heeft geen mening, of U weet het niet

Programma's

Vraag 55: Hoe staat Uw omroep in zijn algemeenheid tegenover de afname van programma's of programma-onderdelen van Omroep Gelderland?

+	+/-	-	0

Vraag 56: Hoe staat U in zijn algemeenheid tegenover het aanleveren van programma's of programma-onderdelen aan Omroep Gelderland?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 55 en 56:

Hierna worden per programmacategorieën een aantal vragen aan U voorgelegd. Deze categorieën zijn:

1. nieuws en actualiteiten (incl. raadsvergaderingen)
2. 'lichte' informatie en service-informatie (m.u.v. sport)
3. sport
4. muziek (m.u.v. gewijde muziek)
5. andersoortige uitzendingen(te denken valt aan geestelijke programma's zoals kerkdiensten en gewijde muziek, doelgroepprogramma's, evenementen, etc.)

Enkele termen die gebruikt worden:

'Pool': systeem van vrijelijk aanbod en afname van programma's of programma-onderdelen, waaraan naast Uw omroep meerdere (vele) lokale omroepen en Omroep Gelderland deelnemen op basis van gelijkwaardigheid
Programma: een compleet uitzend-klaar product of reeds opgenomen uitzending
Programma-onderdeel of -item: een uitzend-klaar of reeds opgenomen gedeelte van een programma (bijv. een enkel nieuwsitem, een verslag, een bioscoopagenda)
Uitwisseling: de incidentele of geregelde uitwisseling van programma's of programma-onderdelen met Omroep Gelderland

De volgende 7 vragen hebben uitsluitend betrekking op nieuws en actualiteiten

Vraag 57: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele nieuws- en actualiteitenuitzendingen?

+	+/-	-	0

Vraag 58: Hoe staat U tegenover tegenover deelname aan een nieuwsprogrammapool van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

+	+/-	-	0

Vraag 59: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van nieuwsprogramma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 60: Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met nieuwsprogramma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 61: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van nieuws-items en nieuwsreportages?

+	+/-	-	0

Vraag 62: Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met nieuws-items?

+	+/-	-	0

Vraag 63: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van het produceren, vervaardigen en uitzenden van nieuwsprogramma's en/of nieuwsitems?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 57 tot en met 63:

De onderstaande 5 vragen hebben uitsluitend betrekking op 'lichte' informatie en service-informatie, m.u.v. sport. Te denken valt aan agenda's, medische informatie consumetenvoorlichting, e.d..

Vraag 64: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele licht-informatieve programma's?

+	+/-	-	0

Vraag 65: Hoe staat U tegenover tegenover deelname aan een programmapool voor lichte informatie van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

+	+/-	-	0

Vraag 66: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van programma-onderdelen (zoals bijv. agenda's)?

+	+/-	-	0

Vraag 67: Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 68: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van het produceren, vervaardigen en uitzenden van licht informatieve programma's/ programmaonderdelen?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 64 tot en met 68:

. . . . . .

. . . . . .

De onderstaande 5 vragen hebben uitsluitend betrekking op sportprogramma's

Vraag 69: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele sportprogramma's?

+	+/-	-	0

Vraag 70: Hoe staat U tegenover tegenover deelname aan een programmapool van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

+	+/-	-	0

Vraag 71: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van programma-onderdelen (bijv. sportflitsen)?

+	+/-	-	0

Vraag 72: Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 73: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van het produceren, vervaardigen en uitzenden van sportuitzendingen/ sportreportages e.d.?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 69 tot en met 73:

. . . . . .

. . . . . .

De onderstaande 5 vragen hebben uitsluitend betrekking op muziek

Vraag 74: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele muziekprogramma's?

+	+/-	-	0

Vraag 75: Hoe staat U tegenover tegenover deelname aan een programmapool van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

+	+/-	-	0

Vraag 76: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van programma-onderdelen (bijv. reportages van concerten)?

+	+/-	-	0

Vraag 77: Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 78: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van produceren, vervaardigen en uitzenden van muziekprogramma's?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 74 tot en met 78:

De onderstaande 6 vragen hebben uitsluitend betrekking op andersoortige uitzendingen

Vraag 79: Voor welk soort programma's vult U de volgende 5 vragen in?

Antwoord: _____

_____ (noem programmacategorie naar keuze)

Vraag 80: Hoe staat U tegenover tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van gehele programma's (bijv. bij evenementen)?

+	+/-	-	0

Vraag 81: Hoe staat U tegenover tegenover deelname aan een programmapool van lokale omroepen en Omroep Gelderland?

+	+/-	-	0

Vraag 82: Hoe staat U tegenover de uitwisseling met Omroep Gelderland van programma-onderdelen (bijv. een geestelijke column)?

+	+/-	-	0

Vraag 83: Hoe staat U tegenover deelname aan een 'pool' van lokale omroepen en Omroep Gelderland met programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Vraag 84: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van het produceren, vervaardigen en uitzenden van programma's en programma-onderdelen?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 79 tot en met 84:

De onderstaande 2 vragen hebben uitsluitend betrekking op reclame-uitzendingen

Vraag 85: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij de vervaardiging van reclame-uitzendingen?

+	+/-	-	0

Vraag 86: Hoe staat U tegenover samenwrking met Omroep Gelderland met betrekking tot de uitzending van reclame?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 85 en 86:

De volgende 3 vragen hebben betrekking op het personeel/ medewerkers van Uw omroep

Vraag 87: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van scholing van medewerkers?

+	+/-	-	0

Vraag 88: Hoe staat U tegenover programmamedewerkers (denk bijvoorbeeld aan een correspondent, een kunstredacteur etc.) die voor Uw omroep en Omroep Gelderland actief zijn?

+	+/-	-	0

Vraag 89: Hoe staat U tegenover ondersteunende medewerkers (bijv. administratieve en/ of technische krachten) die voor Uw omroep en Omroep Gelderland actief zijn?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 87 tot en met 89:

De volgende 10 vragen hebben betrekking op de inkomsten van Uw lokale omroep

Vraag 90: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland op het gebied van reclame-acquisitie?

+	+/-	-	0

Vraag 91: Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde reclame-acquisitie?

+	+/-	-	0

Vraag 92: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij de reclameproduktie?

+	+/-	-	0

Vraag 93: Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde reclameproductie?

+	+/-	-	0

Vraag 94: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij de reclame-exploitatie?

+	+/-	-	0

Vraag 95: Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde reclame-exploitatie?

+	+/-	-	0

Vraag 96: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij fondswerving?

+	+/-	-	0

Vraag 97: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij sponsoring?

+	+/-	-	0

Vraag 98: Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde fondswerving?

+	+/-	-	0

Vraag 99: Hoe staat U tegenover bij Omroep Gelderland gecentraliseerde sponsoring?

+	+/-	-	0

Eventuele toelichting bij vragen 90 tot en met 99: .....

.....

.....

De volgende 5 vragen hebben betrekking op de techniek/ infrastructuur voorzover van belang in geval van samenwerking met Omroep Gelderland

Vraag 100: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij de aanschaf van apparatuur?

+	+/-	-	0

Vraag 101: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij het gebruik en beheer van apparatuur?

+	+/-	-	0

Vraag 102: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij het beheer van een fonotheek?

+	+/-	-	0

Vraag 103: Hoe staat U tegenover samenwerking met Omroep Gelderland bij het gebruik en beheer van een nieuws-/ informatiebestand?

+	+/-	-	0

Vraag 104: Gesteld: de samenwerking met Omroep Gelderland komt van de grond. Welke van de onderstaande technieken zijn voor U de meest geëigende manieren om vorm te geven aan die samenwerking? Graag per categorie beantwoorden door het plaatsen van kruisjes.

	telefoon	fax	tape	ether	pc-online	anders
-alg. programma-informatie						
-nieuwspooling						
-teleconferentie						
-uitwisseling programma's						
-uitwisseling prog.-onderdelen						
-correspondent						

Eventuele toelichting bij vragen 100 tot en met 104: .....

.....

.....

Ruimte voor eventuele aanvullende informatie